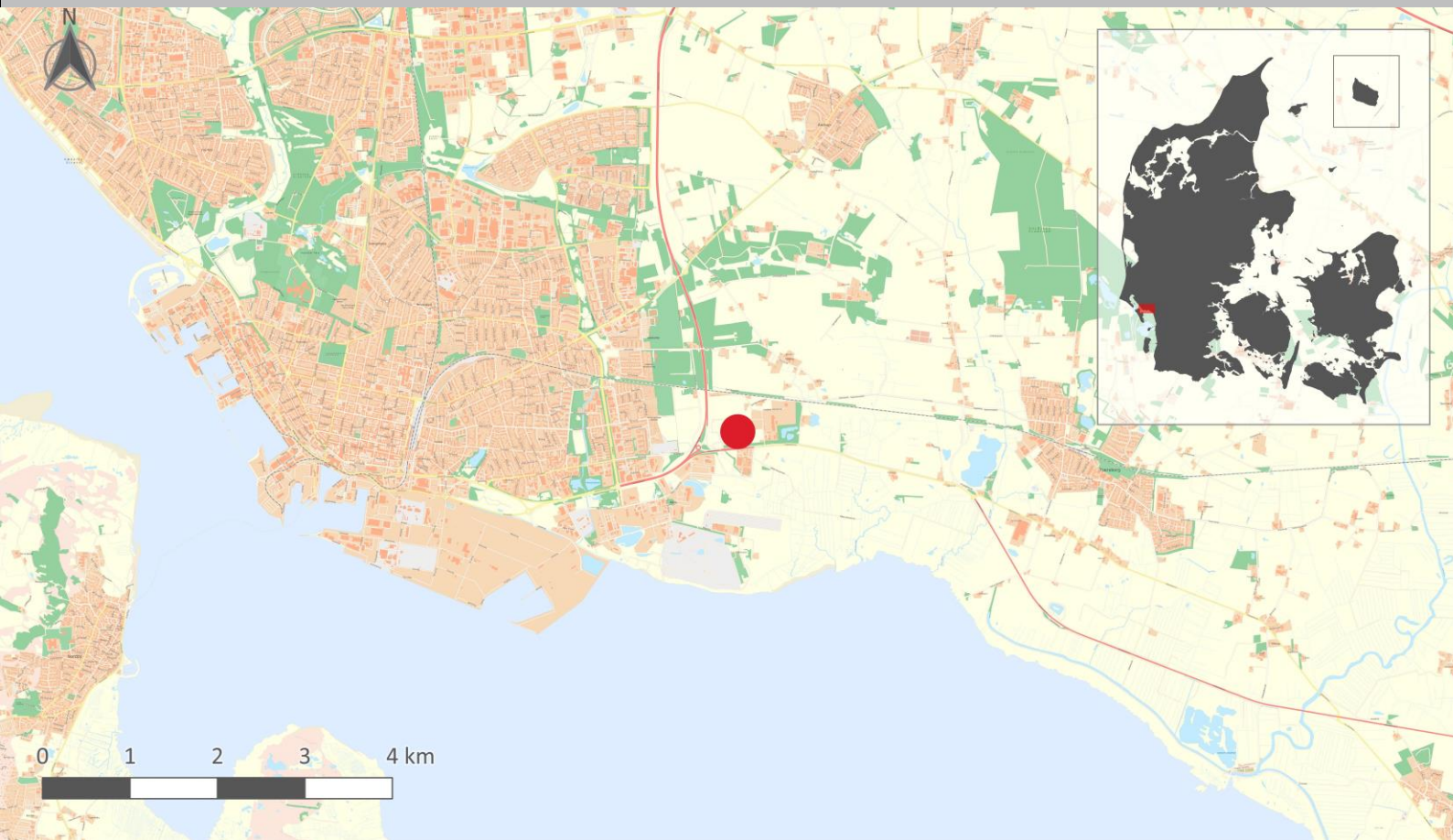

SJM 979, Veldbæk Industri III (FHM 4296/3419)

Analyse af makrofossiler fra huse, gruber og en ovn fra
senneolitikum og slutningen af yngre bronzealder

Peter Mose Jensen, cand.mag. & Emma Klos Nielsen, cand.mag.

Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum

Nr. 1 2024

Indhold

Indledning	4
Prøvebehandling	4
Det kursoriske gennemsyn	5
Den arkæobotaniske analyse	6
Langhus K148	7
Afgørder og indsamlede arter	7
Vilde arter	8
Tolkning af fordelingen af makrofossiler i hus K148	8
Langhus K2	11
Stolpehulsprøverne	12
Kældergrubeprøverne	13
Diskussion af de arkæobotaniske prøver i K2	18
Grube A4800	25
Afgørder	26
Vilde arter	30
Opsummering og tolkning af grube A4800	31
Ovn A6001	31
Afgørder	32
Vilde arter	33
Opsummering og tolkning af ovnanlæg A6001	34
Opsamling og diskussion	35
Litteraturliste	36
Planterne	37
De dyrkede og indsamlede arter	37
Identificerede planter	38
Svært adskillelige planter	39
Usikker bestemmelse	39
Planter identificeret til slægt eller familie	39
Litteraturliste	40
Bilag	41
Tabel 1 – kursorisk gennemsyn af 739 floteringsprøver fra SJM 979, Veldbæk Industri III	41
Tabel 2 – den arkæobotaniske analyse af K2, SJM 979 Veldbæk Industri III	72
Tabel 3 – den arkæobotaniske analyse af A4800, SJM 979 Veldbæk Industri III	84

Tabel 4 – den arkæobotaniske analyse af A6001, SJM 979 Veldbæk Industri III.....	86
Tabel 5 – den arkæobotaniske analyse af K148, SJM 979 Veldbæk Industri III.....	87

SJM 979, Veldbæk Industri III (FHM 4296/3419)

Analyse af makrofossiler fra huse, gruber og en ovn fra senneolitikum og slutning af yngre bronzealder

---

Peter Mose Jensen, cand.mag. & Emma Klos Nielsen, cand.mag.

Indledning

I forbindelse med de omfattende arkæologiske udgravninger som har foregået og stadig finder sted gennem flere udgravningsetaper ved Veldbæk Industri er der blevet afdækket og undersøgt talrige arkæologiske spor fra både forhistorisk og historisk tid. I løbet af udgravningerne er der også løbende blevet udtaget et stort antal prøver af forskellig art til naturvidenskabelige analyser herunder et stort antal jordprøver, der primært blev udtaget med henblik på ¹⁴C-dateringer og arkæobotaniske analyser. Herværende rapport rummer resultatet af de arkæobotaniske analyser fra udgravningens etape III¹. Samt en opsummering af resultaterne af de vedanatomiske analyser, der er udført på trækullet i et udvalg af disse prøver.

Prøvebehandling

I forbindelse med etape III udgravningen blev der udtaget i alt 753 jordprøver, primært med henblik på en undersøgelse for indholdet af forkullet organisk materiale. Alle disse prøver blev efter udtagningen i felten floteret på floteringsanlæg af Sydvestjyske Museer. I floteringsanlægget tilføres der vand til jordprøven i en beholder. Efterhånden som jorden opløses i vandet frigøres forkullet materiale og andre lette elementer, der flyder til tops i beholderen, hvorfra det hældes over i et finmasket net. Materialet i nettet, den såkaldte floteringsprøve, tørres og er efterfølgende klar til gennemsyn. Ud over floteringsprøverne blev der også udtaget 3 jordprøver til gennemsyn for et eventuelt indhold af uforkullet organisk materiale (planterester, insekter o.l.). Disse prøver blev videresendt til Afdelingen for Konservering og Naturvidenskab i våd tilstand, hvor de blev lagt forseglede i kølerum. I forbindelse med det kursoriske gennemsyn blev der udtaget 100 m delprøvemateriale fra disse tre prøver, som blev vådsigtet i en sigte med maskestørrelser på 0,25 mm og gennemset i våd tilstand.

De kursoriske gennemsyn blev foretaget på afdelingen for konservering og naturvidenskab ad to omgange af cand.mag. Peter Mose Jensen, cand.mag. Mads Bakken Thastrup og

---

¹ Veldbæk Industri etape III er udgravet af Sydvestjyske Museer og er beliggende i Esbjerg sogn, Esbjerg kommune. Lokaliteten har Sted-/lokalitets-nr. 190503-368 og UTM-koordinaterne X: 469380/Y: 6147279

cand.mag. Simone Nørgaard Mehlsen. Gennemsynene blev foretaget under stereolup ved op til ca. X40 forstørrelse.

Det kursoriske gennemsyn

Resultatet af de kursoriske gennemsyn kan ses i tabel 1.

Som det ses i tabel 1, blev der i de floterede prøver fundet forkullede kornkerner og/eller frø i en del af de gennemsete prøver – og i en del tilfælde i store eller endda særdeles store mængder.

Kornkernerne blev artsbestemt til byg (*Hordeum vulgare*) bl.a. i form af avnklædt byg (*Hordeum vulgare* var. *vulgare*) og nøgen byg (*Hordeum vulgare* var. *nudum*). Herudover erkendtes også havre (*Avena* sp.) bl.a. i form af dyrket havre (*Avena sativa*), rug (*Secale cereale* ssp. *cereale*) samt hvede hvor emmer/spelt (*Triticum turgidum* ssp. *dicoccon*/*Triticum aestivum* ssp. *spelta*) og brødhvede/durumhvede (*Triticum aestivum* ssp. *aestivum*/*Triticum turgidum* ssp. *durum*) kunne umiddelbart identificeres. Af hvede fandtes der ud over kornkernerne desuden avnbaser af især emmer (*Triticum turgidum* ssp. *dicoccon*) i adskillige prøver men også avnbaser af spelt (*Triticum aestivum* ssp. *spelta*) i mindre mængder.

Af dyrkede planter, ud over korn, blev der fundet frø af hør (*Linum usitatissimum*), bl.a. i form af klumper af sammenbrændte hørfrø, samt sæddodder (*Camelina sativa*). Af formodede indsamlede planter blev der fundet nøddeskalsfragmenter af hassel (*Corylus avellana*), og erkendt en agernknap og et fragment af agern (*Quercus* sp.). Endelig blev der erkendt forkullede rodknolde af formodet draphavre (cf. *Arrhenatherum elatius* var. *bulbosum*). Draphavrerodknolde er spiselige, men de optræder også i brandgrave og andre rituelle sammenhænge og kan derfor ligeledes have haft en rituel betydning.

Af forkullede frø fra vilde arter i floteringsprøverne fandtes der bleg-/fersken-pileurt (*Persicaria lapathifolia/maculosa*), almindelig spergel (*Spergula arvensis*), rødknæ (*Rumex acetosella*), læge-jordrøg (*Fumaria officinalis*), græs-familien (Poaceae), hejre (*Bromus* sp.), mulig dodder (cf. *Camelina* sp.), snerle-pileurt (*Fallopia convolvulus*), star (*Carex* sp.), hanekro (*Galeopsis* sp.), gåsefod (*Chenopodium* sp.), bl.a. i form af hvidmelet gåsefod (*Chenopodium album*), ærteblomst-familien (Fabaceae), kiddike (*Raphanus raphanistrum*), vej-pileurt (*Polygonum aviculare*), revling (*Empetrum nigrum*), knavel (*Scleranthus* sp.), lancet-vejbred (*Plantago lanceolata*), bukkeblad (*Menyanthes trifoliata*), rosen-familien (Rosaceae) og mulig klinte (cf. *Agrostemma githago*). Herudover blev der observeret uforkullede frø af hvidmelet gåsefod (*Chenopodium album*) og siv (*Juncus* sp.) i vådprøven P400.

Af plantemateriale ud over korn/frø fandtes der især trækul i varierende mængder fra små til meget store mængder i stort set alle prøverne, mens ubrændt træ blev erkendt i vådprøve P400. Under udgravningen kunne det ses, at en del af trækullet især i prøver med store mængder forkullede hørfrø, udgjordes af flade stykker af forkullet træ/bark, der oprindeligt har været en del af en eller flere beholdere af træ/bark. Dette passer fint med, at flere flade træstykker havde fastbrændte klumper af hørfrø i overfladen. Desuden observeredes det under udgravningen, at en del af trækullet i prøverne kunne have været fletværk, hvilket igen passer fint med forekomsten af rundstokke i flere prøver.

Forkullet plantemateriale ud over rester af afgrøder, træ og trækul bestod endelig af blade af formodet hedelyng (cf. *Calluna vulgaris*), formodet bark og stængler som regel fra lyng-familien (Ericaceae) i rigtig mange prøver samt rødder. Desuden skal det indskydes, at der

optrådte et antal uforkullede brombærfrø i P506 samt meget store mængder uforkullede frø af hvidmelet gåsefod i P519. Det antages dog, at disse velbevarede og ubrændte frø er recente.

Af øvrige elementer ud over plantemateriale i prøverne fandtes der insektrester, mulig forkullet muselort, keramik, klumper af brændt ler, knoglefragmenter (især i P518 og P804, der stort set udelukkende indeholdt brændte knoglefragmenter), klumper af uidentificeret forkullet organisk materiale i mange prøver, der som regel lignede nedbrudt tørv, gødning eller andet organisk materiale samt klumper af varmedeformeret organisk materiale og mineralske slagger i en del prøver. Slaggerne og formodentlig også de varmedeformede organiske klumper afspejler materiale, der er blevet deformeret som følge af høje temperaturer.

Til slut skal det nævnes, at der blev erkendt sand og småsten samt konglomerater (sammenkittede klumper af sand/sten) og jordklumper i mange prøver. Sammenholdt med den ovennævnte forekomst af keramik i en del prøver tyder forekomsten af sand, sten, jord og konglomerater på, at floteringen er foregået på en sådan måde, at meget ikke-flydende materiale er kommet med i floteringsprøverne.

Den arkæobotaniske analyse

På baggrund af de kursoriske gennemsyn blev det valgt at lave en egentlig arkæobotanisk analyse af i alt 38 prøver fra de fire konstruktioner: langhus K148 dateret til senneolitisk tid, langhus K2, grube A4800 og ovn A6001, der er dateret til slutningen af bronzealderen eller alternativt en smule inde i førromersk jernalder. Placeringen af de fire konstruktioner i forhold til hinanden fremgår af figur 1. I følgende afsnit skal analyserne af de fire konstruktioner diskuteres i kronologisk rækkefølge.

Figur 1: Oversigtskort over Veldbæk Industri etape III. De blå krydser markerer de analyserede konstruktioners/anlægs placering i udgravningsfeltet.

Langhus K148

Langhus K148 er et nordvest-sydøstgående to-skibet langhus, med forsænkning i østenden (fig.2). To dateringer fra huset peger på senneolitisk tid (ca. 2100-1950 f.Kr.). Der blev i alt analyseret syv prøver fra huset, hvoraf de seks (P764-P769) kommer fra fyld i husets tagbærende stolper, mens den syvende prøve (P770) er udtaget fra fyld i en forsænkning i huset.

Resultatet af den arkæobotaniske analyse kan ses i tabel 5 samt på figur 3-6 nedenfor.

Som det ses, indeholdt prøverne fra K148 fortidigt plantemateriale i form af trækul samt rester af korn og vilde planter i varierende mængde (fig. 3). Herudover fandtes der også enkelte klumper af varmedeformeret materiale eller mineralske slagger i flere af prøverne. Slaggerne og det varmedeformede materiale afspejler formodentlig elementer, der er blevet deformeret som følge af meget høje temperaturer. Om de høje temperaturer har at gøre med værkstedsproduktion eller andre aktiviteter i huset, som har anvendt voldsomme varmegrader, eller om de skyldes, at der f.eks. kan have været brand i huset eller hustomten, efter den blev opgivet kan dog ikke afgøres.

Afgrøder og indsamlede arter

Madplanterne i hus K148 optrådte i form af formodede indsamlede planter, repræsenteret ved et enkelt fragment af agern (*Quercus* sp.) i P768 i vestenden af huset men især i form af korn repræsenteret ved kornkerner og rester af avner (fig. 4-6). Mht. kornkernerne var en del af disse desværre dårligt bevarede og kunne ikke bestemmes nærmere end til korn generelt, men der var dog stadig en del, der kunne artsbestemmes. Blandt de identificerede kornkerner var byg (*Hordeum vulgare*) især fremtrædende, og at enkelte af bygkernerne kunne nærmere bestemmes til nøgen byg (*Hordeum vulgare* var. *nudum*) kunne indikere, at den ikke nærmere identificerbare byg helt eller overvejende tilhører denne undersort.

Ud over byg bestod kornkernerne i prøverne fra K148 af hvede, hvor de nærmere identificerede kunne bestemmes til brødhvede/durumhvede (*Triticum aestivum* ssp. *aestivum*/*Triticum turgidum* ssp. *durum*)² eller emmer/spelt (*Triticum turgidum* ssp. *dicoccon*/*Triticum aestivum* ssp. *spelta*). Af hvederester fandtes der ud over kerner også avnbaser fra dækket hvede (der inkluderer sorterne emmer og spelt) i K148 i relativt store mængder set i forhold antallet af hvedekerner. I forbindelse med tolkningen af kernerne af emmer/spelt i prøverne tyder forekomsten af en del avnbaser af emmer (*Triticum turgidum* ssp. *dicoccon*) på, at i hvert fald denne art er til stede i materialet.

Mht. den relativt høje forekomst af hvedeavnbaser i K148 skal det nævnes, at denne er ganske typisk for fund fra senneolitikum og kan tolkes på flere forskellige måder. Dels tyder både arkæologiske fund og antropologiske studier på, at man ofte har opmagasineret de dækkede hvedesorter som småaks, hvilket bl.a. beskytter kernerne mod råd (Andreasen et al. In press, Hillman 1981, 1984). Herudover tyder bl.a. antropologiske studier på, at frarensningen af hvedeavnbaserne ofte foregår ved ildstedet i husene umiddelbart inden madlavning, hvorefter avnbaserne ofte kastes på ilden (Hillman 1981, 1984). Endelig er der

---

² Kerner fra brødhvede og durumhvede er stort set identiske. Kun ved hjælp af aksled kan en adskillelse af de to undersorter lade sig gøre. Indtil for nyligt blev det formodet, at kun brødhvede blev dyrket i Norden i forhistorisk tid, da durumhvede er en mere sydlig kornsort (Cappers & Neef 2012). Nu er der imidlertid identificeret aksled fra durumhvede i neolitisk kontekst i Danmark (Kirleis & Fischer 2014; Andreasen 2017)

arkæobotaniske analyser, der tyder på, at man f.eks. i ældre bronzealder også kan have anvendt frænsede avnbaser fra dækket hvede som gulvstrøelse (Andreasen2011, Robinson 2000). Der er altså flere mulige grunde til de høje forekomster af hvedeavnbaser i prøverne fra hus K148.

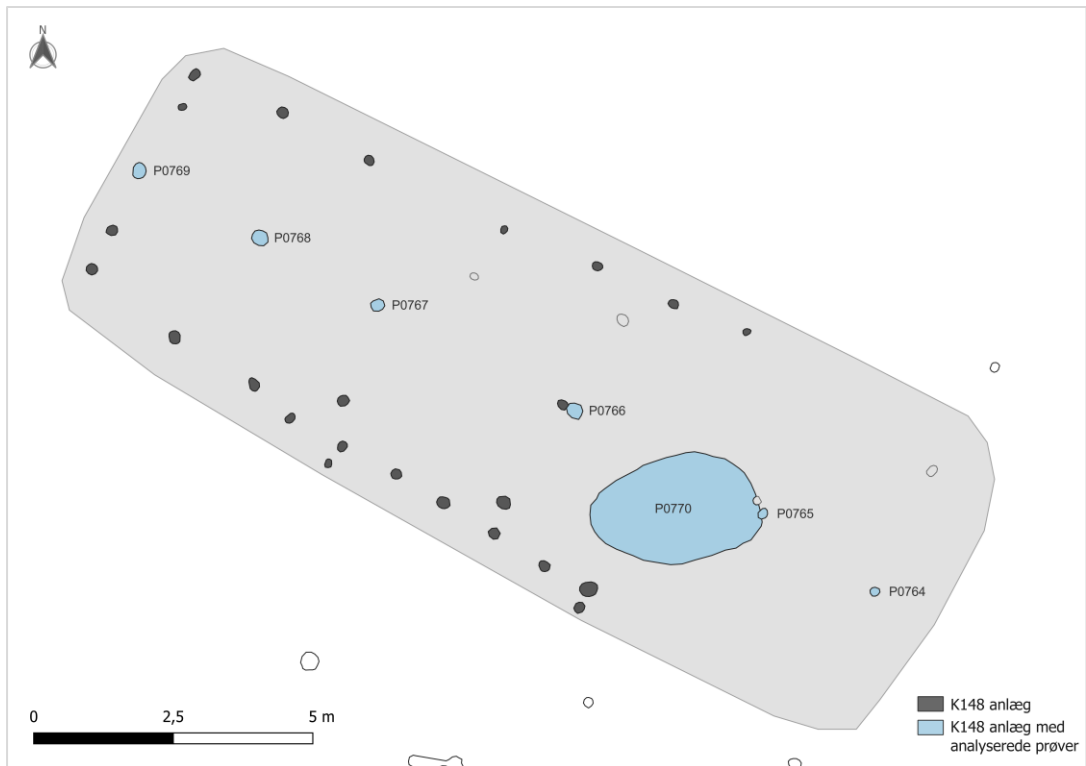
Vilde arter

Der fandtes kun få frø fra vilde arter i de analyserede prøver fra hus K148, hvilket gør dem vanskelige at tolke nærmere. De eneste frø, der optræder i prøverne med mere end 1-2 eksemplarer er fra gåsefod (*Chenopodium* sp.) og bleg-/fersken-pileurt (*Persicaria lapathifolia/maculosa*). Begge disse plantegrupper optræder hyppigt på marker og andre ofte omrodede jordtyper. Den mest oplagte tolkning af de vilde frø i k148 er derfor, at de sandsynligvis afspejler markukrudt, som har vokset og efterfølgende blev indhøstet med afgrøderne i huset, hvilket det faktum, at de især optræder i de mest afgrøderige prøver også tyder på.

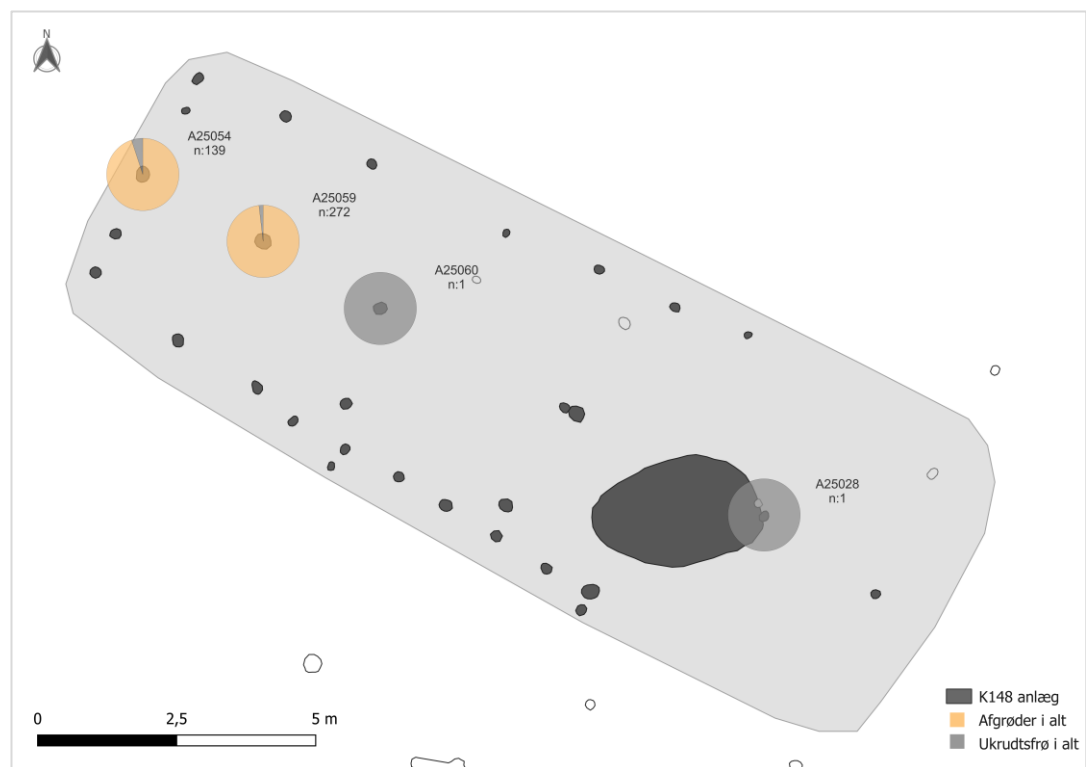
Tolkning af fordelingen af makrofossiler i hus K148

Som det ses på figur 3-6, koncentrerer samtlige afgrøder og vilde arter i hus K148 sig i husets vestende. Umiddelbart kunne dette tyde på, at afgrøderne især blev oplagret og håndteret i denne del af huset, men denne tolkning skal dog tages med en vis forsigtighed. Som det ses i tabel 5, er de prøver med de største afgrødemængder også de prøver, hvori der forekommer de største mængder trækul. Dette kunne indikere, at der simpelthen bare har været mere ild- og varmerelateret aktivitet i vestenden af huset end i østenden. Da makrofossiler bevares som følge af ild og varme, kan det således ikke udelukkes, at der oprindeligt har været afgrøder også i østenden af huset, som blot ikke er bevaret til i dag. Konklusionen på fordelingen af afgrøder i hus K148 må derfor blive, at der tilsyneladende har været opmagasineret flere forskellige afgrøder i vestenden af huset, men at vi herudover er usikre på, hvad der oprindeligt har befundet sig i øst. Hvorvidt afgrødefordelingen i vestenden af huset afspejler fundsituationen på et bestemt tidspunkt, måske fordi forkulningen skyldes en brand i huset kan ikke umiddelbart afgøres. En anden mulighed er, at de alternativt er forkullet over et længere tidsrum, måske gennem hele husets levetid som følge af forskellige hverdagsaktiviteter, der har inkluderet brugen af ild og varme mens huset var beboet.

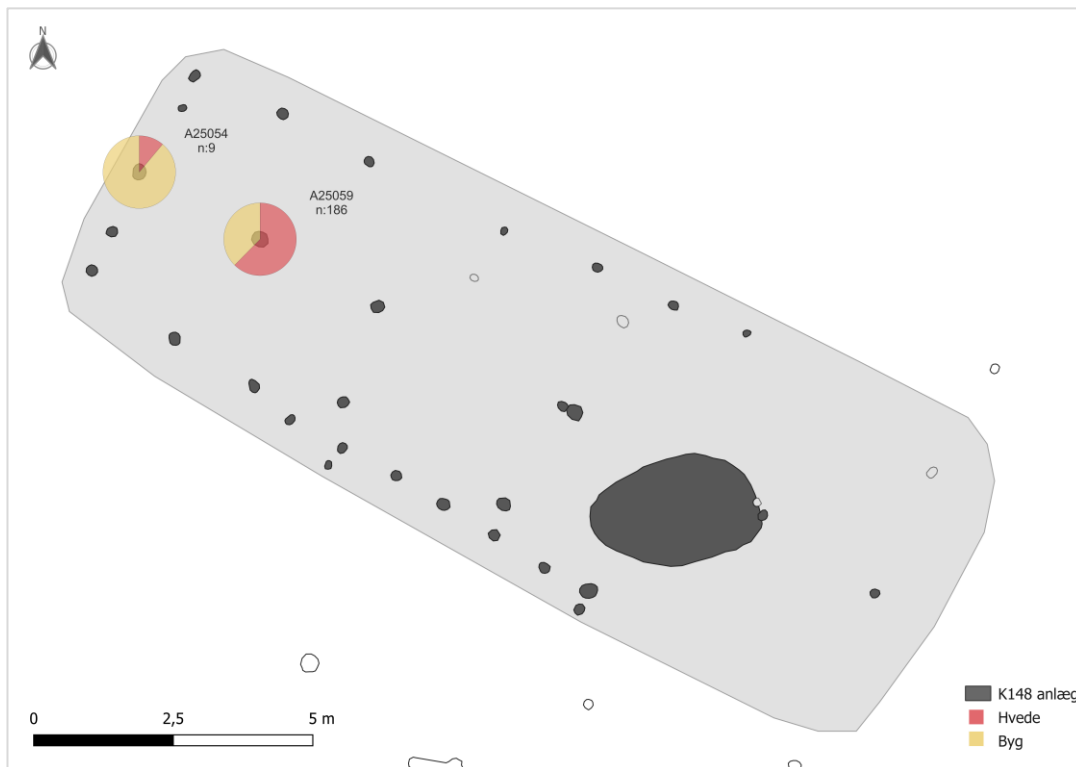

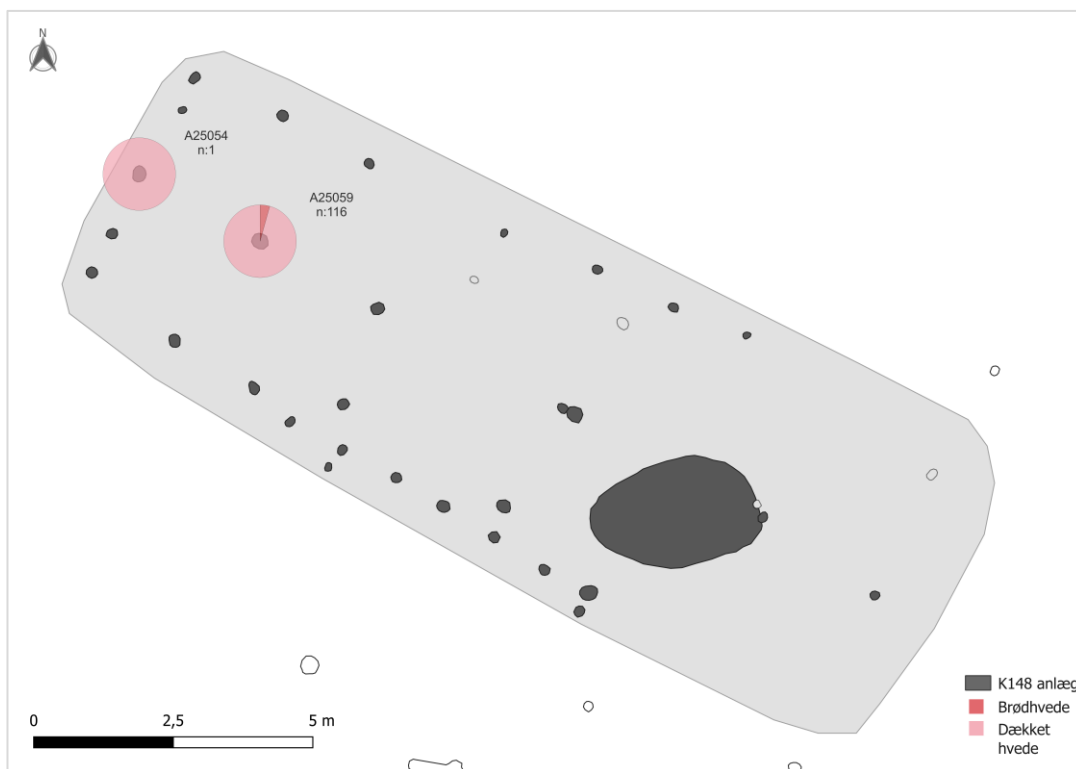
Figur 2: Hus K148 med markering af de analyserede prøver i huset.

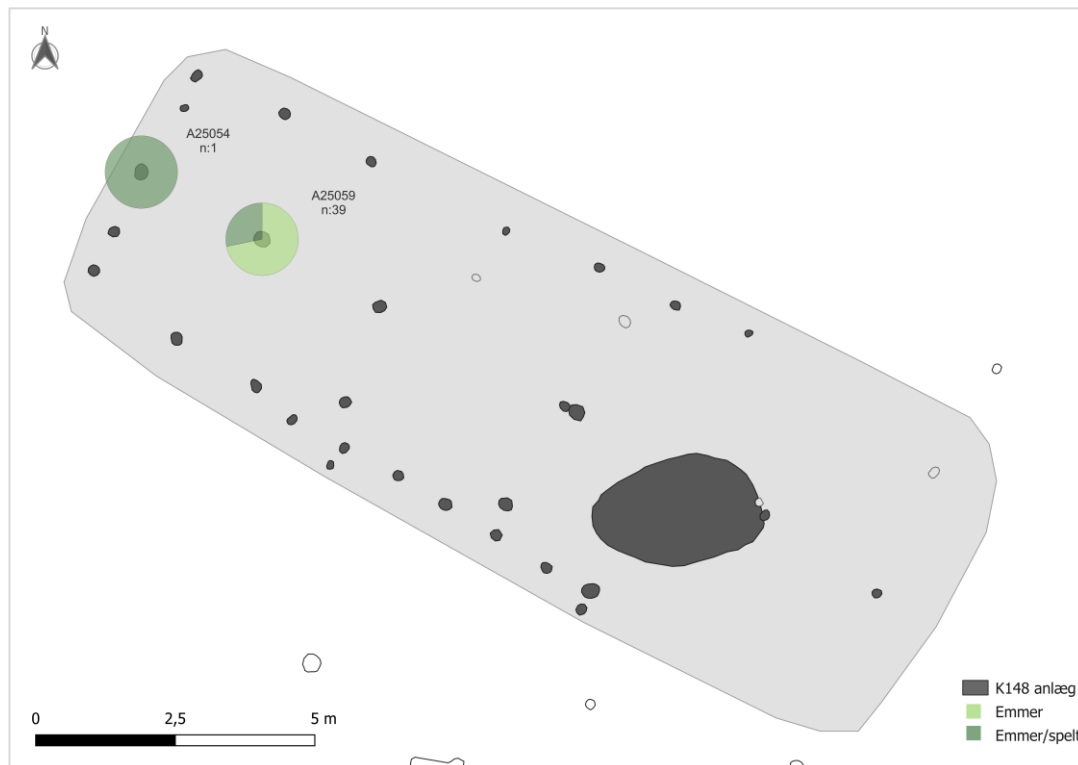
Figur 3: Fordelingen af afgrøder og ukrudt i K148. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

Figur 4: Fordelingen af hvede og byg i K148. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

Figur 5: Fordelingen af brødhvede/durumhvede og dækkede hvedesorter i K148. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

Figur 6: Fordelingen af dækkede hvedesorter i K148. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

Langhus K2

Hus K2 er tolket som et formodentlig 25 meter langt og op til ca. 5,8 meter bredt tre-skibet langhus. Især midterdelen af huset kan dog ikke nærmere beskrives pga. senere forstyrrelser, og østenden af huset er ligeledes dårligt bevaret.

To døre er bevaret i hustomtens langsider. Disse er placeret omtrent en tredjedel nede af husets langside set fra vest og er markeret i væggen ved lidt kraftigere væg Stolper i væggen og lige inden for disse nogle let indtrukne dør Stolper. Inden for de to ydre døre er der en indre dør, der viser, at huset har haft en opdeling mellem vestenden og midterdelen. Om midterområdet og østenden er et langt rum, eller om der har været en tilsvarende dør mod øst kan ikke afgøres. Af indre anlæg rummede K2 også fem nedgravninger. To af disse – A4469 og A4470 var kogestensgruber, mens de tre øvrige gruber – A4428, A4488 og A4489 blev tolket som kældergruber (se fig. 10). Én af disse gruber – A4428 indeholdt ud over en del keramik, der blev dateret til bronzealderens periode VI også rester af en støbeform evt. til en bøjlenål. Endnu en støbeform, med aftryk af en periode V-VI celt blev fundet i grube A4488. Huset er bl.a. på baggrund af de to støbeforme tolket som et højstatushus, hvor der har foregået bronzeproduktion.

Der er i alt udført 3 ¹⁴C-dateringer fra A4488, på frø af hør (*Linum usitatissimum*) samt kornkerner. Disse gav samlet set dateringer indenfor perioden 774-395 f.Kr. (95,4%). ¹⁴C-dateringer og fund peger altså, når de sammenholdes på, at huset skal placeres tidsmæssigt i slutningen af bronzealderen.

Der er i alt analyseret 26 makrofossilprøver fra K2. Heraf kommer de 14 fra stolpehulsfyld til væg Stolper og tagbærende stolper (P41-P48, P50-P53, P84 og P89), mens de øvrige 12 kom fra de tre kældergruber med 1 prøve fra A4428, 1 fra A4489 og 10 fra A4488. Som det

kan ses af figur 10-14, kommer samtlige analyseprøver fra den vestlige halvdel af huset. Den arkæobotaniske analyse kan således kun fortælle om, plantefordelingen her. Resultatet af den arkæobotaniske analyse fra K2 kan ses i tabel 2 nedenfor, samt på figur 10-18.

Stolpehulsprøverne

Som det fremgår af tabel 2 nedenfor, indeholdt stolpehulsprøverne fra hus K2 både forkullede planterester samt forskellige andre elementer. Plantematerialet bestod af trækul i meget varierende mængder, dele af afgrøder og vilde frø, halm og stængler bl.a. fra lyng-familien (Ericaceae). Endelig indeholdt P41 fra husets nordvestligste hjørne flere fragmenter af snoet plantemateriale, sandsynligvis snor. Øvrige elementer i prøverne bestod af en forkullet lort fra hare/får eller ged i P43, samt mineralske slagge og konglomerater og klumper af varmedeformeret organisk materiale i flere prøver. Slaggerne, konglomeraterne og det varmedeformede materiale afspejler formodentlig elementer, der er blevet deformeret som følge af meget høje temperaturer.

Afgrøder i stolpehulsprøverne

Der optrådte, som det ses i tabel 2 og på figur 12 øverst et bredt udvalg af dyrkede arter i K2 både i form af havre, byg, dyrket hør, sæddodder og forskellige hvedesorter, som alle optrådte i nogen mængde. Hovedparten af havren kunne ikke nærmere identificeres som enten dyrket havre (*Avena sativa*) eller ukrudtsarten flyvehavre. Adskillelsen af de to sorter er som oftest ikke mulig på kernerne alene, men en enkelt bevaret avne af sandsynlig dyrket havre antyder dog, at havren i prøverne sandsynligvis tilhører den dyrkede sort. Af byg fandtes der både nøgen samt avnklædt byg (*Hordeum vulgare* var. *vulgare*) i en vis mængde, men ingen af de to arter fremstod klart som hyppigst forekommende.

Hvede optrådte i mindre mængder i stolpehulsprøverne fra K2 både som kerner og i form af avnbasehalvdele fra dækket hvede. Hovedparten af hvedekernerne i prøverne kunne bestemmes til enten emmer eller spelt, og at flere hvedeavnbasen kunne nærmere identificeres som emmer tyder på, at det måske især var denne hvedesort der var til stede. En enkelt kerne af brødhvede/durumhvede påviser dog, at også andre hvedesorter end emmer og evt. spelt var til stede i stolpehulsprøverne (se figur 13-14 øverst mht. fordelingen af hvedesorter).

I forhold til tolkningen af sæddodder i forhistoriske, arkæobotaniske fund, skal det indskydes, at denne ofte kan være problematisk, særligt når dens frø optræder i små mængder i fundene. Sæddodder har således i nyere tid til tider fungeret som afgrøde men har i andre tilfælde i stedet været ukrudt, der særligt var tilknyttet hørmarker (Brøndegaard 1979, 272-273, Jessen & Lind 1922, 217-218). Om sæddodderen i stolpehulsprøverne i K2 afspejler en dyrket afgrøde må jfr. De små forekomster og tilstedeværelsen af hør i stolpehulsprøverne derfor tages med visse forbehold.

Vilde arter i stolpehulsprøverne

Frø fra vilde arter optrådte i meget varierende mængder i de analyserede stolpehulsprøver og overordnet set i nogenlunde samme mængder som frø/korn fra afgrøder. I nogle prøver var mængden af ukrudt højere end mængden af afgrøder, og i andre var afgrødemængden højest (se fig. 11). Hyppigst forekommende vilde arter i prøverne var især bleg-/ferskenpileurt (*Persicaria lapathifolia/maculosa*), gåsefod (*Chenopodium* sp.), græs-familien

(Poaceae) og almindelig spergel (*Spergula arvensis*), men også vej-pileurt (*Polygonum aviculare*) og sandsynlig rughejre (*Bromus cf. secalinus*) optræder i mindre mængder i prøverne. Mange af arterne i prøverne, eksempelvis bleg/fersken-pileurt, gåsefod, almindelig spergel, vej-pileurt og sandsynlig rughejre er typiske markkruddtsarter, der ofte forekommer i prøver fra slutningen af bronzealder og ældre jernalder. En naturlig tolkning af frøene fra disse arter er derfor at se dem som rester af det ukrudt, der har vokset oprindeligt sammen med afgrøderne, og som er blevet indhøstet sammen med disse. Visse af arterne i prøverne såsom græs optræder dog ikke kun på marker men også på andre biotoper såsom enge og overdrev. Det kan således ikke ganske udelukkes, at disse arter afspejler, at andre typer plantemateriale såsom hø, gulvstrøelse, tagdækningsmateriale e.l. også kan være repræsenteret i prøverne.

Kældergrubeprøverne

Beskrivelse og overordnet vurdering af kældergrubeprøverne

Der er både foretaget arkæobotanisk analyse samt vedanatometisk analyse af kældergrubeprøverne fra K2. Resultatet af de vedanatometiske analyser er fremlagt i en separat rapport (Mikkelsen & Larsen 2024), men de overordnede resultater af vedanalysen vil blive inkluderet her hvor det giver mening, mens følgende gennemgang omhandler de arkæobotanisk analyserede prøver.

Resultatet af de arkæobotaniske analyser af de tre gruber kan ses i tabel 2, samt på figurerne 11-14. Heraf fremgår det også, at der er stor forskel på prøveantal og særligt prøveindhold i de tre gruber. Enkeltprøverne fra gruberne A4428 og A4489 indeholdt begge relativt få forkullede planterester, mens de mange prøver fra A4488 i forhold hertil rummede voldsomme mængder. Bortset fra den ufloterede prøve P81 bestod samtlige analyseprøver fra A4488 af stort set rent forkullet plantemateriale, og tilsyneladende næsten udelukkende afgrøderester. Dette blev allerede noteret i forbindelse med udgravningen af K2, og af denne grund blev det totale indhold af A4488 optaget opdelt på et antal forskellige prøver. Prøvetagningen i A4488 står på denne måde i modsætning til prøvetagningen af A4428 og A4489 og øvrige anlæg fra pladsen, hvorfra der typisk blev udtaget enkeltprøver. Hovedparten af prøverne fra A4488 blev floteret, men det skal nævnes, at enkelte prøver har en anden karakter. Mest vigtigt ifht. Prøvetolkning blev P81 bevaret ufloteret, så det også var muligt at analysere en ikke præpareret prøve. Dette betyder, at P81 har et mindre koncentreret indhold af planterester end de floterede prøver. Også P80/2 var en specielprøve, der bestod af flade forkullede bark-/træstykker og sammenbrændte klumper tilsyneladende af oliefrø. Da en optælling af frø/korn i denne prøve ikke var mulig, indgår den ikke i de statistiske analyser men vil stadig blive inddraget i analysediskussionen.

Det koncentrerede indhold af forkullet plantemateriale i de mange prøver fra A4488 betyder som sagt, at denne prøve indeholdt langt mere forkullet materiale end prøverne fra A4428 og A4489. Medregnes den ufloterede prøve P81 bestod analyseprøverne fra A4488 sammenlagt af mere end 53 liter materiale, der allerede forud for den egentlige analyse kunne ses overvejende at bestå af afgrøderester. Det anslås på baggrund heraf, at afgrødemængden i A4488 samlet set må være på næsten 50 liter. Det arkæobotaniske indhold understøtter alene på baggrund heraf den arkæologiske tolkning af A4488 som et mere eller mindre komplet forkullet lager af afgrøder.

Det overordnede indhold i kældergrubeprøverne

Som det fremgår af tabel 2 indeholdt de arkæobotanisk analyserede kældergrubeprøver fra K2 overvejende forkullet plantemateriale men herudover også forskellige andre elementer. Plantematerialet i prøverne bestod især af rester af afgrøder og vilde frø, men prøverne fra A4428 og A4489 og flere af prøverne fra A4488 indeholdt også store mængder trækul. En relativt stor del af trækullet i flere af prøverne fra A4488 kunne ses at bestå af flade barklignende stykker, og herudover blev der også observeret fragmenter af forkullede rundstokke i flere prøveæsker. Disse elementer er i forbindelse med den tilhørende vedanalyse identificeret som én og måske flere barkbeholdere, samt rester af fletværk (se evt. Mikkelsen & Larsen 2024). Af øvrigt plantemateriale i kældergrubeprøverne skal det også nævnes, at der fandtes få forkullede stængler af lyng-familien samt forkullet sandsynlig halm i enkelte prøver fra A4488. Enkelte sandsynlige halmfragmenter optrådte også i P130 fra A4428. Af elementer ud over plantemateriale indeholdt kældergrubeprøverne fra alle tre gruber varmedeformeret organisk materiale ofte i store mængder, ud over at flere prøver også indeholdt mineralske slagger. Slaggerne og det varmedeformede materiale afspejler formodentlig elementer, der er blevet deformeret som følge af meget høje temperaturer.

Afgrøder og indsamlede arter i kældergrubeprøverne

Ud fra tabel 2 og figur 11-14 nederst kan det ses, at afgrøderester optrådte i særdeles store mængder i A4488 og i nogen mængde i A4428 og A4489. Formodede indsamlede arter optrådte til gengæld kun med et enkelt nøddeskalsfragment af hassel (*Corylus avellana*) i A4489.

Afgrøderne i de tre gruber bestod dels af korn i form af havre, byg og hvede og dels af olieplanterne hør og sæddodder. På et overordnet plan var der altså relativt stor lighed imellem indholdet af afgrøder i de tre gruber. Godt nok fandtes der en smule flere forskellige dyrkede arter i A4488 end i analyseprøverne fra de øvrige to gruber (se figur 15-16 for den overordnede fordeling af afgrøder i grube A4488), men dette kan sagtens skyldes de større gennemsete prøvemængder fra A4488.

I forholdet til korn i gruberne optrådte havre dels i små mængder A4428 og dels i større mængder i A4488, hvor enkelte avnbaser af dyrket havre påviser, at denne art med sikkerhed er til stede. Byg i form af både avnklædt og nøgen byg optrådte i alle tre gruber, men i forholdsvis små mængder, og det var af denne grund ikke muligt at konkludere, om den ene eller den anden bygsort har været dominerende. Hvede optrådte også i alle tre gruber men kun med meget få forekomster i A4428 og A4489. I disse to gruber bestod hveden af en eller enkelte kerner af emmer/spelt i begge prøver og en enkelt kerne af sandsynlig brødhvede/durumhvede i A4489. I A4488 var forekomsten af hvede betydeligt højere og bestod både af kerner af brødhvede/durumhvede, emmer, emmer/spelt og emmer/enkorn samt avnbaser af emmer, spelt (*Triticum aestivum* ssp. *spelta*) og emmer/enkorn. Som det ses i figur 13-14 nederst, er dækket hvede klart hyppigere forekommende end brødhvede/durumhvede i A4488. Blandt den dækkede hvede er emmer den hyppigst forekommende hvedesort, men spelt optræder også i nogen mængde. Emmer/enkorn forekommer set i forhold hertil kun i små mængder.

På figur 17 er antallet af avnbaser fra henholdsvis emmer, spelt og dækket hvede sammenlignet, og her kan det ses, at mængden af avnbaser fra de to sorter kun er en smule

lavere end antallet af kornkerner. Mht. tolkningen af denne figur skal nævnes, at en del avnbaser ikke kunne nærmere identificeres til art men blot til dækket hvede bredt, men at det antages i figuren, at avnbaserne enten tilhører emmer eller spelt og modsvarer to kerner. Det skal også indskydes, at en del hvedekerner kun kunne identificeres bredt som hvede og at disse kerner, hvoraf mange sikkert kan være fra dækket hvede, ikke indgår i figur 17. Såfremt de bredt identificerede hvedekerner havde været medregnet i figuren, havde mængden af kerner i forhold til avnbaser altså været en smule større. Som det fremgår af tabel 2, er de to grupper af hvederester (kerner og avnbaser) dog nogenlunde lige store, og selv hvis de bredt bestemte hvedekerner indregnes i figur 17 antages det ikke, at de ville rykke grundlæggende på det nogenlunde ens forhold imellem avnbaser og kerner af dækket hvede i A4488.

I forhold til tolkningen af forholdet imellem avnbaser og kerner af dækket hvede har flere undersøgelser af hvedelagerfund tidligere påvist, at dækket hvede i senneolitikum og bronzealder ofte har været oplagret i avnerne som småaks. Dette fænomen som også ses etnografisk skyldes formodentlig dels, at avnerne beskytter kernerne mod råd. En anden grund kan også være, at fjernelsen af avnerne fra kernerne er ret hårdhændet, hvilket betyder, at den evt. kan ødelægge kornets mulige anvendelse efterfølgende som såsæd (Hillman 1981, 1984, Jensen et al. 2020, 64, Møbjerg et al. 2007, 26). At mængden af hvedeavnbaser er næsten lige så høj som mængden af dækkede kerner tyder meget på, at den dækkede hvede i A4488 har været opbevaret som småaks, især set i lyset af, at avnbaser generelt bevares dårligere ved forkulning end kerner gør (Boardman & Jones 1990). Forkulningsprocessen vil således let kunne medføre en vis skævvridning af forholdet mellem kerner og avner.

Oliefrø optrådte i de tre gruber i form af få frø af almindelig hør (*Linum usitatissimum*) i A4428 og få frø af almindelig hør og sæddodder (*Camelina sativa*) i A4489, mens A4488 skiller sig ud ved at indeholde store mængder af især hør. Som det ses i figur 15, svarede mængden af identificerede hørfrø samlet set i gruben nogenlunde til mængden af hvede. Sæddodder er dog også repræsenteret i denne grube med mange frø i flere prøver (se figur 16), og det skal nævnes, at mængden af både hør og sæddodder i gruben med stor sandsynlighed har været endnu større oprindeligt. Som det fremgår af tabel 2, indeholdt flere af prøverne fra A4488 klumper af sammenbrændt materiale, der sandsynligvis var oliefrø, men hvor elementerne i klumperne desværre var så deformede, at de ikke kunne identificeres sikkert. Herudover indeholdt prøven P80/2 flere rene klumper af sammenbrændte hørfrø (se eksempel på fig. 7) og sæddodderfrø, hvor en registrering af frøindhold ikke var mulig, hvorfor de ikke indgår i rapportfigurene i herværende rapport.

I forhold til de tidligere nævnte usikkerheder, der kan være forbundet med tolkningen af sæddodder som dyrket i forhistoriske fund, tyder mængden alene af sæddodderfrø i A4488 klart på, at den var dyrket, og det samme gør fordelingen af sæddodderfrøene i gruben. Som det fremgår af tabel 2 og figur 16, er frø af sæddodder særligt fremtrædende i bestemte prøver og især i P57, hvilket tyder på en separat oplagring af denne art i gruben. Hør koncentrerer sig i forhold hertil især i prøve P80, mens øvrige prøver fra gruben, rummer en blanding af korn og oliefrø i forskelligt indbyrdes forhold, hvorfor oplagringsmønstrene her er umulige at afgøre sikkert. Fundet af rene klumper af både sæddodder og hør i analyseprøverne tyder ligesom den generelle fordeling klart på en separat oplagring af de to arter i A4488. Et vidnesbyrd, der fortæller om oplagringen af sæddodder og hør i A4488

er endelig at der i P80/2 observeredes flere klumper af tilsyneladende ren sæddodder og hør, der var brændt fast på barkstykker (se eksempel på fig. 8-9). Dette kan ses som et tegn på, at de to arter med en vis sandsynlighed blev opbevaret separat i gruben i barkbeholdere.

Figur 7: Klump af rene sammenbrændte hørfrø fra prøve P80/2.

Figur 8: Barkstykke med fastbrændt klump af tilsyneladende rene hørfrø fra prøve P80/2.

Figur 9: Barkstykke med fastbrændt klump af tilsyneladende rene sæddodderfrø fra prøve P80/2.

Vilde arter i kældergrubeprøverne

Som det kan ses i tabel 2 og på figur 11 nederst optrådte frø fra vilde arter i prøverne fra alle tre kældergruber men i varierende mængder. Forekomsten var således lav i A4488, mens de var noget højere i A4428 og A4489. Grundet de generelt lavere indhold af makrofossiler i prøverne fra A4428 og A4489 er mængderne af frø fra vilde arter heri dog også samlet set forholdsvis lave, hvilket gør dem vanskelige at tolke nærmere.

Som det fremgår af tabel 2, optrådte der en række forskellige vilde arter, især i A4488, hvoraf flere dog forekom klart hyppigere end andre. De hyppigst repræsenterede vilde arter i A4488 var gåsefod (*Chenopodium* sp.), som i flere tilfælde kunne nærmere identificeres som hvidmelet gåsefod (*Chenopodium album*), hejre (*Bromus* sp.), der i mange tilfælde kunne nærmere identificeres som sandsynlig rughejre (*Bromus cf. secalinus*), bleg-/fersken-pileurt (*Persicaria lapathifolia/maculosa*) og almindelig spergel (*Spergula arvensis*). Herudover optrådte arter som snerle-pileurt (*Fallopia convolvulus*) og frø af græsfamilien (Poaceae) dog også hyppigt i flere prøver. I A4428 og A4489 var arterne bleg-/fersken-pileurt og almindelig spergel hyppigst forekommende, men flere andre arter optrådte også med enkeltexemplarer. Herudfra ser artsforekomsten i A4428 og A4489 ud til nogenlunde at svare til artsforekomsten i A4488.

Alle de vilde arter i prøverne fra de tre gruber er i forvejen velkendte fra andre afgrødeprøver dateret til slutningen af bronzealderen og ældre jernalder. Som det kan ses af artsbeskrivelserne nedenfor, vokser mange af arterne i prøverne også typisk på marker og andre ofte omrodede jordtyper. Det er derfor oplagt at tolke dem som rester af det ukrudt, der oprindeligt voksede sammen med afgrøderne på marken. De lave ukrudtsmængder i forhold til mængden af afgrøder i prøverne fra A4488 viser endelig, at det efter al sandsynlighed var de rensede afgrøder, man oplagrede i denne grube.

Overordnet tolkning af kældergruberne

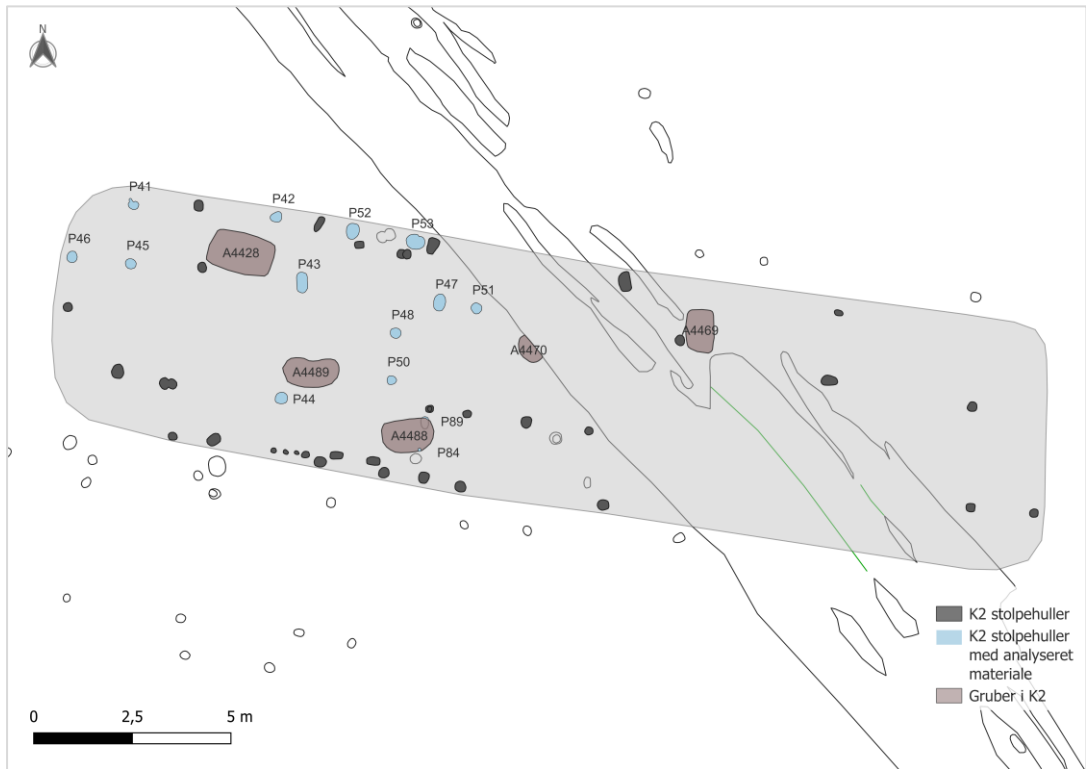
I forhold til den overordnede tolkning af de tre kældergruber falder den store overordnede lighed i indholdet af afgrøder og ukrudt i A4428, A4488 og A4489 i øjnene, hvilket kan ses som et tegn på, at der er en kontekstuel samhörighed imellem de tre gruber. Hvorvidt

indholdet i A4428 og A4489 ligesom i A4488 afspejler rester af oplagrede afgrøder, eller om de helt eller delvist også kan afspejle andet forkullet materiale, som på den ene eller anden måde er havnet i gruberne, er imidlertid usikkert. Dels gør de små afgrødemængder og sammenblandingen af en række forskellige arter i disse gruber en tolkning af indholdet som oplagret usikker. Herudover kunne en forholdsvis stor ukrudtsmængde samt store mængder trækul fra forskellige mulige konstruktionselementer, men også beholdere og fletværk, i forhold til korn/frø i A4428/A4489 antyde, at disse prøver, i hvert fald til dels også rummer andre elementer end oplagrede afgrøder, såsom affald fra kornrensning, brændsel e.l.

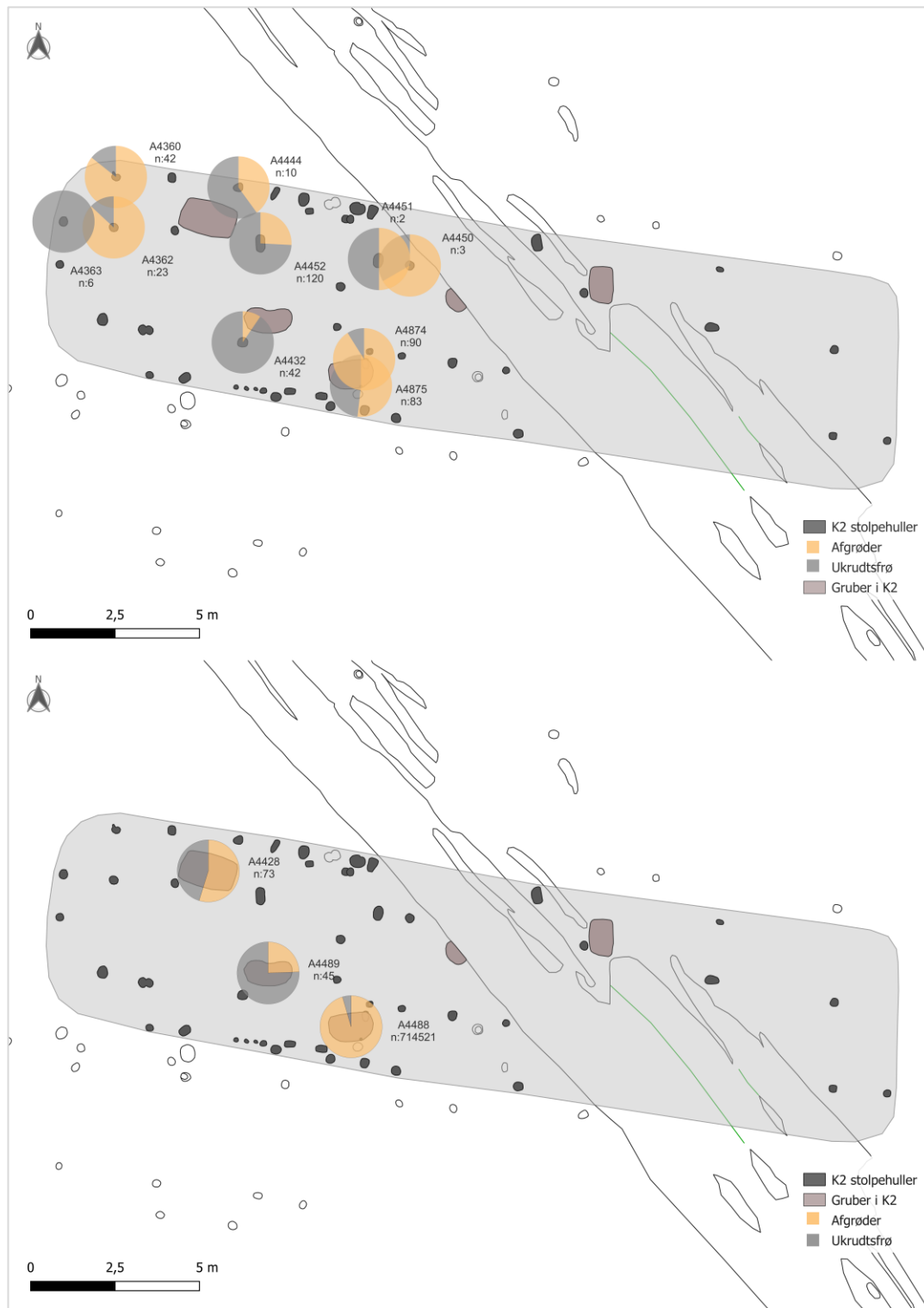
Diskussion af de arkæobotaniske prøver i K2

Mht. den generelle tolkning af makrofossilerne i K2 skal det indledningsvis nævnes, at især det overvældende kornindhold i A4488, men i det hele taget det høje indhold af forkullet materiale i prøverne tyder på, at K2 var en brandtomt. Tolkningsmæssigt betyder dette, at de forkullede makrofossiler sandsynligvis stammer fra det tidspunkt, hvor branden fandt sted. Også den overordnede lighed i makrofossilindholdet i prøverne fra den undersøgte vestdel af K2 kunne tyde på en tidsmæssig samhörighed. Ligheden i artssammensætningerne i de tre kældergruber er allerede nævnt tidligere, men de samme arter genfindes også i stolpehulsprøverne.

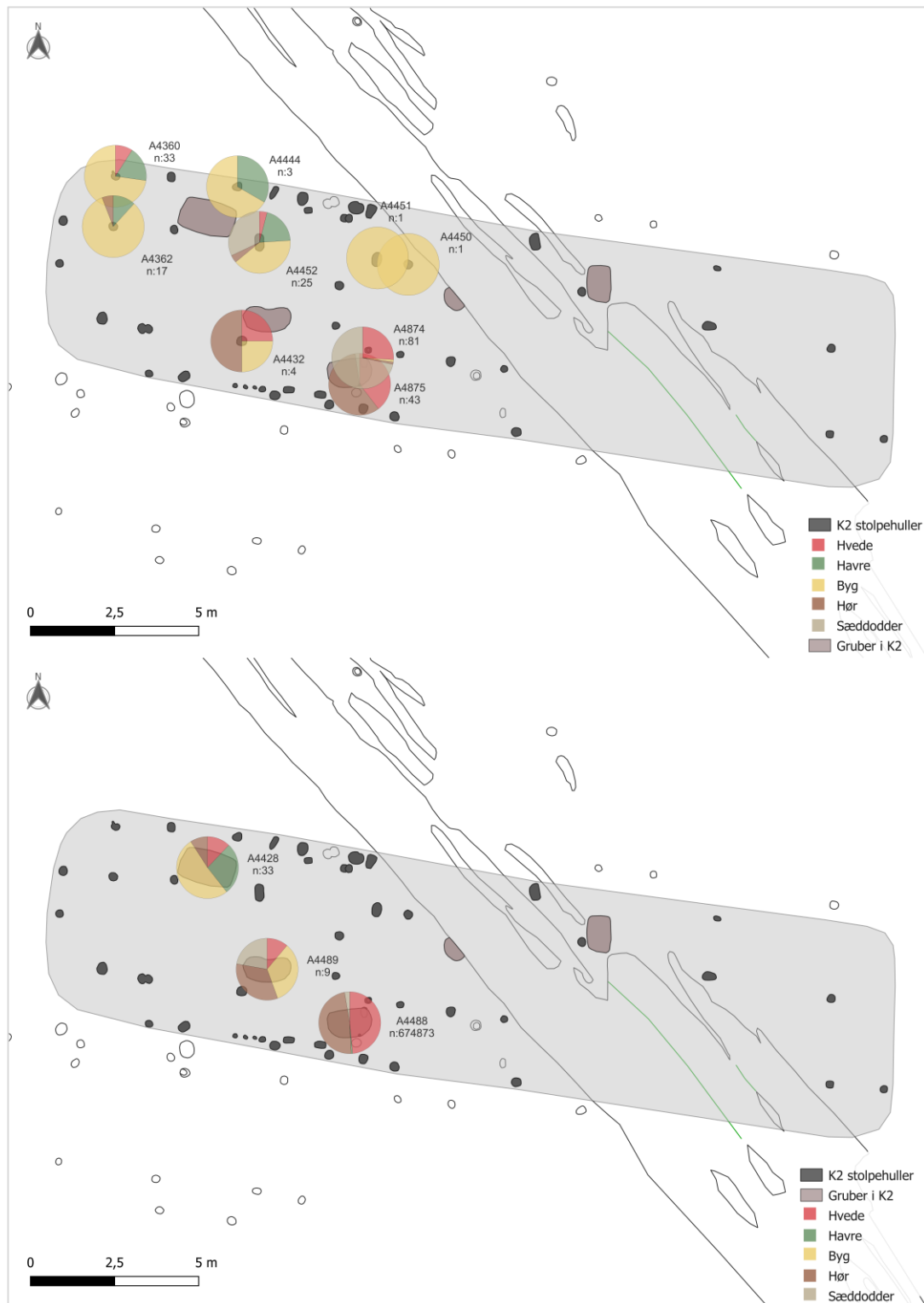
Selv om der således er ligheder i artssammensætningen prøverne imellem, skal det dog samtidigt siges, er der også forskelle i, hvor de forskellige afgrøder i både kælderprøverne og stolpehulsprøverne koncentrerer sig i huset. Hvad der sker i husets midterområde og østdel ved vi som tidligere nævnt ikke grundet manglen på prøver herfra, men som det ses af figur 12, optræder byg (nøgen og avnklædt) og havre især i prøverne fra nordvestenden af huset. I forhold hertil findes de største koncentrationer af hvede, hør og sæddodder i husets sydvestdel. Det tyder altså på, at man har opbevaret og håndteret sine forskellige afgrøder forskellige steder i huset. Et interessant træk ved fordelingen af afgrøder som også kræver en kommentar er, at de samme fordelingsmønstret for afgrøderne ses både ved gruberne og stolpehullerne. En oplagt tolkning af de ens fordelinger i stolper og gruber vil være, at dette skyldes, at man både har oplagret men også flyttet rundt på de forskellige afgrøder i bestemte dele af huset. Det kan dog heller ikke ganske udelukkes, at en del af spredningen skyldes postdepositionelle faktorer, som f.eks. at der efter en brand i huset har foregået aktiviteter i brandtomten, der har medført en vis spredning af forkullet materiale.

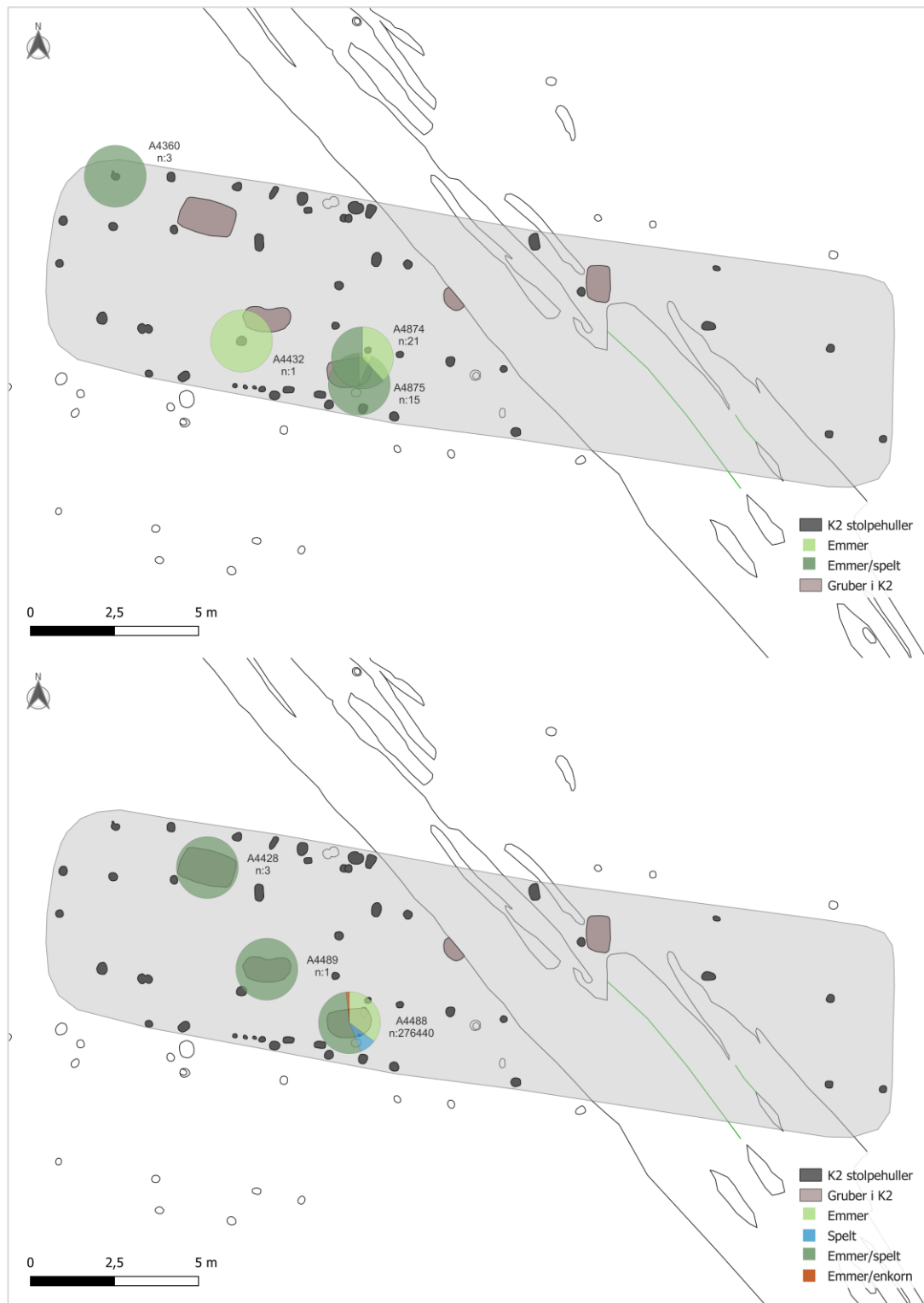
Figur 10: Hus K2 med analyserede stolpehulsprøver samt kogestensgruber og kældergruber markeret.

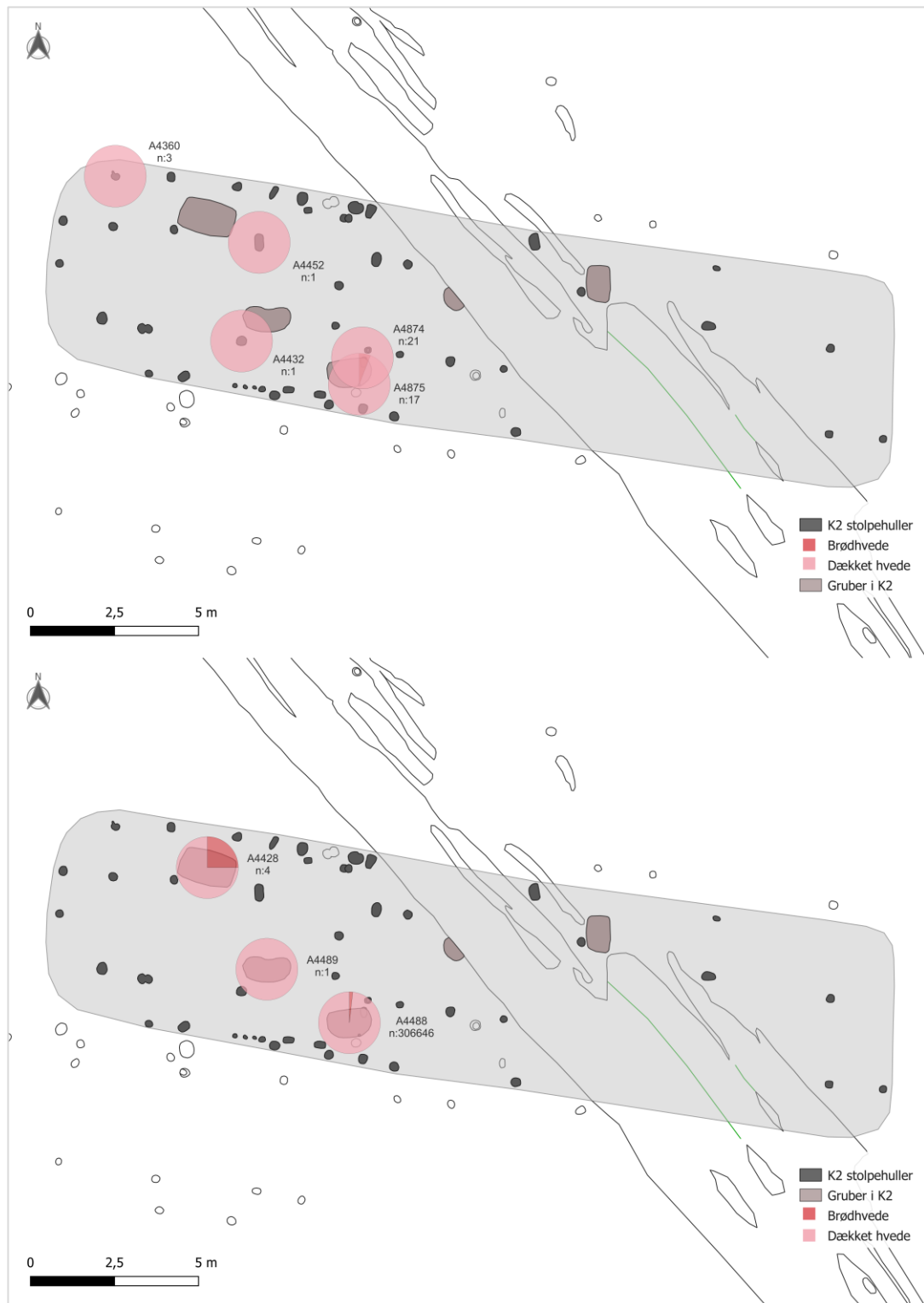
Figur 11: Fordeling af afgrøder og ukrudtsfrø i de analyserede stolper (figur 11 øverst) og kældergruber (figur 11 nederst) i K2. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

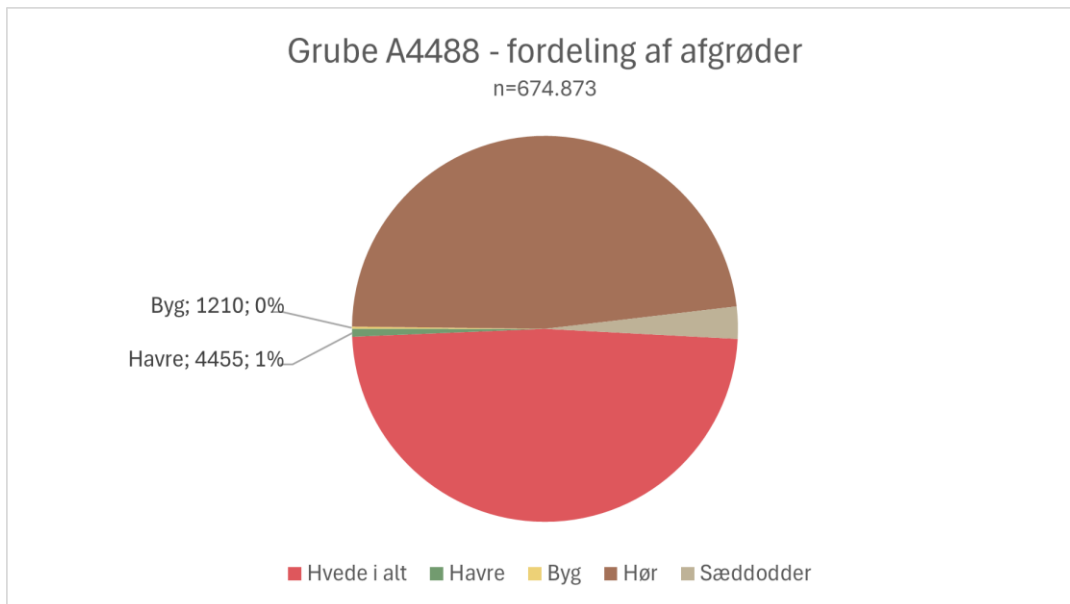
Figur 12: Fordeling af de bestemte afgrøder i de analyserede stolpeprøver (figur 12 øverst) og kældergruber (figur 12 nederst) i K2. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

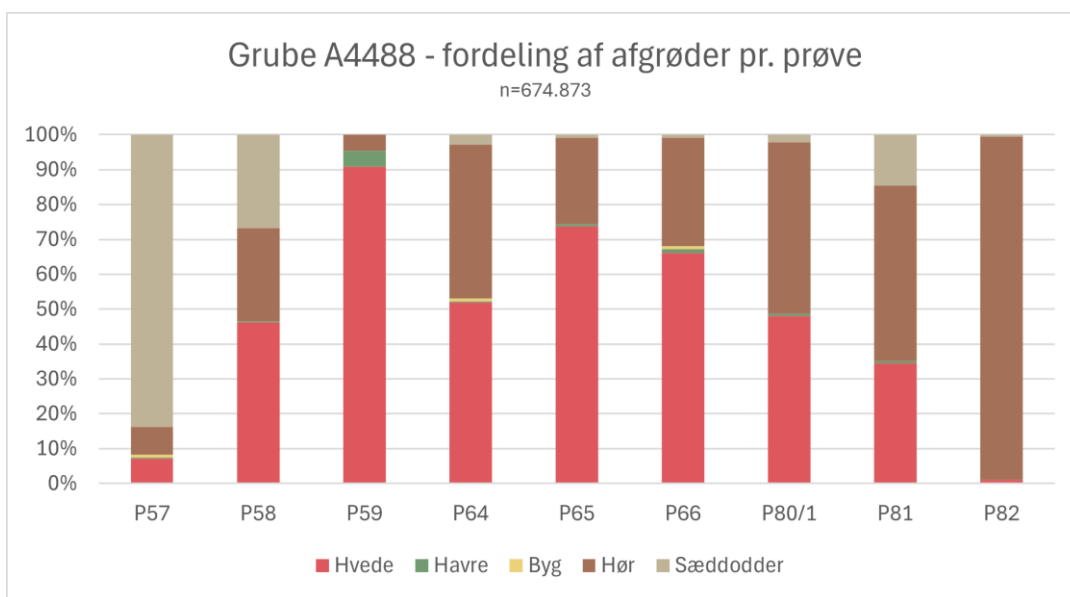
Figur 13: Fordeling af dækkede hvedesorter i de analyserede stolpeprøver (figur 13 øverst) og kældergruber (figur 13 nederst) i K2. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

Figur 14: Fordeling af dækkede hvedesorter i forhold til brødhvede i de analyserede stolpeprøver (figur 14 øverst) og kældergruber (figur 14 nederst) i K2. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

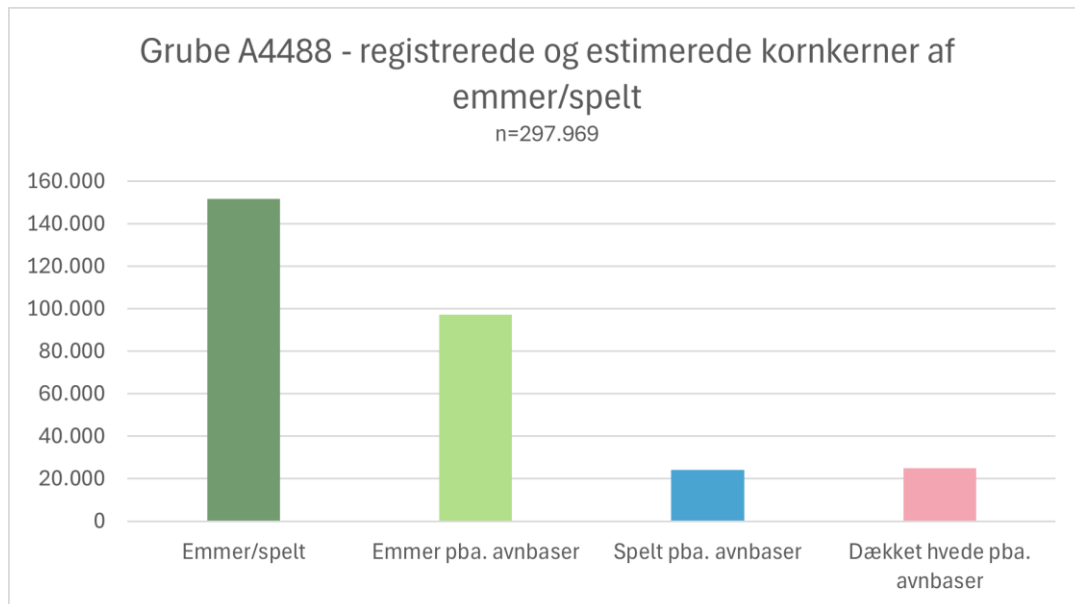

Figur 15: Samlet procentvis fordeling af bestemte afgrøder i korngrube A4488 i K2. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avdele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

Figur 16: Fordeling af bestemte afgrøder i de analyserede prøver fra A4488 i K2. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avdele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

Figur 17: Forekomsten af emmer og spelt, som den repræsenteres af henholdsvis kerner og avnbaser i grube A4488. Der sidder to kerner af emmer og spelt i hver avne og derfor svarer en avnbasehalvdel af emmer eller spelt til én kerne. I figuren er antal kernefragmenter omregnet til hele korn ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn.

Grube A4800

Grube A4800 er tolket som en formodentlig kornopbevaringsgrube. Gruben havde en umiddelbar diameter på omkring 85 centimeter, og skæres i den sydlige halvdel af en senere grøft (se fig. 18). Ud fra keramik og to C¹⁴-dateringer af forkullede kornkerner er gruben dateret til yngre bronzealder periode VI og den tidligste del af periode I i ældre førromersk jernalder (ca. 750-450 f.Kr.).

Fra grube A4800 er der analyseret to prøver: P112, fra toplaget og P113, fra bundlaget. Resultatet af den arkæobotaniske analyse kan ses i tabel 3 i bilagene.

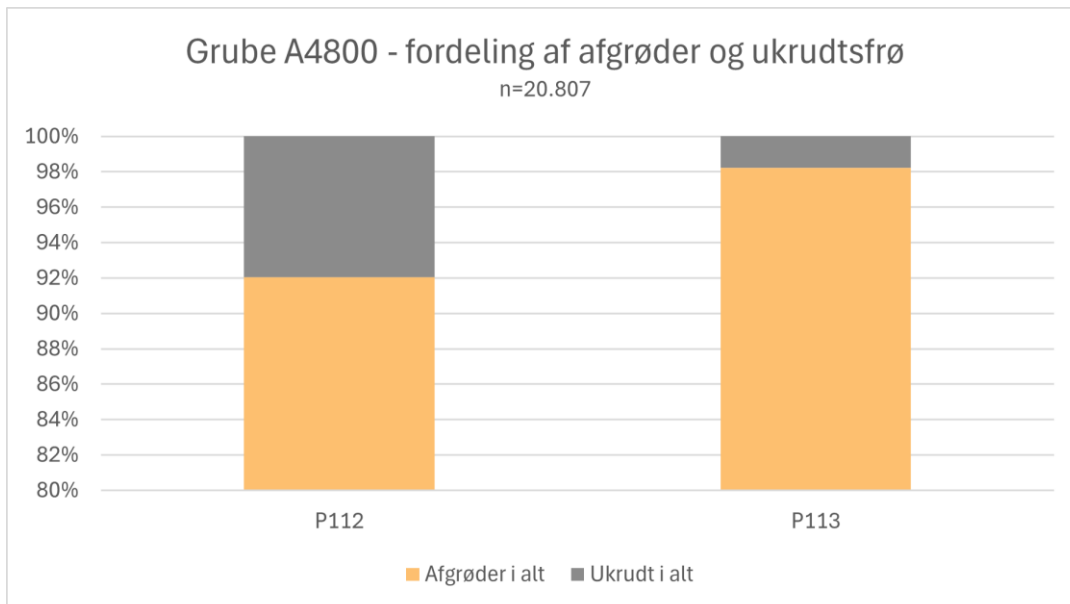
Som det fremgår af tabellen, indeholdt de to prøver fra A4800 forhistorisk plantemateriale i form af adskillige kornkerner, plantefrø og trækul i nogenlunde lige mængder. I prøve P112 blev der foruden makrofossilerne erkendt en del stængler og dele af mulig halm. Herudover blev der i begge prøver også fundet klumper af mineralsk slagge, hvor flere af klumperne i P112 var glasagtige i hvide og grønne farver. Slaggerne afspejler sand, ler eller lignende, der er blevet deformeret som følge af meget høje temperaturer.

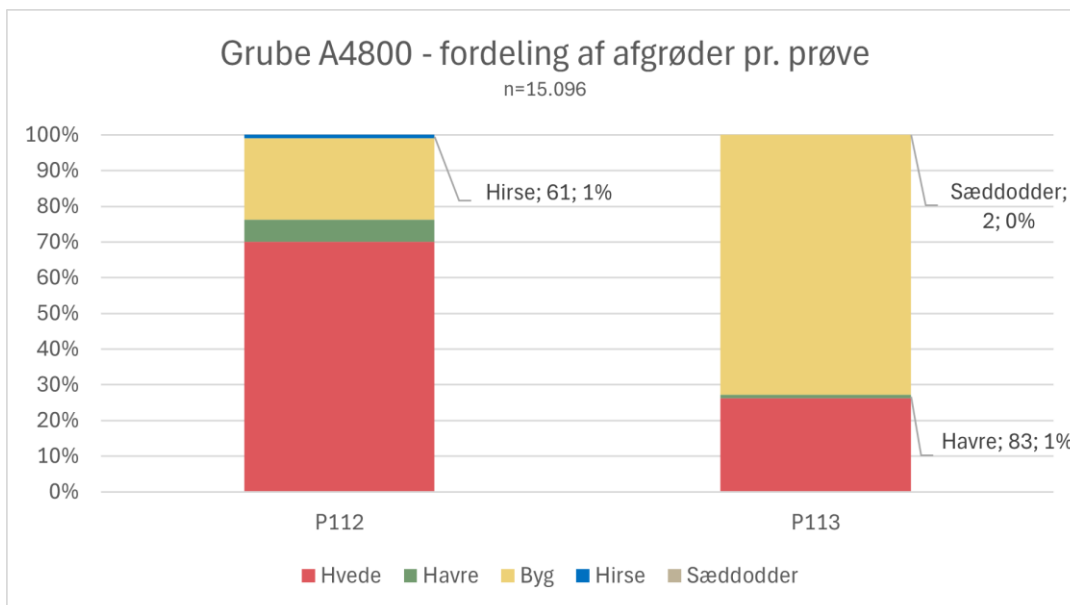
Figur 18: Fladefoto af grube A4800 der skæres af et yngre grøftanlæg.

Afgrøder

Sammensætningen af makrofossiler i de to analyserede prøver er meget ens, da begge prøver langt overvejende, indeholder kornkerner og frø fra afgrødesorter, mens frø fra vilde plantearter samlet kun udgør mellem 2% og 8% (se fig. 19; tabel 3). Ser man udelukkende på afgrøderne er sammensætningen dog mere blandet (se fig. 20). I begge prøver er det kornkerner af byg og hvede (*Triticum* sp.) der dominerer, hvor de udgør hhv. 51% og 45% af de samlede artsbestemte afgrøder. Foruden kerner af byg og hvede, er der i begge prøver fundet små mængder, hhv. 6% og 1%, af havre (*Avena* sp.). I P112, udtaget i grubens toplag, blev der observeret forkullede avner af dyrket havre, hvilket indikerer at der er tale om en bevidst dyrkning af kornsorten. Figur 21 viser to eksempler på de fundne avner af dyrket havre fra prøven. Ydermere blev der i samme prøve (fig. 22) fundet flere frø af almindelig hirse (*Panicum miliaceum*), som er en afgrøde der først rigtigt optræder i større mængder i danske plantefund fra den yngre bronzealder (Robinson 1994; 2000; 2003). Dog er det stadig en afgrøde som gennem perioden, og resten af forhistorien op til historisk tid, kun dukker op sporadisk og i små mængder. Håndteringen og udnyttelsen af frøene er af denne grund ikke velkendt (Robinson 2003; Robinson et al. 2009). At der optræder hirse i prøven, er dermed usædvanligt, også selvom det er i små mængder set i forhold til prøvens resterende makrofossiler. I P113, fra grubens bundlag, blev der fundet enkelte frø af sæddodder, men grundet den meget lave mængde, skal de nok tolkes som værende et ukrudtsindslag.

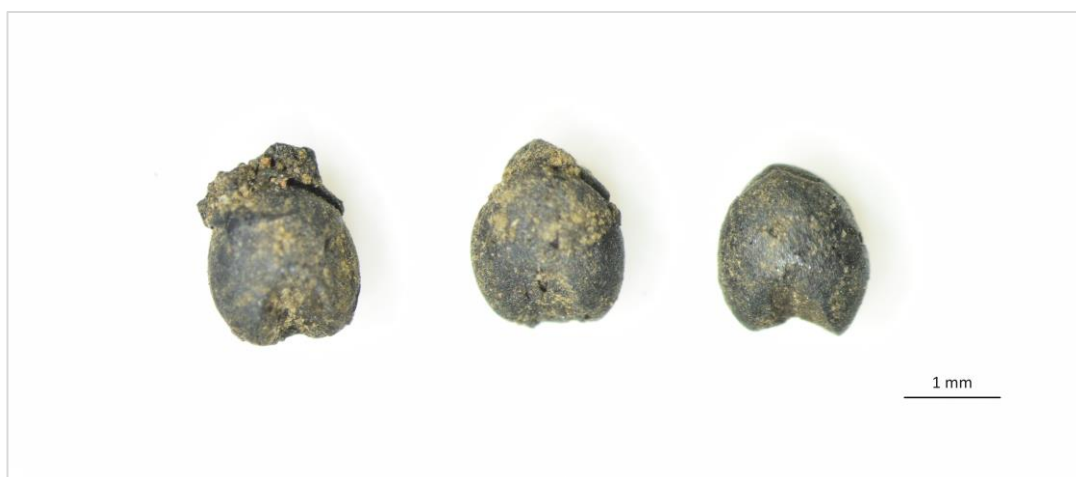
Figur 19: Fordelingen af afgrøder og ukrudt i de to analyserede prøver fra grube A4800. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat. Bemærk, at x-aksen begynder ved 80%.

Figur 20: Fordelingen af afgrøder i de to analyserede prøver fra grube A4800. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat. Uidentificerede kornkerner (Cerealia indet.) er ikke medregnet i denne figur.

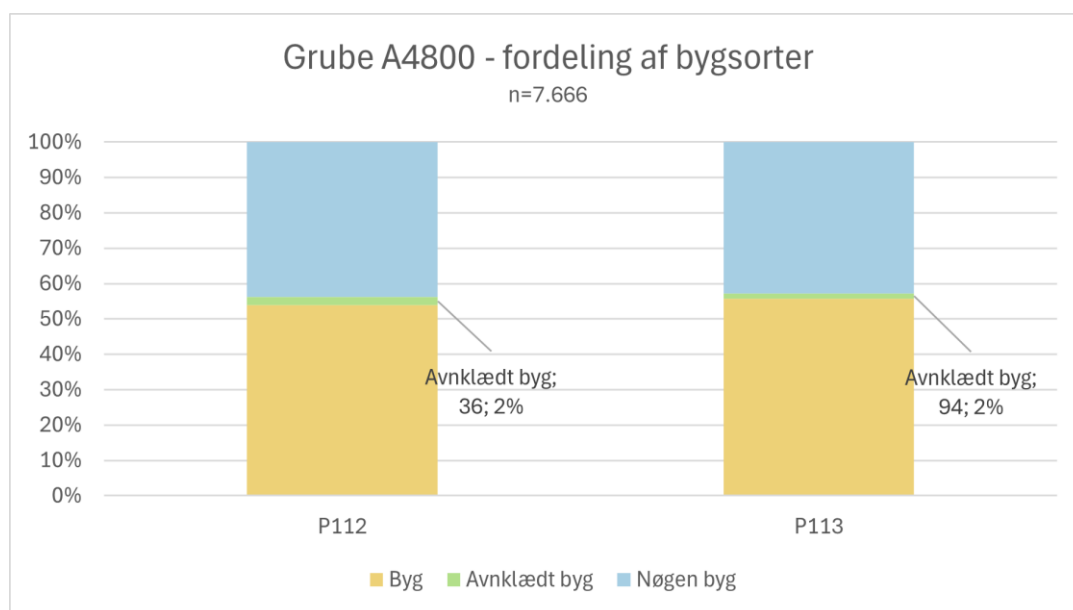
Figur 21: To avner fra dyrket havre fra prøve P112. Den ene avne sidder stadig fast på havrekernen. Avner skal tærskes væk inden kornkernerne er brugbare til føde.

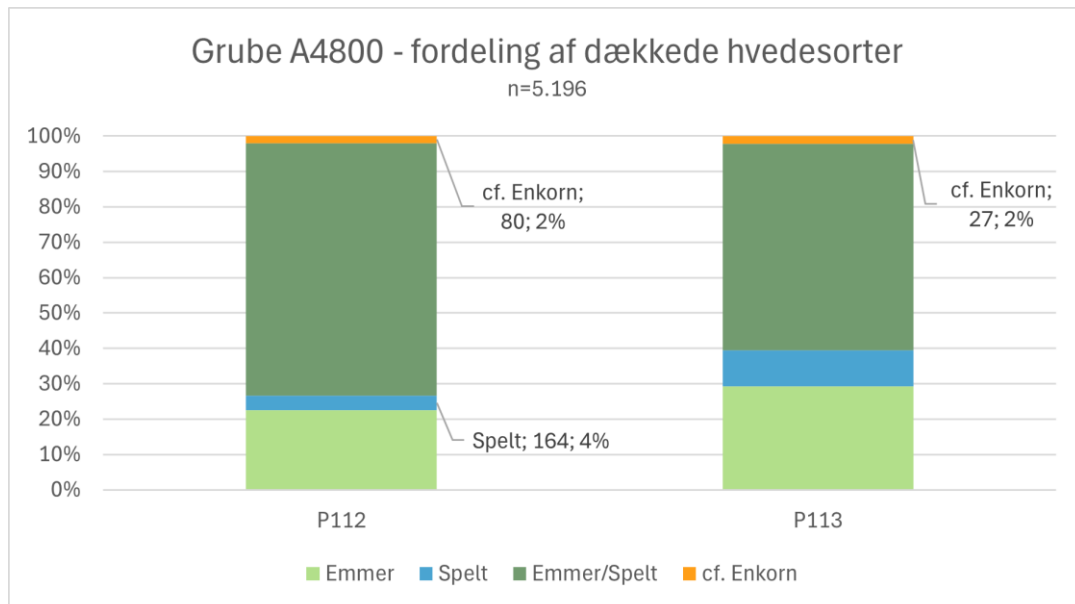
Figur 22: Tre frø af almindelig hirse fra prøve P112.

Af byggen var det muligt at yderligere artsbestemme lidt under halvdelen af de erkendte kornkerner (se fig. 23). I begge prøver var det muligt at artsbestemme små mængder af avnklædt byg. En stor del af bygkernerne kunne nærmere bestemmes som nøgen byg. I begge prøver var lidt over 40% af bygkernerne nøgen byg, som var den mest almindelige bygsort i den yngre bronzealder og ældre jernalder indtil år 0 (Jensen & Andreasen 2011). I prøve P113 blev der observeret små klumper af rene sammenbrændte kornkerner af nøgen byg. Den resterende del af bygkernerne i de to analyserede prøver kunne ikke yderligere bestemmes grundet deres bevaring eller fraværet af de karakteristiske træk for avnklædt og nøgen byg. Sammensætningen af bygsorterne i de to prøver er tilsyneladende næsten identisk. Der skal dog tages højde for, at over halvdelen af kernerne ikke kunne nærmere bestemmes, og at fordelingen af bygsorterne derfor reelt kan være mere varieret. Hvede optrådte, i lidt mindre mængder end byggen, både som kornkerner og avnbasehalvdele fra

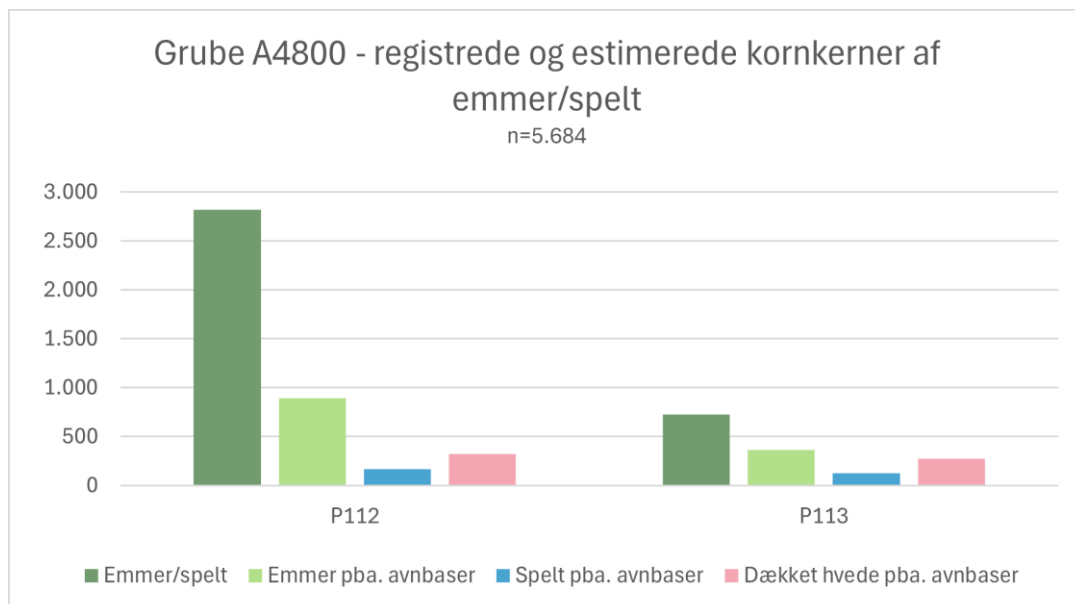
dækket hvede. Som det fremgår af tabel 3, bestod hovedparten af hveden i de to prøver af dækkede hvedesorter i form af både kerner af emmer/spelt og mulig enkorn samt avnbaser af emmer og spelt. Foruden de dækkede hvedesorter var der i begge prøver også små mængder kerner af brødhvede/durumhvede og kerner, der ikke kunne bestemmes nærmere end hvede. Af de dækkede hvedesorter var emmer/spelt den mest fremtrædende (se fig. 24), efterfulgt af emmer, der også forekommer i nogen mængde. Spelt og mulig enkorn optræder kun i små mængder. På figur 25 er antallet af avnbaser fra emmer, spelt og dækket hvede sammenlignet, og her kan det ses, at mængden af avnbaser fra de dækkede hvedesorter er en del lavere end antallet af hele kornkerner. I tabel 3 fremgår det også, at der i prøverne er fundet avnbaser bestemt til dækket hvede, der svarer til lige knap 600 kornkerner. Sammenlignet med det fulde antal af kornkerner af emmer/spelt svarer mængden af avnbaser kun til omkring halvdelen af de registrerede kornkerner. Da kerner af de dækkede hvedesorter i bronzealderen ofte blev opbevaret i avnerne som småaks, ville man forvente en højere mængde af avnbaser end det er tilfældet i prøverne P112 og P113. Samtidig skal der tages højde for at netop avnbaser bevares dårligere ved forkulningen, da de nemt brænder væk, og at der derfor kan ske en skævvridning i forholdet mellem kornkerner og avnbaser. Hvorvidt de dækkede hvedesorter blev opbevaret som småaks i grube A4800 kan ikke endegyldigt konkluderes.

Figur 23: Fordelingen af bygsorterne i de to analyserede prøver fra grube A4800. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals).

Figur 24: Fordelingen af de dækkede hvedesorter i de to analyserede prøver fra grube A4800. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat. Hvedekerner der ikke nærmere kunne bestemmes end dækket hvede er ikke medtaget her.

Figur 25: Forekomsten af emmer og spelt, som den repræsenteres af henholdsvis kerner og avnbaser i grube A4800. Der sidder to kerner af emmer eller spelt i hver avne og derfor svarer en avnbaserhalvdel af emmer eller spelt til én kerne. I figuren er antal kernefragmenter omregnet til hele korn ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn

Vilde arter

Som det fremgår af tabel 3 og Figur 19 var der i begge analyserede prøver fra A4800 frø fra vilde planter. Forekomsten var i begge prøver lav set i forhold til det fulde antal makrofossiler. De hyppigst forekommende vilde arter i de to prøver var gåsefod, der i få tilfælde kunne nærmere bestemmes som hvidmelet gåsefod, almindelig spørgel og bleg-/fersken-pileurt. Herudover forekom også arter som hejre, snerle-pileurt, græs-familien og rødknæ (*Rumex acetosella*) hyppigt. Andre arter som star (*Carex* sp.), lancet-vejbred

(*Plantago lanceolata*), potentil (*Potentilla* sp.), græsbladet fladstjerne (*Stellaria graminea*) og almindelig fuglegræs (*Stellaria media*) optrådte kun med enkelte eksemplarer. Størstedelen af de vilde arter i de to prøver er kendt som typiske markukrudsplanter, herunder gåsefod, spergel og pileurtsarterne, da de gerne vokser på jævnlige omrodede jorde såsom marker. Frøene fra de vilde planter i A4800 kan med høj sandsynlighed tolkes som rester af den ukrudt, der voksede sammen med afgrøderne på markerne. Den lave mængde af ukrudsfrø i prøverne set i forhold til mængden af dyrkede arter kan være en indikation på at grubens indhold repræsenterer tærskede afgrøder.

Opsummering og tolkning af grube A4800

Gruben er arkæologisk tolket som en korngrube, men oftest indeholder korngruber og kornlagre kun én enkelt eller enkelte sorter af afgrøder, opbevaret i særskilte beholdere. Analysen af de to prøver fra grube A4800 har vist en afgrødesammensætning med høj artsdiversitet bestående af en stor mængde nøgen byg og emmer/spelt samt mindre mængder af avnklædt byg, dyrket havre, hirse, brødhvede/durumhvede og mulig enkorn. Foruden makrofossiler af de dyrkede arter optrådte også frø fra flere af de gængse markukrudsplanter samt en del trækulsstykker, stængler og mulige halmdele og enkelte stykker af mineralisk slagge. Forholdet mellem ukrudsfrø og afgrøder kunne tyde på at afgrøderne har været opbevaret tærsket. Hvad der dog taler imod dette, er tilstedeværelsen af stængler og de mulige halmdele, som ligeledes ville være tærsket væk. Medmindre disse stammer fra de dækkede hvedesorter, der kan have været opbevaret som småaks, hvilket ikke kan konkluderes med sikkerhed. På baggrund af analysen og kontekstuelle oplysninger er der ingen indikationer på beholdere til at oplagre de forskellige afgrøder i. Sammensætningen af afgrøder i prøverne P112 og P113, udtaget i hhv. grubens toplag og bundlag, tyder på en sammenblanding af materiale forud for deponering i gruben. Dette støttes af de rene klumper af nøgen byg, der blev observeret i P113, og som tyder på at kornkernerne af nøgen byg har været opbevaret og forkullet sammen. Den relativt høje mængde af trækul kunne antyde, at disse prøver indeholder andre elementer såsom affald eller brændsel.

Prøvesammensætningen, blandingen af forskellige afgrødesorter og ukrudsfrø samt trækul, stængler og slagge, i de to analyserede prøver fra grube A4800 tyder snarere på en sammenblanding af forskellige typer af forkullet plantemateriale og bopladsaffald.

Ovn A6001

Grube A6001 (se fig. 26) er tolket som et ovnanlæg med en diameter på omkring 80 centimeter og en dybde på 40 centimeter. Ud fra rand- og hankeskår fra et knust kar (X267) er anlægget dateret til yngre bronzealder periode VI og ældre førromersk jernalder periode I. Ovnanlægget lå tæt ved en større kogestensgrube, der tolkes som værende samtidig med ovnanlægget, og med ingen umiddelbar forbindelse til huskonstruktioner fra samme periode.

Fra ovn A6001 er der analyseret to prøver: P365, fra fyld omkring lerkappe og P366, fra trækulslag. Resultatet af den arkæobotaniske analyse kan ses i tabel 4.

Som det fremgår af tabel 4, indeholdt de to prøver fra A6001 forhistorisk plantemateriale i form af kornkerner, plantefrø og trækul i varierende mængder. I begge prøver blev der fundet stængler af lyng og formodet lyng samt klumper af magnetisk mineralisk slagge, som

i flere tilfælde i P366 havde små nister/fragmenter af jern. Udover makrofossiler bestod størstedelen af prøve P365 af store og små klumper af brændt ler.

Figur 26: Fladefoto af ovnanlæg A6001.

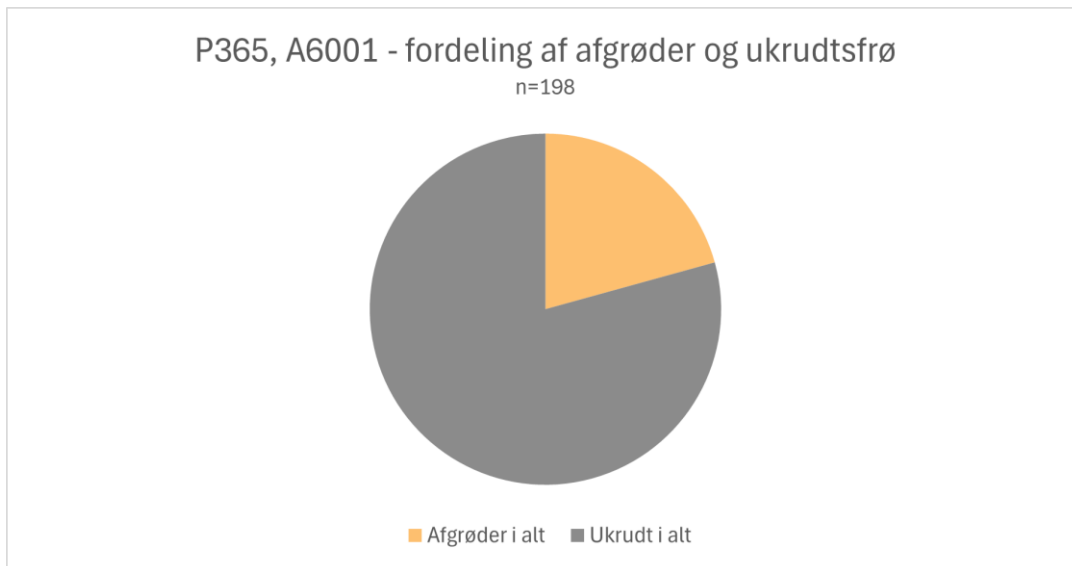
Afgrøder

Mængden af kornkerner og frø i prøverne var meget varierende. I prøve P366 blev der kun observeret 5 makrofossiler i form af en kornkerne, der ikke kunne artsbestemmes, og fire plantefrø. Den følgende gennemgang omhandler den arkæobotaniske analyse prøve P365 fra anlæggets fyldlag.

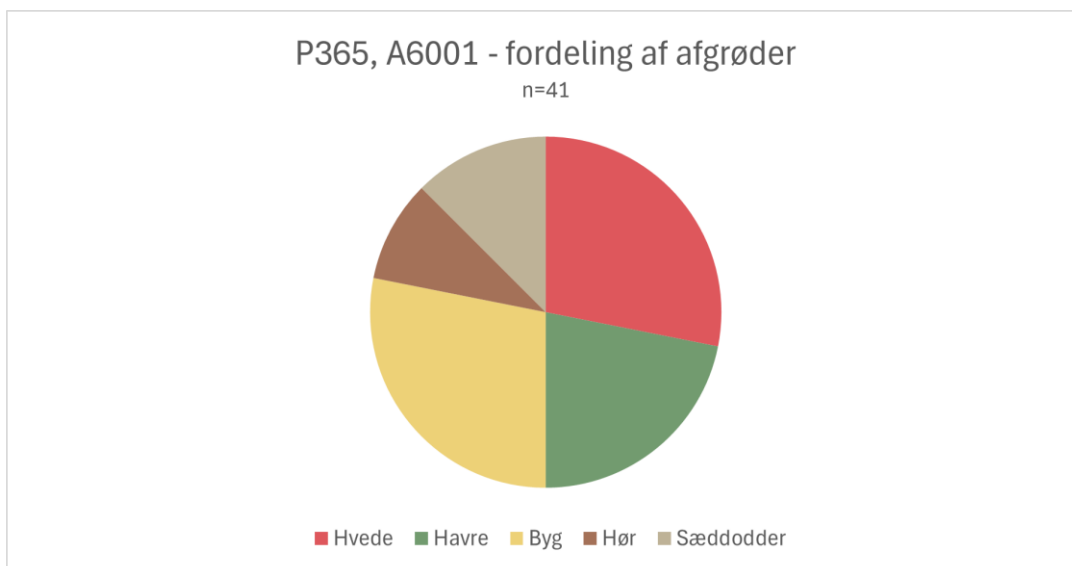
Prøve P365 er domineret af ukrudtsfrø (se fig. 27) idet de udgør omkring 80% af de observerede makrofossiler i prøven. Selvom mængden af afgrøder er lille, så er sammensætningen stadig meget varieret (tabel 4; fig. 28). Hvede og byg er de to hyppigst forekommende stærkt efterfulgt af havre. Frø af de olieholdige afgrøder hør og sæddodder optræder også i mindre mængder.

Af byggen var det muligt at nærmere bestemme halvdelen af kornkernerne til nøgen byg. Hveden optrådte både i form af én enkelt kerne af brødhvede/durumhvede, kerner af emmer/spelt og avnbaser af dækket hvede. Enkelte kerner kunne ikke nærmere bestemmes end hvede. Hvorvidt havren er af dyrket havre eller flyvehavre kan ikke siges med sikkerhed, eftersom der ingen avner var at finde i prøven. Set i forhold til at der fra andre samtidige anlæg på lokaliteten er fundet dyrket havre, er det ikke utænkeligt, at havrekernerne i denne prøve også er af den bevidst dyrkede sort.

Figur 27: Fordelingen af afgrøder og ukrudt i prøve P365 fra ovnanlæg A6001. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat.

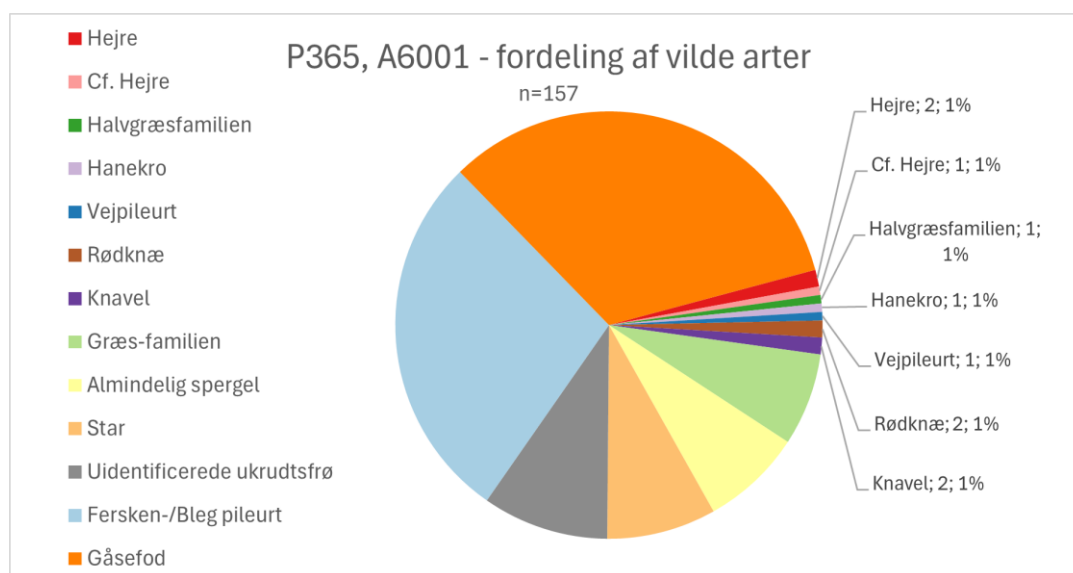

Figur 28: Fordelingen af afgrøder i prøve P365 fra ovnanlæg A6001. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele korn/frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt korn/frø. Korn er repræsenteret ved MNI (minimum number of individuals). Antal aks-/avndele er således sammenholdt med antallet af kornkerner, så de to fundgrupper ikke er optalt separat. Uidentificerede kornkerner (*Cerealia indet.*) er ikke medregnet i denne figur.

Vilde arter

Som nævnt ovenfor bestod størstedelen af P365 af frø fra vilde planter. Som det ses af figur 29, er frø af gåsefod og bleg-/fersken-pileurt de mest hyppigt forekommende sorter af vilde planter i prøven. Dernæst kommer star, almindelig spergel og græs-familien. Andre arter som hejre, halvgræs-familien (*Cyperaceae*), hanekro (*Galeopsis* sp.), vej-pileurt, rødknæ og knavel (*Scleranthus* sp.) optrådte kun med et til to eksemplarer. Omkring 10% af frøene kunne grundet deres bevaring ikke identificeres. Gåsefod, bleg-/fersken-pileurt og spergel hører alle ind under planter, som oftest kategoriseres som markukrudt, særligt i kontekster fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Dette er også tilfældet for en stor del af de resterende plantesorter, som der i analysen er observeret. Det skal dog nævnes at alle

arterne også kan vokse andre steder end de dyrkede marker såsom ved bebyggelse, på græsenge og andre åbne landskaber samt på nye brakmarker. Star er eksempelvis en planteslægt, hvor en stor del af planterne foretrækker våde og/eller næringsfattige miljøer såsom enge, moser og andre vådbundsområder. Det samme gælder græsser, der ofte optræder på enge, overdrev og andre åbne områder. Men der findes også planter af star og græs, som kan kategoriseres som markukrudt. I prøve P365 udgør star 8% af de erkendte frø. Ligeledes foretrækker planter af hanekro og halvgræs-familien at vokse på enge og åbne områder med fugtig/våd jord.

Figur 29: Fordeling af vilde arter i prøve P365 fra ovnanlæg A6001. I figuren er antal fragmenter omregnet til hele frø ud fra faktor 1:3 så tre fragmenter er omregnet til ét helt frø.

Opsummering og tolkning af ovnanlæg A6001

Analysen af de to prøver fra ovnanlæg A6001 har vist en lav mængde af makrofossiler, dog med en varieret sammensætning af afgrødesorter og vilde plantearter i prøve P365. Afgrøderne i prøven bestod af kerner af byg, nøgen byg, havre, hvede, emmer/spelt, én enkelt kerne af brødhvede/durumhvede og få avnbaser af dækket hvede samt frø af hør og sæddodder. Afgrøderne i prøven kan indikere, at der muligvis er fundet ristning af afgrøder sted i ovnanlægget. Udover makrofossiler fra dyrkede arter optrådte også adskillige frø fra flere vilde planter, der alle kan kategoriseres som markukrudt, og som dominerede prøvens indhold af forhistorisk plantemateriale. Foruden kornkerner og frø blev der i begge prøvet observeret stængler af lyng og mulig lyng, hvilket kan være indsamlet med henblik på brændsel. Ligeledes kan plantegrupper som græs og star være tegn på hø anvendt som brænde. Endelig kan tilstedeværelsen af lyngstængler og frø fra eng-/vådbundsplanter som star, halvgræsser og hanekro være en indikation på brændsel, da det tidligere er set, at man har indsamlet og tørret dyremøg fra dyr, der har græsset på engområder. Tørret dyremøg er nemlig velegnet som brændsel. Sammenblandingen af lyng-stængler, mulig dyremøg og trækul kunne tyde på, at prøverne indeholder rester af brændsel brugt til opvarme ovnanlæg A6001. Hvor høj temperaturen har været i ovnen, og hvorvidt der er tale om en lavtemperatur-ovn, er svært at udlede ud fra den beskedne mængde af trækul og

makrofossiler. Den mineralske slagge i prøverne antyder dog, at der i perioder har været meget høje temperaturer i anlægget.

Opsamling og diskussion

De arkæobotaniske analyser af prøver fra stolpefyld i huse, gruber og en ovn fra Veldbæk Industri har alt i alt givet et sjældent indblik i den brede spektrerede håndtering af afgrøder og andre makrofossiler på Veldbæk Industri III i senneolitikum og slutningen af bronzealder. Særligt det overvældende fund af op mod 50 liter afgrøder i en yngre bronzealder lagergrube fra hus K2 har givet et unikt indblik i oplagring på dette tidspunkt. Fundet fra A4488 påviste oplagring af en helt række afgrøder i samme grube og med klare tegn på en adskillelse i hvert fald mellem oliefrøene hør og sæddodder i forhold til andre afgrøder. Disse to afgrøder blev efter al sandsynlighed opbevaret adskilt i separate barkbeholdere. Analyserne har ud over plantehåndtering også givet et enestående indblik i den overordnede afgrødesituation i senneolitikum og især i slutningen af yngre bronzealder. I senneolitikum, i hus K148 bestod de sikkert identificerede dyrkede arter af nøgen byg, brødhvede/durumhvede og emmer. Alle disse arter er almindelig kendte arter i senneolitikum, hvor især nøgen byg og emmer var hyppigt dyrkede afgrøder (Robinson 2000, 2003). også agern er i forvejen kendt fra dette tidspunkt. Flere fund fra slutningen af stenalderen og ældre bronzealder er således fundet tidligere, bl.a. i huse, der tyder på indsamling og oplagring af agern med henblik på en udnyttelse til menneskeføde (Jensen et al. 2020, 63).

Mens agerbruget i senneolitikum ofte er koncentreret omkring dyrkningen af relativt få forskellige afgrøder, sker der gradvist en ændring mod udnyttelsen af flere forskellige arter og introduktionen af nye. Spelt bliver gradvist mere almindelig fra slutningen af stenalderen og frem, og nye arter såsom havre, hirse, hør og sæddodder begynder at optræde på flere pladser omkring slutningen af bronzealderen og begyndelsen af ældre jernalder (Robinson 2000, 2003, Robinson et al. 2009). Mens havre, hør og sæddodder bliver meget almindelige i ældre jernalder, ser hirse dog ud til at optræde hyppigst i yngre bronzealder for efterfølgende at falde i betydning.

Mens havre, hirse, sæddodder og hør i forvejen kendes på pladser fra yngre bronzealder er deres forekomst på Veldbæk Industri alligevel højst usædvanlig på flere punkter. For det første er mængderne af især frøene af hør og sæddodder helt usædvanlig, idet de udgør de største yngre bronzealderfund af de to arter til dato. At hør og sæddodder er oplagret som rene, separate afgrøder på dette tidspunkt er heller ikke tidligere påvist. I forhold til udnyttelsen af hør er der tidligere gjort fund på Fyn, der viser rødning af hørstængler med henblik på klædeproduktion sandsynligvis fra yngre bronzealder og frem (Runge et al. 2007). Med det store fund af hørfrø fra Veldbæk kan det nu påvises, at udnyttelsen af hør både som olieplante og til tekstilfremstilling sandsynligvis begynder at slå igennem herhjemme på samme tid.

At en lang række af de nye afgrøder, der bliver almindelige omkring slutningen af yngre bronzealder findes samlet på bestemte pladser er også højst usædvanligt, men er for nyligt erkendt på lokaliteten Arnbjerg Nord ved Viborg (Sørensen et al. 2023). Ved Arnbjerg Nord optrådte de nye arter i flere små arbejdsdytter bl.a. med indre gruber, og lokaliteten kendetegnedes også ved spor efter bronzestøbning og tegn på at være en højstatusplads. Mens hirsens ved Veldbæk Industri fandtes i en grube (A4800) optrådte de fleste af de nye arter her som sagt i et langhus (K2) og ikke i smådytter men tegnene på bronzestøbning og

højstatus går igen på de to pladser. Tolkningen ved Arnbjerg Nord var, at de nye arter omkring slutningen af bronzealderen måske kom som en samlet afgrødepakke på højstatuspladser med tegn på bronzestøbning. Makrofossilanalyserne fra Veldbæk Industri bestyrker denne teori, og føjer herudover nye aspekter til forståelsen af de nye afgrøder, som bredte sig i Danmark fra slutningen af yngre bronzealder.

Litteraturliste

Andreasen, M. H. 2011: HBV 1302, Kongehøj I og HBV 1275, Kongehøj II (FHM 4296/670 og 690). Makrofossilanalyser fra en røse/gravhøj fra senneolitikum/ældre bronzealder og en række hustomter fra ældre bronzealder periode II. *Rapport for Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum* 3:2011

Andreasen, M. H. 2017: FSM 6973, Frydenlund (FHM 4296/1119) Makrofossilanalyse af anlæg fra tidlignolitikum. *Rapport for Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum* 24:2017

Andreasen, M. H., N. Nielsen & M. Madsen (in press): Den senneolitiske korngrube fra Aabjerg

Boardman, S. & G. Jones 1990: Experiments on the Effects of Charring on Cereal Plant Components. *Journal of Archaeological Science* 1990, vol. 17, s. 1-11

Brøndegaard, V.J. 1979. *Folk og Flora* 1st ed. Copenhagen: Rosenkilde og Bagger.

Cappers, R.T.J. & R. Neef 2012: *Handbook of Plant Palaeoecology*. Groningen

Helbæk Hans 1952: Reserved apples and Panicum in the prehistoric site at Nørre Sandegaard in Bornholm. *Acta Archaeologica XXIII*, s. 107-115

Hillman, G. 1981: Reconstructing crop husbandry practices from charred remains of crops, s. 123-162 I: R. Mercer (ed) *Farming Practice in British Prehistory*. Edinburgh

Hillman, G. 1984: Interpretation of archaeological plant remains: The application of ethnographic models from Turkey, s.1-41 I: van Zeist, W. & Casparie, W.A. (eds.): *Plants and ancient Man*. Rotterdam

Jensen, P. M. & M.H. Andreasen 2011: Det levede man af, s. 127-152 I: Mikael H. Nielsen (red.), Michael B. Lundø & Karen G. Therkelsen: *Fyn i Fortiden – Det levede liv 500 f.Kr. - 150 e.Kr.* Odense Bys Museer

Jensen, P. M., L. Ivanovaite & A. Vegebjerg Jensen 2020: A Bronze Age house at Hestehaven: An early example of storage and cultivation of hulled barley (*Hordeum vulgare* var. *vulgare*) in Denmark. I: S. Vanhanen & P. Lagerås (eds.): *Archaeobotanical studies of past plant cultivation in northern Europe. Advances in Archaeobotany* 5, s. 53-68. Barkhuis

Jessen, K., & Lind, J. 1922. *Det Danske Markkrudts Historie*. Copenhagen: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter.

Kirleis, W. & E. Fischer 2014: Neolithic cultivation of tetraploid free threshing wheat in Denmark and Northern Germany: implications for crop diversity and societal dynamics of the Funnel Beaker Culture. *Vegetation History and Archaeobotany* 2014, bd. 23 (Suppl. 1), s. 81–96

Møbjerg, T., P.M. Jensen & P.H. Mikkelsen 2007: Enkehøj – En boplads med klokkebægerkeramik og korn. *Kuml* 2007, s. 9-45.

Robinson, D. E. 1994: Crop plants in Danish prehistory / Dyrkede planter fra Danmarks forhistorie. *Arkæologiske udgravninger i Danmark 1993*, s.20-39

Robinson, D. E. 2000: Det slesvigske agerbrug i yngre stenalder og bronzealder, s. 281-298 I: Per Ethelberg, Erik Jørgensen & David Earle Robinson: *Det sønderjyske Landbrugs Historie – Sten- og Bronzealder*. Haderslev Museum

Robinson, D. E. 2003: Neolithic and Bronze Age Agriculture in Southern Scandinavia – Recent Archaeobotanical Evidence from Denmark. *Environmental Archaeology* 8, s. 145 – 165.

Robinson, D. E., P.H. Mikkelsen & C. Malmros 2009: Agerbrug, driftsformer og planteressourcer I jernalder og vikingetid (500 f.Kr.-1100 e.Kr.), s. 117-142 I: B. Odgaard & J. R. Rømer (red.): *Danske landbrugslandskaber gennem 2000 år. Fra digevoldinger til støtteordninger*. Århus

Sørensen, C., P.M. Jensen, S.N. Mehlsen & M. Kanstrup 2023: Late Bronze Age millet farmers at Arnbjerg N: an archaeobotanical analysis and a review of Late Bronze Age millet in Denmark. *Vegetation History and Archaeobotany*.

Planterne

De dyrkede og indsamlede arter

Avena sativa L. Almindelig Havre. 60-120 cm høj. Optræder ofte sammen med Flyvehavre. (Hansen 1993)

Camelina sativa (L.) Crantz. Sæd-Dodder. Omkring 40.000 frø pr. plante. Blomstrer juni-juli, frøene modnes august sammen med Hørplanten. Er tæt forbundet med Hør dyrkning, og frøene er olieholdige. (Frederiksen et al. 1950)

Corylus avellana Hasselnød. Busk, op til 10 m, oftest mangestammet. Marts-april. Næringsrig bund i lyse skove, skovbryn, krat og hegn. Almindelig dog sjælden i Vestjylland (Hansen 1993)

Hordeum vulgare L. Seksradet byg (nøgen + avnklædt). 60-120 cm høj. Højden kan have ændret sig på grund af avling. (Mossberg, Stenberg & Ericsson 2005)

Linum usitatissimum L. Almindelig Hør. Højde 30-80 cm. (Hansen 1993)

Panicum miliaceum L. Almindelig hirse. 40-100 cm høj. Blomstrer og frømodner august-september. Ruderater og haver (Mossberg, Stenberg & Ericsson 2005)

Triticum aestivum ssp. *aestivum* L. Brødhvede. *Triticum turgidum* ssp. *dicoccon* L. Emmer. *Triticum monococcum* ssp. *Monococcum* L. Enkorn, *Triticum aestivum* ssp. *spelta* L. Spelt. Højde 90-120 cm. (Hansen 1993) *Triticum turgidum* ssp. *durum* L. Durumhvede

Quercus sp. Eg, bærer frø i form af agern. Træ op til 35 m. Maj-juni. Oprindelig almindelig i løvskove, krat og hegn (Hansen 1993)

Identificerede planter

Calluna vulgaris (L.) Hull. Hedelyng. 20-60 cm, blomstrer august-september. Flerårig. Heder, klitheder, hedemoser, tørre dele af højmoser. (Hansen 1993)

Chenopodium album L. Hvidmelet Gåsefod. 25-80 cm høj (30-70 cm), gennemsnitlig omkring 3.100 frø pr. plante, dog frodige eksemplarer helt op til 40.000 frø. Blomstrer og frømodning juni-oktober. Udpræget sommerannual, meget skadelig ukrudt i vårsædsmarker. Især på velgødet jord. Omkring bebyggelse, agerjord og ruderaer. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

Fallopia convolvulus L. Snerle Pileurt. 15-100 cm lange stængler, som enten er nedliggende eller slynger sig op om stængler, strå og blade fra andre planter, omkring 140-200 frø pr. plante. Blomstrer og frømodning juli-september. Udpræget sommerannual, modnes sammen med korn og hør. Knyttet til kornmarkerne og forekommer almindeligt i vårsæd hvor den er mest generende samt i Hør, kan fremme lejesæd i kornet. Agerjord, ved bebyggelse. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950)

Persicaria maculosa L. Fersken-pileurt. 25-60 cm høj, omkring 200-800 frø pr. plante. Blomstrer og frømodner juli-september. Rent sommerannual (kan også forekomme i vintersæd, Melander 1998). Forholder sig som *Persicaria lapathifolia*. Agerjord, ofte vandlidende, ruderaer. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

Plantago lanceolata L. Lancet-vejbred. 10-40 cm (10-30 cm) langt blomsterskaft, omkring 1.500 frø pr. plante, dog 15.000 på en stor plante. Blomstrer maj-juni, frømodning august-oktober. Flerårig. Overdrev, skrænter, marker, vedvarende græsmarker og ruderaer. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993). Forsøg har vist at planten også vokser glimrende på marker, der bliver dyrket på jernaldermaner (Henriksen 1991; 2000)

Polygonum aviculare L. Vej Pileurt. 10-75 cm (10-60 cm) lavtvoksende med lange stængler, omkring 125-200 frø pr. plante. Blomstrer og frømodning juli-oktober. Typisk sommerannual. Fortrinsvis lerede jorder, hyppigst i åbne vintersædmarker og hørmarker, sjældnere i vårsæd. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

Rumex acetosella L. Rødknæ. 15-30 cm høj, omkring 1.000 frø pr. plante. Flerårig. Udpræget vegetativ forering. Optræder som ukrudt i alle afgrøder på magre kalkfattige sandjorder og tørre humusagtige jorder. Grå klit, strandoverdrev, sandede overdrev og vedvarende græsmarker, vejkanter, skovvrydninger, agerjord. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

Spergula arvensis L. Alm. Spergel. 10-40 cm (10-30 cm) høj. Omkring 3.200 frø pr. plante. Blomstrer og frømodner juni-september. Frøene spirer både forår og efterår, men de efterårsspirende fryser som regel bort om vinteren og kan kun overleve meget milde vintre. Kan optræde uhyre talrigt i vårsædsmarker, især på lette kalktrængende jorder. Værdsat i stubmark som foder til fårene. Næringsfattig bund, agerjord, vejkanter, ruderaer,

grusgrave, dyrket på hede-egnene (Brøndegaard 1979; Frederiksen et al. 1950; Hansen 1993; Jessen & Lind 1922)

Stellaria media (L.) Mill. Alm. Fuglegræs. 5-30 cm (5-20 cm) lange nedliggende stængler, omkring 15.000 frø pr. plante. Blomstrer og modner frø næsten hele året. Både sommerannual og vinterannual. Danmarks hyppigst forekommende ukrudtsart. Planten kan optræde meget talrig i kornmarker. Agerjord, haver, tanglinier. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993)

Thlaspi arvense L. Almindelig pengeurt. 15-40 cm høj. Blomstrer maj-juni. Agerjord, ruderaer (Hansen 1993)

Svært adskillelige planter

Persicaria maculosa L. Fersken-pileurt. 25-60 cm høj, omkring 200-800 frø pr. plante. Blomstrer og frømodner juli-september. Rent sommerannual (kan også forekomme i vintersæd, Melander 1998). Forholder sig som *Persicaria lapathifolia*. Agerjord, ofte vandlidende, ruderaer. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

og

Persicaria lapathifolia L. Bleg-pileurt. 30-60 cm (25-80 cm) høj, omkring 800-850 frø pr. plante. Blomstrer og modner frø i juli-september. Udpræget sommerannual plante. Kan være meget skadelig i vårsæden, især i lave noget vandlidende marker, hvor den kan forekomme meget talrigt, kan også forekomme i vintersæden. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993)

Usikker bestemmelse

Amaranthaceae/Caryophyllaceae. Amarant-familien/Nellike-familien

Odontites cf. *verna* (Ballardi) Dumort. (coll.) Mark-Rødtop. 10-40 cm høj (5-40 cm), Blomstrer juni-september. Kan optræde i store mængder på lavtliggende noget vandlidende og næringsfattig jorder. På enge, strandenge, i kornmarker, grusgrave og vejkanter. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993)

Bromus cf. *secalinus* L. Hejre cf. Rug-Hejre. 50-100 cm høj, omkring 1.450 frø pr. plante. Blomstrer og frømodner juni-juli. Overvintrende enårig, og udviklingen falder nogenlunde sammen med rugens frømodning. Tidligere en meget almindelig og besværlig ukrudtsplante, der fortrinsvis forekom i vintersæd hos rugen. Optræder især besværligt i våde eller fugtige pletter i rugmarken, og især i fugtige år og da Rug-Hejre bedre tåler fugtige marker får denne ofte overtaget, og kan betragtes som den egentlige afgrøde. Samtidig har Rug-Hejrens evner til at klare sig bedre end den bevirket, at man troede rugen kunne forvandle sig til Rug-Hejre. Ruderaer, rugmarker. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

Planter identificeret til slægt eller familie

Brassica sp. Kål sp.

Brassicaceae. Kål-familien

Bromus sp. Hejre sp.

Carex sp. Star sp.

Chenopodium sp. Gåsefod sp.
Cyperaceae Halvgræs-familien
Eleocharis sp. Sumpstrå
Ericaceae Lyng-familien
Galeopsis sp. Hanekro sp.
Poaceae Græs-familien
Polygonaceae Syre-familien
Ranunculus sp. Ranunkel sp.
Rumex sp. Skræppe
Scleranthus sp. Knavel sp.
Solanaceae Natskygge-familien

Litteraturliste

- Brøndegaard, Vagn J. 1979: *Folk og Flora. Dansk etnobotanik*. Tønder
- Frederiksen, H. & P. Grøntved, H.I. Petersen 1950: *Ukrudt og ukrudtsbekæmpelse*. Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab. København
- Hansen, K. 1993: *Dansk feltflora*. 1. udgave, 6. oplag. København.
- Henriksen, Peter Steen 1991: *Spiselige vilde planter og landbrug på forsøgsområdet for jernalder HAF*. Upubliceret rapport
- Henriksen, Peter Steen 2000: Agerbrug i senneolitikum og bronzealder på Djursland. *NNU rapport nr. 7, 2000*
- Jessen, K. & J. Lind 1922: *Det Danske Markukrudts Historie*. Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter, naturvidensk. og mathem. Afd., 8 Række, VIII. København.
- Melander, B. 1998: Beskrivelse af ukrudtsplanterne. I: *Ukrudtsbekæmpelse i landbruget*. Forskningscenter Flakkebjerg. Afdeling for Plantebeskyttelse. 3. udgave. pp 41-190.
- Mikkelsen, P.H. & J.K. Larsen 2024. SJM 979, Veldbæk Industri III (FHM 4296/3419) Vedanatomisk undersøgelse af trækul fra forsækning og kældergrube dateret til neolitikum og bronzealder. Naturvidenskabelig rapport nr. 72 2024. Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum
- Mossberg, B., L. Stenberg & S. Ericsson 2005: *Den Store Nordiske Flora*. G.E.C. Gads Forlag. København.

Bilag

Tabel 1 – kursorisk gennemsyn af 739 floteringsprøver fra SJM 979, Veldbæk Industri III

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P001	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	Enkelte cf. Ericaceastængler. Meget snavset prøve
P002	Nej	Ja	Evt.	0	0	XXXX	
P003	Nej	Nej	Evt.	0	25	XX	Persicaria maculosa/lapathifolia. Spergula arvensis. Cf. Rumex acetosella
P004	Nej	Nej	Evt.	0	<5	XX	Persicaria maculosa/lapathifolia
P005	Nej	Nej	Evt.	0	20	XXX	Persicaria maculosa/lapathifolia. Spergula arvensis. Fumaria officinalis.
P006	Nej	Nej	Evt.	0	5	XX*	Spergula arvensis. *Kun enkelte evt. C14 egnede trækulsstykker
P007	Nej	Nej	Evt.	0	5	XX	Spergula arvensis. Persicaria lapathifolia/maculosa
P008	Nej	Nej	Evt.	0	<3	XX	Poaceae
P009	Nej	Nej	Evt.	0	<3	XX	Poaceae. Enkelte plantestængler
P010	Nej	Nej	Ja	1	0	XX	Korn 5,5 mg
P011	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	
P012	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	
P013	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	*Kun 1-3 evt. C14 egnede trækulsstykker. Enkelte cf. Ericaceastængler
P014	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX*	*Kun 1-2 evt. C14 egnede trækulsstykker
P015	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX*	1 stk. keramik
P016	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	Enkelte cf. Ericaceastængler
P017	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	Enkelte meget små knoglefragmenter
P030	Nej	Nej	Evt.	0	1	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa
P031	Nej	Nej	Evt.	0	5	XXX	Persicaria lapathifolia/maculosa. Enkelte Ericaceastængler
P032	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	Enkelte Ericaceastængler
P033	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	
P034	Nej	Nej	Nej	0	0	X	
P035	Nej	Nej	Nej	0	0	X	
P036	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX	Enkelte Ericaceastængler
P037	Nej	Nej	Evt.	0	<3	XX	Enkelte Ericaceastængler. Persicaria lapathifolia/maculosa
P038	Nej	Ja	Evt.	0	0	XXXX	Rigtig meget recent rodnuller
P039	Nej	Nej	Evt.	1*	0	XX	*Havre - ikke nok til C14. Rigtig mange uforkullede stængler/kviste
P040	Nej	Nej	Nej	0	0	X	
P041	Evt.	Ja	Ja	25	0	XXXX	Nøgenbyg. Avnklædt byg. Emmer/spelt

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P042	Nej	Ja	Evt.	1*	<3	XXXXX	*Cf. Nøgenbyg - ikke nok til C14. <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i>
P043	Nej	Ja	Ja	50	10	XXXXX	Avnklædt byg. Havre. Cf. Nøgenbyg. Emmer/spelt. Cf. <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> . Mange rundstokke
P044	Nej	Ja	Evt.	1	5	XXXX	Byg. <i>Persicaria maculosa/lapathifolia</i> . Enkelte mineralske slagge + klumper af varmedeformeret organisk materiale
P045	Nej	Ja	Ja	15	0	XXXX	Nøgenbyg. 1 havre. Enkelte mineralske slagge
P046	Nej	Nej	Evt.	0	0	XXX	Mange meget små trækulsstykker
P047	Nej	Ja	Ja	1	0	XXXX	Avnklædt byg
P048	Nej	Nej	Evt.	0	0	XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P049	Nej	Ja	Ja	<10	5	XXXX	Havre. Avnklædt byg. <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i>
P050	Nej	Nej	Evt.	0	0	XXX	Enkelte klumper af varmedeformeret organisk materiale
P051	Nej	Nej	Ja	1	0	XX	Cf. avnklædt byg
P052	Nej	Ja	Evt.	0	0	XXXX	<i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i>
P053	Nej	Ja	Evt.	0	0	XXXX	
P054	Nej	Ja	Evt.	0	0	XXXXX*	*Rigtig meget trækul
P055	Nej	Nej	Ja	2	<3	XXX	Cf. nøgenbyg. Poaceae. Enkelte cf. Ericaceae-stængler
P056	Nej	Ja	Evt.	0	0	XXXXX*	*Rigtig meget trækul (Prøve bestod af en fyldt mellemstor fundkasse)
P060	Nej	Nej	Ja	2+f.	<3	XXX	Cf. Nøgenbyg. <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> . Enkelte klumper af varmedeformeret organisk materiale
P061	Nej	Nej	Evt.	1*	0	XX	*Cf. Avnklædt byg - ikke nok til C14
P062	Nej	Nej	Evt.	0	1	XX	<i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i>
P063	Nej	Nej	Evt.	0	0	XXX	
P067	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte Ericaceae-stængler. Enkelte keramikfragmenter
P068	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P069	Nej	Nej	Evt.			XX	
P070	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceae-stængler
P071	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P072	Nej	Ja	Evt.	1	20	XXXX	Cf. byg. Poaceae. En del forkullede strå/stængler
P073	Nej	Nej	Evt.			XX	
P074	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P075	Nej	Nej	Evt.			XX	
P076	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere Ericaceae-stængler

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P077	Nej	Nej	Evt.			XX	
P078	Nej	Nej	Evt.			XX*	Enkelte Ericaceaestængler. *Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P079	Nej	Nej	Evt.			XXXX	
P083	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P084	Nej	Ja	Ja	15	20*	XXXX	Emmer/spelt. 1 brødhvede/durumhvede erkendt. Emmer-avnbase. *Især hørfrø. Persicaria lapathifolia/maculosa. Enkelte mineralske slagger
P085	Evt.	Ja	Ja	<100	20	XXXXX	2 fundposer. *Dårligt bevaret korn
P086	Nej	Nej	Evt.		<10	XXX	Persicaria lapathifolia/maculosa
P087	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P088	Nej	Nej	Evt.			XX	
P089	Nej	Nej	Ja	15	15	XXX	Emmer/spelt. 1 nøgenbyg. Bromus sp. Poaceae. Cf. Camelina sp.
P090	Nej	Ja	Ja	<5	<5*	XXXX	Byg. *Hør + Persicaria lapathifolia/maculosa
P091	Nej	Nej	Ja	1		XX	Cf. nøgenbyg
P092	Nej	Nej	Nej			X	
P093	Nej	Nej	Evt.	1*		XX**	*Ikke nok til C14. **Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P094	Nej	Nej	Evt.	1f.*		XX	*Ikke nok til C14.
P095	Nej	Nej	Evt.	2		XX	*Ikke nok til C14.
P096	Nej	Nej	Ja	5+f.		XX	Cf. nøgenbyg
P097	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P098	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P099	Nej	Nej	Evt.			XX	
P100	Nej	Nej	Ja	3		XX	Byg
P101	Nej	Nej	Evt.	1*		XX**	*Ikke nok til C14. **Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P102	Nej	Nej	Evt.			XX	
P103	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte klumper af uidentificeret forkullet organisk materiale (bark?)
P104	Nej	Nej	Ja	1		XX	Nøgenbyg
P105	Nej	Nej	Ja	1		XX	Byg
P106	Nej	Nej	Evt.			XX	
P107	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P108	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker. Enkelte forkullede stængler
P109	Nej	Nej	Evt.			XX	
P110	Nej	Nej	Evt.			XX	
P111	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P112	Ja	Nej	Ja	c. 300 ml*	Få	XXX	*Prøve bestod stort set udelukkende af emmer/spelt.

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
							Desuden en smule havre og enkelte byg. Flere emmeravnbasen. Enkelte rundstokke. Enkelte cf. halm
P113	Ja	Nej	Ja	c. 300 ml*	Få	XXX	*Prøve bestod stort set udelukkende af emmer/spelt. En del byg. Flere emmeravnbasen. Flere nøgenbyg. Enkelte avnklædt byg. Enkelte havre
P114	Nej	Nej	Ja	2*		XX**	*Emmer/spelt. Emmeravnbase. **Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P115	Nej	Nej	Evt.			XX	1 rod. Enkelte stængler
P116	Nej	Nej	Evt.			XX	
P117	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P118	Nej	Nej	Evt.			XX	En del klumper af forkullede uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P119	Nej	Nej	Evt.		1	XX	Cf. Fallopia convolvulus
P120	Nej	Ja	Evt.			XXXX	En del klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P121	Nej	Ja	Evt.			XXXXX*	*Rigtig meget trækul (Prøve bestod af en fyldt lille fundkasse) + en fundpose
P122	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker. Enkelte klumper af forkullede uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P123	Nej	Nej	Evt.			XX	
P124	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P125	Nej	Nej	Evt.			XX	
P126	Nej	Nej	Evt.		1*	XX	*Hasseløddeskal (Corylus avellana). Flere klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P127	Nej	Nej	Evt.			XX	
P128	Nej	Nej	Evt.		1	XX	Cf. Persicaria lapathifolia/maculosa
P129	Nej	Nej	Evt.		1	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa
P130	Evt.	Ja	Ja	50	5	XXXXX	2 poser. Nøgenbyg. Avnklædt byg. Havre. Cf. emmer/spelt. Persicaria lapathifolia/maculosa
P131	Nej	Nej	Evt.		<3	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa
P132	Nej	Nej	Evt.			XX	
P133	Nej	Nej	Nej			X	
P134	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P135	Nej	Nej	Nej			X	
P136	Nej	Nej	Evt.			XX	
P137	Nej	Ja	Evt.			XXXXX*	*Rigtig meget trækul

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P138	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceaestængler
P139	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P140	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P141	Nej	Nej	Nej		<3	XX*	Poaceae. *Kun 1 evt. C14-egnet trækulsstykke
P142	Nej	Nej	Nej			X	
P143	Nej	Nej	Evt.			XX	
P144	Nej	Nej	Ja	1		XX	Cf. byg
P145	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P146	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte Ericaceaestængler
P147	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte Ericaceaestængler
P148	Nej	Nej	Evt.		<3	XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P149	Nej	Nej	Nej			X	
P150	Nej	Nej	Nej			X	Enkelte klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P151	Nej	Nej	Evt.			XX	
P152	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-3 evt. C14 egnede trækulsstykker
P153	Nej	Nej	Ja	<10		XXX	Rug. Avnklædt byg. 1 emmer/spelt erkendt. Mange Ericaceaestængler
P154	Nej	Nej	Evt.		<3	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa. Flere Ericaceaestængler
P155	Nej	Nej	Ja	2		XX	Byg. Cf. rug. En del Ericaceaestængler
P156	Nej	Nej	Evt.		<5	XX	Poaceae. Fallopa convolvulus. Enkelte Ericaceaestængler
P157	Nej	Nej	Evt.	1*	<3	XXX	*Cf. rug - ikke nok til C14. Flere Ericaceaestængler
P158	Nej	Nej	Ja	15	5	XXX	Rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. Mange Ericaceaestængler
P159	Nej	Nej	Evt.	1*		XXX	*Ikke nok til C14. En del Ericaceaestængler
P160	Nej	Nej	Evt.		1*	XX	*Hørfrø
P161	Nej	Nej	Ja	1		XXX	Rug. Mange Ericaceaestængler
P162	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceaestængler
P163	Nej	Ja	Ja	1		XXXX	
P164	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte Ericaceaestængler
P165	Nej	Nej	Evt.		1	XX	Poaceae. Enkelte Ericaceaestængler
P166	Nej	Nej	Evt.			XX*	Enkelte cf. Ericaceaestængler. *Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P167	Nej	Nej	Ja	1		XX	Cf. byg. Flere Ericaceaestængler
P168	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte Ericaceaestængler
P169	Nej	Nej	Ja	1	1	XX	Rug. Bromus sp.

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P170	Nej	Nej	Ja	1	1	XX	Avnklædt byg. Carex sp. Flere Ericaceaestængler
P171	Nej	Nej	Evt.	1*	1	XX	*Cf. rug - ikke nok til C14. Poaceae
P172	Nej	Nej	Ja	<3	<3	XXX	Byg. Galeopsis sp. Persicaria lapathifolia/maculosa. Mange Ericaceaestængler
P173	Nej	Ja	Ja	5		XXXX	Avnklædt byg. Rug
P174	Nej	Ja	Ja	10		XXXX	Rug. 1 cf. byg. Mange Ericaceaestængler
P175	Nej	Nej	Evt.			XXX	Flere Ericaceaestængler
P176	Nej	Nej	Ja	1		XX	Rug. Hvede
P177	Nej	Nej	Evt.			XX	
P178	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P179	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P180	Nej	Nej	Ja	1		XX	Byg. Enkelte Ericaceaestængler
P181	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere Ericaceaestængler
P182	Nej	Nej	Ja	1		XX	Byg. Flere Ericaceaestængler
P183	Nej	Nej	Nej			X	Enkelte Ericaceaestængler
P184	Nej	Nej	Evt.			XXX	En del Ericaceaestængler
P185	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte Ericaceaestængler
P186	Nej	Ja	Ja	5		XXXX	Byg. Flere mineralske slagger
P187	Nej	Nej	Ja	2		XXX	Spergula arvensis. Persicaria lapathifolia/maculosa
P188	Nej	Nej	Evt.	1f.*		XX	*Ikke nok til C14
P189	Nej	Ja	Evt.		5	XXXX	Chenopodium album
P190	Nej	Ja	Evt.		<10	XXXXX *	4 poser. Persicaria lapathifolia/maculosa. *Rigtig meget trækul. Flere mineralske slagger
P191	Nej	Ja	Evt.	5*	5	XXXXX	*Rug - Korn ikke nok hver for sig til C14. Persicaria lapathifolia/maculosa. Flere Ericaceaestængler. Flere mineralske slagger
P192	Nej	Ja	Ja	1	15	XXXX	Rug. Persicaria lapathifolia/maculosa
P193	Nej	Ja	Ja	<10		XXXXX	Avnklædt byg. Mange Ericaceaestængler
P194	Nej	Ja	Ja	20	25	XXXX	Avnklædt byg. Persicaria lapathifolia/maculosa. Mange klumper af varmedeformeret organisk materiale
P195	Nej	Ja	Ja	20	50	XXXXX	Rug. 1 brødhvede/durumhvede. Persicaria lapathifolia/maculosa. Flere Ericaceaestængler. Flere mineralske slagger
P196	Nej	Ja	Ja	5		XXXX	Byg. Mange Ericaceaestængler. Enkelte mineralske slagger
P197	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P198	Nej	Nej	Evt.		<3	XX	Fallopia convolvulus. Enkelte Ericaceaestængler
P199	Nej	Nej	Ja	<5		XXX	En del Ericaceaestængler

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P200	Nej	Ja	Evt.	<5*		XXXX	*Rug - korn ikke nok hver for sig til C14. Enkelte Ericaceae-stængler. Flere klumper af varmedeformeret organisk materiale + mineralske slagter
P201	Nej	Ja	Ja	2	<5	XXXX	Byg. Rug. Flere Ericaceae-stængler. Enkelte mineralske slagter
P202	Nej	Nej	Ja	2	2	XX	Flere Ericaceae-stængler
P203	Nej	Nej	Ja	1		XX	Byg. Flere stængler. En del klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P204	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P205	Nej	Nej	Ja	2		XX	Rug. Enkelte Ericaceae-stængler. Flere mineralske slagter
P206	Nej	Nej	Evt.			XXX	Flere mineralske slagter
P207	Nej	Nej	Ja	<5	<3	XXX	Byg. Rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. En del Ericaceae-stængler
P208	Nej	Nej	Evt.		<3	XXX	Persicaria lapathifolia/maculosa. Mange klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P209	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-3 evt. C14-egnede trækulstykker
P210	Nej	Nej	Ja	3		XX	Cf. emmer/spelt. Enkelte mineralske slagter
P211	Nej	Ja	Ja	5		XXXX	Emmer/spelt. Enkelte Ericaceae-stængler. En del mineralske slagter
P212	Nej	Ja	Ja	10	10	XXXXX	Emmer/spelt. Persicaria lapathifolia/maculosa. Poaceae. Flere mineralske slagter
P213	Nej	Nej	Ja	<10		XXX	Emmer/spelt. 1 emmeravnbase erkendt. Mineralske slagter
P214	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P215	Nej	Nej	Ja	1		XX*	*Kun enkelte evt. C14-egnede trækulstykker
P216	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere Ericaceae-stængler. 1 keramikskår
P217	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. kviste
P218	Nej	Ja	Ja	<5		XXXX	1 rug. En del Ericaceae-stængler
P219	Nej	Ja	Evt.	1*		XXXX	*Rug - ikke nok til C14. Mange Ericaceae-stængler
P220	Nej	Ja	Evt.	1*		XXXX	*Cf. byg - ikke nok til C14. Flere Ericaceae-stængler. Mange klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P221	Nej	Nej	Ja	<5	<3	XX	Byg. Cf. rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. Flere Ericaceae-stængler. Mange små klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P222	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte stængler. Enkelte klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P223	Nej	Nej	Evt.			XX	
P224	Nej	Nej	Nej			X	Flere klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P225	Nej	Nej	Ja	1		XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egede trækulsstykker
P226	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	Flere stængler
P227	Nej	Nej	Ja	2		XXX	Cf. nøgenbyg. Flere klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?). Forkullet cf. bark. Flere klumper af rødbrændt ler. 1 stk. keramik
P228	Ja	Ja	Ja	250	100	XXXX	Meget havre. Flere emmer/spelt. Avnklædt byg. Enkelte hasselnøddeskaller (<i>Corylus avellana</i>). Hørfrø. <i>Chenopodium</i> sp. <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> . <i>Bromus</i> sp. Flere <i>Ericaceae</i> stængler + strå/halm
P229	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P230	Nej	Nej	Evt.			XX	
P231	Nej	Nej	Evt.			XX	
P232	Nej	Nej	Evt.			XX	
P233	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P234	Nej	Nej	Ja	1		XXX	
P235	Nej	Nej	Evt.			XXX	<i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i>
P236	Nej	Ja	Ja	15		XXXXX	Byg. Havre. Brødhvede/durumhvede (meget lille)
P237	Nej	Evt.	Evt.			XXXXX*	Rigtig meget trækul
P240	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	Få strå af muligt halm/hø
P241	Nej	Nej	Evt.		<10	XX	<i>Chenopodium</i> sp.
P242	Nej	Ja	Evt.	1f	<5	XXXX	Poaceae, cf. <i>Carex</i> sp. + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>) + mineralsk slagge
P243	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	
P244	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	Træet vedbestemt til aks
P245	Nej	Nej	Ja	8 + 1f	<20	XX*	Brødhvede/Durumhvede, Rug/Hvede, <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> , Poaceae, <i>Carex</i> sp., <i>Chenopodium</i> sp., <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Menyanthes trifoliata</i> + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>) + mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale (slagge)

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P246	Ja	Nej	Ja	50 ml.	<10	XX	Avnklædt byg, Nøgen byg, Emmer/Spelt + mineralsk slagge + stængler
P247	Ja	Ja	Ja	300 ml.	<50	XXXX	Avnklædt byg, Nøgen byg, Emmer/Spelt + mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale
P248	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P249	Nej	Nej	Evt.	3* + 1f	<5	XX	Rug (4,6 mg.) - ikke nok til C14 + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P250	Nej	Nej	Ja	3 + 2f	<5	XXX	Byg, Poaceae + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P251	Nej	Nej	Ja	<10	<5	XX	Byg, Rug, Carex sp., cf. Fabaceae + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P252	Nej	Nej	Evt.	<5	<5	XX	Rug - ikke nok til C14, Chenopodium sp. + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P253	Nej	Nej	Evt.	3f	<10	X	1 fragment = 4,7 mg. - fragmenterne vil kunne slås sammen til én datering, Poaceae, Persicaria lapathifolia/maculosa + brændt ler + mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale
P254	Nej	Nej	Evt.	1*	<10	XX**	*Ikke nok til C14, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, **1-3 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + rod + keramikstykker
P255	Nej	Nej	Ja	1*		XX	*(5,1 mg.) - skal muligt suppleres med en alternativ prøve i form af trækul
P256	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + rod
P257	Nej	Nej	Ja	7 + 2f	<5	XX	Rug, Byg, cf. Carex sp. + keramikstykke + mineralsk slagge (magnetisk) + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P258	Nej	Nej	Ja	6	<5	XX*	Avnklædt byg, Rug, *1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P259	Nej	Nej	Ja	2	<5	XXX	Rug, Persicaria lapathifolia/maculosa + rod + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P260	Nej	Nej	Evt.	1f*	<5	XXX	*Ikke nok til C14, Poaceae + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + rod + mineralsk slagge (magnetisk) + opvarmedeformeret organisk materiale
P261	Nej	Nej	Ja	1	<5	XXX	Byg - lidt sediment på, men vejer (10,07 mg.) - nok til C14, Persicaria lapathifolia/maculosa + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge (magnetisk) +

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
							opvarmedeformeret organisk materiale
P262	Nej	Nej	Evt.	1f*	<5	XX	*Ikke nok til C14, <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>) + varmedeformeret organisk materiale + mineralisk slagge
P263	Nej	Nej	Evt.	2f*	<5	XX	*(4,5 mg.) - ikke nok til C14, <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> , <i>Poaceae</i> + stængler + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P264	Nej	Nej	Evt.	<5*	10-50	XXX	*Ikke nok til C14, <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> , <i>Poaceae</i> , <i>Fallopia convolvulus</i> , <i>Carex</i> sp., + brændt knogle + rod + brændt ler + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P265	Nej	Nej	Evt.	1f*		XX	*(3,5 mg.) - ikke nok til C14 + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P266	Nej	Nej	Ja	3	<5	XX	Byg, Rug, <i>Rumex acetosella</i>
P267	Nej	Nej	Ja	1 + 1f	<5	XXX	cf. Nøgen byg, + mineralisk slagge + mulig lerklining + flere keramikstykker
P268	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P269	Nej	Nej	Nej		1	X	cf. <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> (indmad)
P270	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	cf. <i>Carex</i> sp., *1-3 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P271	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	<i>Polygonum aviculare</i> , *1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P272	Nej	Nej	Nej			X	Varmedeformeret organisk materiale
P273	Nej	Nej	Evt.		1	XX	<i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i>
P274	Nej	Nej	Nej			X	
P275	Nej	Nej	Nej		1	X	Stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P276	Nej	Nej	Evt.	1f*	<3	XX**	*(5,3 mg.) - muligt ikke nok til C14, grundet en del sediment, **1-3 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P277	Nej	Nej	Ja	1f*		X	*(6,9 mg.) + rod + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P278	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P279	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P280	Nej	Nej	Evt.	1f*	<10	XX	*(2,9 mg.) - ikke nok til C14, <i>Poaceae</i> + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P281	Nej	Ja	Ja	3-10	<5	XXXX	Byg + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>)
P282	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (<i>Ericaceae</i>) + keramikstykker
P283	Nej	Nej	Nej	1		X	Rug - ikke nok til C14, <i>Chenopodium</i> sp. + stængel af

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
							mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge
P284	Nej	Nej	Ja	1		X	Byg + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P285	Nej	Ja	Evt.			XXXXX*	Mange Ericaceae-stængler. *Rigtig meget trækul. En del klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P286	Nej	Nej	Evt.			XXXXX*	Enkelte Ericaceae-stængler
P287	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P288	Nej	Nej	Ja	2f.		XX	Cf. rug. Enkelte cf. Ericaceae-stængler
P289	Nej	Nej	Evt.		1	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa. En del Ericaceae-stængler
P290	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceae-stængler
P291	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceae-stængler
P292	Nej	Nej	Evt.	1*		XXXXX	*Cf. rug - ikke nok til C14. Enkelte cf. muselort
P293	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P294	Nej	Nej	Evt.			XX	
P295	Nej	Nej	Ja	2		XX	Cf. rug. Cf. byg. Flere Ericaceae-stængler
P296	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere Ericaceae-stængler
P297	Nej	Nej	Evt.	2*		XX	*Rug - korn ikke nok hver for sig til C14. Enkelte Ericaceae-stængler
P298	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceae-stængler
P299	Nej	Nej	Ja	2	1	XXX	Rug. Poaceae. Mange Ericaceae-stængler
P300	Nej	Ja	Ja	2		XXXX	Cf. avnklædt byg. Flere Ericaceae-stængler
P301	Nej	Nej	Ja	10		XX	Avnklædt byg. Rug. Flere Ericaceae-stængler
P302	Nej	Nej	Ja	5		XXX	Cf. rug
P303	Nej	Ja	Ja	3	5	XXXXX	Havre. Byg. Emmeravnbase erkendt. Persicaria lapathifolia/maculosa
P304	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P305	Nej	Nej	Nej			X	Enkelte Ericaceae-stængler.
P306	Nej	Ja	Evt.		5	XXX	Persicaria lapathifolia/maculosa. Enkelte Ericaceae-stængler
P307	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P308	Nej	Nej	Ja	1		XXX	Byg
P309	Nej	Nej	Evt.	1f.*		XX	Byg- ikke nok til C14
P310	Nej	Nej	Evt.	1*		XX	*Ikke nok til C14. Enkelte stængler. Flere klumper af varmedeformeret organisk materiale
P311	Ja	Ja	Ja	>150	10	XXXX	Havre. Cf. nøgenbyg. Cf. avnklædt byg. Persicaria lapathifolia/maculosa. Mange klumper af forkullet

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
							uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?). Rødtligt brændt mineralsk materiale
P312	Nej	Nej	Evt.		<3	XXXX	Poaceae/Cerealia. Persicaria lapathifolia/maculosa. Enkelte Ericaceaestængler
P313	Nej	Nej	Evt.			XX	
P314	Nej	Ja	Ja	<20		XXXX	Rug. En del Ericaceaestængler
P315	Nej	Nej	Evt.	1f.*		XX	*Cf. rug - ikke nok til C14. Enkelte cf. Ericaceaestængler
P316	Nej	Nej	Evt.			XX	
P317	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte stængler. 1 stk. keramik
P318	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P319	Nej	Nej	Ja	1		XXX	Rug. En del Ericaceaestængler
P320	Nej	Ja	Ja	15		XXXX	Rug. Mange Ericaceaestængler. 1 stk. keramik
P321	Nej	Nej	Nej			X	Flere Ericaceaestængler
P322	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1 evt. C14-egnet trækulsstykke. Enkelte Ericaceaestængler
P323	Nej	Nej	Ja	10	10	XX	Rug. Poaceae (cf. Lolium sp.). Carex sp. Persicaria lapathifolia/maculosa. En del Ericaceaestængler
P324	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Mange Ericaceaestængler
P325	Nej	Ja	Ja	<5		XXXX	Byg. Persicaria/lapathifolia. Mange Ericaceaestængler
P326	Nej	Nej	Evt.	1*	5	XXX	*Cf. rug - ikke nok til C14. Persicaria lapathifolia/maculosa. Poaceae. Cf. Fabaceae
P327	Nej	Ja	Ja	1	<5	XXXX	Byg. Persicaria lapathifolia/maculosa. En del Ericaceaestængler
P328	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	Enkelte mineralske slagger
P329	Nej	Nej	Evt.	1*		XX	*Byg - ikke nok til C14
P330	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceaestængler
P331	Nej	Nej	Ja	<10	<5	XXXX	Rug. Fabaceae
P332	Nej	Ja	Ja	1		XXXX	Rug. Mange mineralske slagger
P333	Nej	Nej	Evt.			XX	
P334	Nej	Nej	Evt.			XX	1 stk. keramik
P335	Nej	Ja	Evt.			XXXXX*	*Rigtig meget trækul
P336	Nej	Nej	Evt.	1f.*		XXX	*Cf. rug - ikke nok til C14. Flere Ericaceaestængler
P337	Nej	Ja	Evt.	1*		XXXX	*Rug - ikke nok til C14. Flere Ericaceaestængler
P338	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere Ericaceaestængler
P339	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceaestængler
P340	Nej	Nej	Ja	1f*		XX**	*(6,8 mg.), **1-2 mulige daterbare stykker + rod + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P341	Nej	Nej	Evt.			XX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P342	Nej	Ja	Ja	1-2	<5	XXXX	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa + rod + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P343	Nej	Nej	Ja	3 + 1f	<6	XXX	Rug, Poaceae + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P344 A	Nej	Nej	Evt.	6 + 5f	<7	XXX	Rug - hver enkel kerne vejer omkring 3 mg., men kan muligvis slås sammen til én datering + varmedeformeret organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + rødder + mineralsk slagge
P344 B	Nej	Nej	Ja	8 + 1f		XXX	Byg + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P345	Nej	Ja	Evt.		10-50	XXXXX	Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp. + rødder + mineralsk slagge
P346	Nej	Ja	Ja	2-6 + f	<15	XXXX	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa + rod + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P347	Nej	Nej	Evt.	1	<10	XX	Rug - ikke nok til C14, Persicaria lapathifolia/maculosa, Fabaceae + stængel af mulig lyng med rod (Ericaceae)
P348	Nej	Nej	Ja	1	<5	XX*	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge (magnetisk)
P349	Nej	Nej	Ja	<30 + f	<100	XXX	Byg, Havre, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Carex sp., Galeopsis sp., cf. Bromus sp. + klump af organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + brændt ler + mulig lerklining
P353	Nej	Nej	Nej			X	Klumper af organisk materiale
P354	Nej	Nej	Nej			X	
P355	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P356	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + mineralsk slagge
P357	Nej	Nej	Evt.	2*-6 + f		XXX	*(3,5 mg.) + mineralsk slagge
P358	Nej	Nej	Ja	<10	<5	XXX	Byg, cf. Persicaria lapathifolia/maculosa + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + rod
P359	Nej	Nej	Ja	2	2	XX	Byg, cf. Rug, cf. Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P360	Nej	Nej	Ja	4	<5	X	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa + klump af organisk materiale
P361	Nej	Nej	Evt.			XX	
P362	Nej	Nej	Evt.	1*	1**	XX***	*(3 mg.) - ikke nok til C14, **rodknold fra knoldet draphavre, ***1-2 mulige

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
							daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P363	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-3 mulige daterbare stykker + klump af organisk materiale
P364	Nej	Nej	Evt.		1	XX	
P365	Evt.	Nej	Ja	<60 + f + 1*	<100	XXX	Nøgen byg, Emmer/Spelt, Brødhvede/Durumhvede, Havre, *avnbase, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Poaceae, Carex sp., Sparganium angustifolium, Scleranthus sp. + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge + brændt ler + mulig lerklining + rødder
P366	Nej	Nej	Evt.			XX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge (magnetisk)
P367	Nej	Nej	Evt.		<50	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Poaceae + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + klump af organisk materiale + mineralsk slagge (rødt + magnetisk) + agernknap (Quercus sp.)
P368	Nej	Nej	Ja	2		XX*	Byg, Rug, *1 muligt daterbart stykke
P369	Nej	Nej	Nej			X	cf. Rod
P370	Nej	Nej	Nej			X	
P371	Nej	Nej	Nej		1	X	cf. Persicaria lapathifolia/maculosa (indmad)
P372	Nej	Nej	Evt.	2*	<5	X	*Den største kornkerne vejer 5 mg., men med en del sediment - muligvis ikke nok til C14, Persicaria lapathifolia/maculosa
P373	Nej	Nej	Nej			X	
P374	Nej	Nej	Evt.			XX	Varmedeformeret organisk materiale + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P375	Nej	Nej	Evt.		1	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa
P376	Nej	Nej	Evt.	1*	<50	XXX	*Ikke nok til C14, aksled af Poaceae, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, Chenopodium sp., Fallopia convolvulus + mineralsk slagge + rod
P377	Nej	Ja	Evt.		<30	XXXX	Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, Galeopsis sp., Chenopodium sp. + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P378	Nej	Nej	Evt.	1	<20	XX	Havre (4 mg.) - ikke nok til C14, Persicaria lapathifolia/maculosa + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P379	Nej	Nej	Evt.	1f*	<5	XX**	*Ikke nok til C14, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, **1-2 mulige daterbare stykker

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P380	Nej	Nej	Evt.		<5	XX*	Persicaria lapathifolia/maculosa, *1-2 mulige daterbare stykker
P381	Nej	Ja	Ja	2-8 + 1*	<60	XXXXX	Havre, cf. Byg, *Avnbase, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, Spargula arvensis, Chenopodium sp. + stængler af muligt halm/hø + mineralsk slagge + rod
P382	Nej	Nej	Evt.		<5	XX*	Chenopodium sp., *1-2 mulige daterbare stykker
P383	Nej	Nej	Ja	2	<5	XX*	Carex sp., *1 muligt daterbart stykke
P384	Nej	Nej	Ja	2	<5	XX*	Byg, *1 muligt daterbart stykke
P385	Nej	Nej	Nej			X	
P386	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	*1 muligt daterbart stykke
P387	Nej	Nej	Nej			X	
P388	Nej	Nej	Evt.	1f*		XX**	*Ikke nok til C14, **1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P389	Nej	Nej	Evt.	1	1	XX*	Rug - ikke nok til C14, cf. Empetrum nigrum, *1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P390	Nej	Nej	Nej		<5	X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P391	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P392	Nej	Nej	Evt.			XXX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P393	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P394	Nej	Nej	Nej			X	Jord/tørveklumper
P395	Nej	Nej	Evt.	1	<5	XX*	cf. Havre (3,7 mg.) - ikke nok til C14, Empetrum nigrum + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P396	Evt.	Nej	Evt.		<30	XX*	Empetrum nigrum
P397	Nej	Nej	Ja	1	<60	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa, cf. Poaceae + ér keramikstykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P404	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	
P405	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P406	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	
P407	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P408	Nej	Nej	Evt.			XXX	Mange jordklumper i prøven
P409	Nej	Nej	Evt.	1*	1	XX	*Byg - ikke nok til C14. Persicaria lapathifolia/maculosa
P410	Nej	Ja	Ja	<10	5	XXXX	Nøgenbyg. Emmer/spelt. Cf. draphavre (cf. Arrhenatherum elatius var. bulbosum), Persicaria lapathifolia/maculosa
P411	Nej	Ja	Evt.			XXXX	1 stk. keramik
P412	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P413	Nej	Nej	Ja	<3		XXX	Rug. Flere Ericaceae-stængler
P414	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	En del Ericaceae-stængler. 1 stk. keramik
P415	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceae-stængler

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P416	Nej	Nej	Ja	10		XXX	Rug. 1 byg erkendt. En del Ericaceaestængler
P417	Nej	Ja	Evt.	1*		XXXXX	*Havre - ikke nok til C14. Flere stængler - bl.a. Ericaceaestængler
P418	Nej	Nej	Ja	10		XXX	Byg. Havre. Flere Ericaceaestængler. Meget sand i prøven
P419	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Flere Ericaceaestængler. 1 keramikskår
P420	Nej	Nej	Evt.			XXX	Mange Ericaceaestængler
P421	Ja	Ja	Ja	>200	10	XXXXX*	Rug. Havre. Fallopia convolvulus. Raphanus raphanistrum. *Rigtig meget trækul. Rigtig mange Ericaceaestængler
P422	Nej	Ja	Ja	>25		XXXXX	Mange stængler - bl.a. Ericaceaestængler
P423	Nej	Ja	Ja	25	5	XXXXX	Rug. Havre. Spargula arvensis. Mange Ericaceaestængler
P424	Nej	Ja	Ja	<10		XXXXX*	Rug. Byg. Cf. havre. *Rigtig meget trækul. Mange Ericaceaestængler. Flere mineralske slagge
P425	Nej	Nej	Evt.		1	XX	Poaceae/Cerealia. Enkelte Ericaceaestængler
P426	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere små Ericaceaestængler
P427	Nej	Nej	Evt.			XXX	Flere Ericaceaestængler
P428	Nej	Ja	Evt.	1*	<3	XXXXX	*Ikke nok til C14. Persicaria lapathifolia/maculosa. Flere Ericaceaestængler.
P429	Nej	Ja	Nej			XXXX	Enkelte Ericaceaestængler
P430	Nej	Nej	Ja	1+f.		XX	Byg. Flere Ericaceaestængler
P431	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P432	Nej	Nej	Evt.			XX	
P433	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 2-3 evt. C14 - egnede trækulsstykker
P434	Nej	Nej	Evt.		<3	XXX	Flere klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?). Flere klumper af brændt ler
P435	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere stængler. Mange klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?). Flere mineralske slagge
P436	Nej	Nej	Evt.		1*	XXXX	*Hasselnøddeskal (Corylus avellana)
P437	Nej	Nej	Evt.			XX	1 mineralsk slagge
P438	Nej	Nej	Evt.		<3	XXXX	Enkelte klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P439	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte Ericaceaestængler
P440	Nej	Nej	Evt.			XXX	Meget sand. 1 stk. keramik
P441	Nej	Nej	Ja	1		XXXX	
P442	Nej	Nej	Evt.	1*		XX	*Cf. havre - ikke nok til C14

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P443	Nej	Nej	Ja	25	5	XXXX	Byg. Havre. Persicaria lapathifolia/maculosa. Bromus sp. En del Ericaceae-stængler. Flere mineralske slagger
P444	Nej	Nej	Evt.			XX	Rigtig meget sand + konglomerater i prøven
P445	Nej	Nej	Evt.			XX	Rigtig meget sand i prøven
P446	Nej	Nej	Evt.		<3	XXX	Persicaria lapathifolia/maculosa. Rigtig meget sand/grus. Mange rødlige konglomeratklumper
P447	Nej	Nej	Nej			X	Meget sand
P448	Nej	Nej	Ja	20		XXXX	Meget snavset prøve. Avnklædt byg. Rug. Cf. havre. Mange stængler bl.a. Ericaceae-stængler
P449	Nej	Nej	Ja	15	10	XXX	Rug. Havre. Spargula arvensis. Cf. Rumex acetosella. Flere Ericaceae-stængler
P450	Nej	Nej	Evt.	2*		XXX	*Havre - korn ikke nok til C14 hver for sig. Mange Ericaceae-stængler
P451	Nej	Nej	Evt.			XXX	Meget sand i prøven. Mange stængler - bl.a. cf. Ericaceae-stængler
P452	Nej	Nej	Ja	5		XXXX	Avnklædt byg. Rug. Mange Ericaceae-stængler
P453	Nej	Nej	Evt.	<3*	Få	XXXXX	*Rug. Byg - korn ikke nok til C14 hver for sig. Mange Ericaceae-stængler
P454	Nej	Ja	Ja	50	5	XXXXX	Rug. Havre. Avnklædt byg. Blade af cf. hedelyng. Mange Ericaceae-stængler
P455	Nej	Nej	Ja	5	5	XXXX	Havre. Avnklædt byg. 1 avne fra dyrket havre erkendt. Raphanus raphanistrum. Mange Ericaceae-stængler
P456	Nej	Ja	Ja	10	5	XXXX	Avnklædt byg. Rug. Havre. Persicaria lapathifolia/maculosa. En del Ericaceae-stængler
P457	Nej	Ja	Evt.	*10	5	XXXX	*Rug. Havre - korn ikke nok til C14 hver for sig. Galeopsis sp.
P458	Nej	Nej	Ja	1		XX	Flere Ericaceae-stængler
P459	Evt.	Ja	Ja	100		XXXXX*	Avnklædt byg. Rug. Havre. *Rigtig meget trækul. Mange Ericaceae-stængler. En del mineralske slagger
P460	Evt.	Ja	Ja	100	10	XXXXX*	Avnklædt byg. Rug. Havre. Persicaria lapathifolia/maculosa. *Rigtig meget trækul. Mange Ericaceae-stængler
P461	Nej	Ja	Ja	15	10	XXXX	Byg. Rug. Poaceae. Mange Ericaceae-stængler
P462	Evt.	Ja	Ja	100	10	XXXX	Korn mest rug. Desuden byg. Havre. Cf. Agrostemma githago. En del stængler
P463	Nej	Ja	Ja	5		XXXXX	Rug
P464	Nej	Ja	Ja	10		XXXX	Rug. En del Ericaceae-stængler
P465	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P466	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Flere cf. Ericaceaestængler
P467	Nej	Ja	Ja	30	10	XXXX	Rug. Havre. Byg. Persicaria lapathifolia/maculosa. Poaceae. Cf. Carex sp.
P468	Nej	Nej	Evt.	1*	<3	XXX	*Ikke nok til C14. Persicaria lapathifolia/maculosa
P469	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P470	Nej	Nej	Evt.			XXX	Persicaria lapathifolia/maculosa
P471	Nej	Nej	Evt.			XX	
P472	Nej	Nej	Evt.			XX	
P473	Nej	Nej	Evt.			XX	
P474	Nej	Nej	Evt.			XX	
P475	Nej	Nej	Evt.	1*		XX	*Rug/hvede - ikke nok til C14
P476	Nej	Nej	Evt.			XX	
P477	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun enkelte evt. C14-egnede trækulsstykker. Flere Ericaceaestængler. Enkelte klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale
P478	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P479	Nej	Nej	Nej			X	Stort set kun sand i prøven
P480	Nej	Nej	Evt.			XX	Stort set kun sand + orange konglomerater i prøven. Enkelte cf. Ericaceaestængler
P481	Nej	Nej	Nej			X	Stort set kun sand + orange konglomerater i prøven
P482	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P483	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P484	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P485	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P486	Nej	Nej	Evt.			XX	Stort set kun sand/jord i prøve. En del cf. Ericaceaestængler
P487	Nej	Ja	Ja	5		XXXX	
P488	Nej	Nej	Evt.			XXXX	En del Ericaceaestængler
P489	Nej	Nej	Evt.			XXX	En del Ericaceaestængler
P490	Nej	Ja	Evt.	1*	<10	XXXX	*Cf. rug - ikke nok til C14. Spergula arvensis. En del Ericaceaestængler. Flere keramikskår
P491	Nej	Nej	Evt.			XXX	Flere Ericaceaestængler
P492	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Mange Ericaceaestængler. 1 keramikskår
P493	Nej	Nej	Evt.		<3	XX*	Poaceae. *Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker. Enkelte Ericaceaestængler
P494	Nej	Nej	Evt.			XXX	Stort set kun jord i prøven
P495	Nej	Nej	Evt.	1f.*		XXX	*Cf. rug - ikke nok til C14. En del Ericaceaestængler
P496	Nej	Ja	Ja	<3	<5	XXXX	Persicaria lapathifolia/maculosa. En del Ericaceaestængler
P497	Nej	Nej	Evt.			XXX	Flere Ericaceaestængler. Mange meget små trækulsstykker

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P498	Nej	Nej	Evt.	<5*		XXX	*Rug - ikke nok til C14 hver for sig (største korn ca. 4 mg). Mange små trækulsstykker
P499	-	-	-	-	-	-	Udgår
P500	Nej	Ja	Ja	<5		XXXXX	Cf. byg. Mange klumper af forkullet, uidentificeret organisk materiale
P501	Nej	Nej	Evt.		5	XX	Poaceae. Persicaria lapathifolia/maculosa
P502	Nej	Nej	Evt.			XXX	Stort set kun sand i prøven
P503	Nej	Nej	Evt.	1f.*		XX	*Ikke nok til C14
P504	Nej	Nej	Evt.			XX	Flere Ericaceaestængler
P505	Nej	Nej	Evt.		<3	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa
P506	Nej	Nej	Evt.			XXX	Flere formodet recente, uforkullede brombærfrø i prøven
P507	Nej	Nej	Evt.			XX	Enkelte cf. Ericaceaestængler
P508	Nej	Nej	Evt.			XXX	Plantago lanceolata
P509	Nej	Nej	Ja			XXXX	Rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. Flere Ericaceaestængler
P510	Nej	Ja	Ja	5	<3	XXXX	Rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. Mange Ericaceaestængler
P511	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Flere Ericaceaestængler
P512	Nej	Ja	Evt.		5	XXXX	Persicaria lapathifolia/maculosa. Flere Ericaceaestængler
P513	Nej	Ja	Evt.	<5f.*		XXXX	*Cf. Rug - korn ikke nok til C14. Persicaria lapathifolia/maculosa. Mange Ericaceaestængler
P514	Nej	Nej	Evt.			XX	En del klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P515	Nej	Nej	Ja	<3+5f.	10	XXX	Meget sand + sten i prøven. Chenopodium sp. Enkelte cf. Ericaceaestængler. En del mineralske slagger
P516	Nej	Ja	Ja	1	<5	XXXX	Rug. Chenopodium sp. Flere Ericaceaestængler. Flere mineralske slagger
P517	Nej	Ja	Ja	15	15	XXXX	Avnklædt byg. Rug. Cf. havre. Persicaria lapathifolia/maculosa. Poaceae. Chenopodium sp.
P518	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Stort set udelukkende af brændt knogle. Mange klumper af Varmedeformeret organisk materiale. Enkelte fragmenter af keramik/brændt ler
P519	Nej	Nej	Nej			0*	*Prøve bestod stort set udelukkende af flere 1000 uforkullede og formodentlig recente frø af Chenopodium album
P522	Nej	Ja	Ja	5	<5	XXXX	Cf. avnklædt byg. Cf. Rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. En del Ericaceaestængler

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P523	Nej	Nej	Evt.		<3	XXX	Cf. Poaceae. En del Ericaceaestængler
P524	Nej	Ja	Ja	10		XXXX	Avnklædt byg. Cf. rug. En del Ericaceaestængler
P525	Nej	Ja	Ja	5+f.		XXXX	Byg. Rug. Mange Ericaceaestængler
P526	Nej	Nej	Evt.	1f.*		XXX	*Ikke nok til C14
P527	Nej	Ja	Evt.	<3*		XXXXX	*Cf. rug - korn ikke nok hver for sig til C14. Flere Ericaceaestængler
P528	Nej	Nej	Nej			X	Stort set kun sand/sten i prøven
P529	Nej	Nej	Evt.			XX	
P530	Evt.	Ja	Ja	>25		XXXXX*	Nøgenbyg. Emmer/spelt. *Rigtig eget trækul
P531	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1 evt. C14-egnet trækulsstykke
P532	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P533	Nej	Nej	Nej		1	X	Persicaria lapathifolia/maculosa
P534	Nej	Nej	Evt.			XX	
P535	Nej	Nej	Evt.			XX*	*Kun 1-2 evt. C14-egnede trækulsstykker
P536	Nej	Nej	Evt.			XX	1 Ericaceaestængel
P537	Nej	Ja	Ja	>25		XXXXX*	Byg. Rug. *Rigtig meget trækul. Rigtig mange Ericaceaestængler
P538	Nej	Ja	Ja	1		XXXX	Byg. En del Ericaceaestængler
P539	Nej	Ja	Ja	<3	<3	XXXX	Byg. Persicaria lapathifolia/maculosa
P540	Nej	Ja	Ja	25		XXXXX	Byg. 1 havre erkendt. En del Ericaceaestængler
P541	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	Mange Ericaceaestængler
P542	Nej	Ja	Ja	5	<3	XXXXX	Byg. Rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. Flere Ericaceaestængler
P543	Nej	Ja	Ja	5	25	XXXXX	Avnklædt byg. Cf. rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. Chenopodium sp. Flere Ericaceaestængler. En del mineralske slagger.
P544	Nej	Nej	Evt.	1f.*	5	XXX	*Ikke nok til C14. Persicaria lapathifolia/maculosa. Enkelte mineralske slagger. Flere klumper af forkullet uidentificeret organisk materiale (tørv/gødning?)
P545	Nej	Nej	Ja	5	<3	XXX	Avnklædt byg. Rug. Polygonum aviculare. En del Ericaceaestængler
P546	Nej	Nej	Ja	10	10	XXX	Avnklædt byg. Rug. Persicaria lapathifolia/maculosa. En del Ericaceaestængler
P547	Nej	Ja	Ja	5		XXXX	Avnklædt byg. Rug. Flere Ericaceaestængler. Flere keramikskår
P548	Nej	Nej	Ja	1		XX	Enkelte Ericaceaestængler
P549	Nej	Nej	Evt.	1*		XX	*Ikke nok til C14

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P550	Nej	Nej	Evt.	1*		XX	*Ikke nok til C14
P551	Nej	Nej	Evt.			XX	
P552	Nej	Nej	Evt.	2 f.*		XX	*Ikke nok til C14 + mineralsk slagge
P553	Nej	Nej	Evt.	1 f.*	1	XX	*ikke nok til C14, Fabaceae
P554	Nej	Nej	Ja	1		XX	Emmer/spelt
P555	Nej	Nej	Evt.	1*		XX	Havre, *ikke nok til C14
P556	Nej	Nej	Ja	1		XX	Havre
P557	Nej	Nej	Evt.	1*		XX	*ikke nok til C14
P558	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P559	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	Mineralsk slagge
P560	Nej	Nej	Nej			X	
P561	Nej	Nej	Nej			X	
P562	Nej	Nej	Nej			X	
P563	Nej	Nej	Evt.			XX	
P564	Nej	Nej	Ja	2		XX	Byg
P565	Nej	Nej	Ja	3		XX	Havre
P566	Nej	Nej	Nej			X	
P567	Nej	Nej	Ja	7		XXX	Byg, rug
P568	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale
P569	Nej	Nej	Ja	5		XX	Havre
P570	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P571	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P572	Nej	Nej	Evt.			XX	
P573	Nej	Nej	Ja	1	1	XX	Fabaceae + magnetisk slagge (smedeskæl/kugle)
P574	Nej	Nej	Evt.			XX	
P575	Nej	Nej	Evt.	1 f.*		XX	*ikke nok til C14
P576	Nej	Nej	Evt.	1 f.*		XX	*ikke nok til C14
P577	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P578	Nej	Ja	Ja	5-10	2-10	XXXXX	cf. Rug, Persicaria lapathifolia/maculosa
P579	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P580	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P581	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P582	Nej	Nej	Ja	1		XX	Rug
P583	Nej	Nej	Ja	1 + 1 f.		X	
P584	Nej	Nej	Ja	6	1	XXXX	Byg, rug, Persicaria lapathifolia/maculosa + mineralsk slagge
P585	Nej	Nej	Evt.			XX	
P586	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P587	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P588	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P589	Nej	Nej	Ja	1		XXX	
P590	Nej	Nej	Evt.			XX	

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P591	Nej	Nej	Evt.			XX	
P592	Nej	Nej	Ja	1 + 2 f.	1	XX	Byg
P593	Nej	Nej	Ja	1		XX	Rug
P594	Nej	Nej	Ja	3		XX	Emmer/spelt
P595	Nej	Nej	Evt.			XX	
P596	Nej	Nej	Ja	1 + 1 f.		XX	
P597	Nej	Nej	Ja	1		XX	Byg + mineralsk slagge
P598	Nej	Nej	Ja	2		XX	Byg, emmer/spelt
P599	Nej	Ja	Ja	3-7		XXXX	Byg, cf. Rug
P600	Nej	Nej	Evt.	4*		XX	*Ikke nok til C14 (meget små kornkerner) + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P601	Nej	Nej	Ja	2 + 2f	<5	XX	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P602	Nej	Nej	Ja	2	<10	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa, Carex sp. + stængler af muligt hø/halm + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + varmedeformeret organisk materiale
P603	Nej	Nej	Ja	3	<10	XXX	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, Chenopodium sp. + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + varmedeformeret organisk materiale
P604	Nej	Nej	Ja	<20 + f	<50	XX	Byg, Chenopodium sp., Poaceae + brændte knoglefragmenter + mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mulig rod
P605	Nej	Nej	Ja	11 + f	<5	XX	Byg, Rug, Persicaria lapathifolia/maculosa + rod + mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P606	Evt.	Nej	Evt.		<400	XX	Poaceae, Chenopodium sp., Carex sp., Persicaria lapathifolia/maculosa + stængel af muligt halm/hø + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + rødder (mange) + mineralsk slagge
P607	Nej	Nej	Ja	4	<50	XX*	Havre, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Spargula arvensis, Poaceae, *1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P608	Nej	Nej	Evt.	1*	1	XX	(6,1 mg.) - en del sediment på kornkernen hvilket gør, at der muligvis ikke er nok til C14 (udtag en alternativ prøve i form af trækul), Persicaria

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
							lapathifolia/maculosa + mineralsk slagge
P609	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	Persicaria lapathifolia/maculosa, *1-2 mulige daterbare stykker + rod
P610	Nej	Nej	Ja	2f	<20	X	Havre, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Spergula arvensis, Poaceae + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P611	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P612	Nej	Nej	Evt.	2* + 1f	<30	XXX	Havre (4,6 mg.) - kornkerner kan muligvis slås sammen til én datering, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Spergula arvensis, Fallopia convolvulus + mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale
P613	Nej	Nej	Evt.			XX	Rod
P614	Nej	Nej	Ja	2	<5	XX	Emmer/spelt, Persicaria lapathifolia/maculosa
P615	Nej	Nej	Ja	6		XX	Emmer/Spelt + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P616	Nej	Nej	Evt.	1*		XX*	Emmer/Spelt/Enkorn, *1-2 mulige daterbare stykker
P617	Nej	Nej	Nej			X	
P618	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker
P619	Nej	Nej	Nej			X	Keramikstykke
P620	Evt.	Nej	Ja	<60 + f	<40	XXX	Brødhvede/Durumhvede (flest), Nøgen byg + varmedeformeret organisk materiale + brændt ler (mange stykker)
P621	Nej	Nej	Nej		2	X	cf. Persicaria lapathifolia/maculosa (indmad)
P622	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P623	Nej	Nej	Nej		1	X	Rosaceae
P624	Nej	Nej	Nej			X	
P625	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker
P626	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P627	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P628	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P629	Nej	Nej	Evt.		2	XX*	*1 muligt daterbart stykke
P630	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P631	Nej	Nej	Ja	1	<5	X	Persicaria lapathifolia/maculosa + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P632	Nej	Nej	Nej			X	
P633	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Varmedeformeret organisk materiale + knoglefragment
P634	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P635	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P636	Nej	Nej	Nej			X	
P637	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P638	Nej	Nej	Nej		1	X	
P639	Nej	Nej	Nej			X	
P640	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	Scleranthus sp., *1 muligt daterbart stykke
P641	Nej	Nej	Nej			X	
P642	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P643	Nej	Nej	Nej			X	
P644	Nej	Nej	Evt.	1f*		XX**	*(6,5 mg.) - muligt ikke nok til C14, grundet en del sediment (alternativ prøve i form af trækul vil anbefales), **1 muligt daterbart stykke
P645	Nej	Nej	Evt.	1f*		XX**	*Ikke nok til C14, **1-2 mulige daterbare stykker
P646	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P647	Nej	Nej	Nej			X	
P648	Nej	Nej	Nej			X	
P649	Nej	Ja	Ja	<5		XXXXX	Byg
P650	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Persicaria lapathifolia/maculosa + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P651	Nej	Ja	Evt.			XXXX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P652	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker
P653	Nej	Nej	Nej			X	
P654	Nej	Nej	Evt.		<5	XX*	Poaceae, *1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P655	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P656	Nej	Nej	Ja	1	1*	XX	Emmer/Spelt, *rodknold fra knoldet draphavre (Arrhenatherum elatius var. bulbosum)
P657	Nej	Nej	Evt.	1f*	1	XX*	Persicaria lapathifolia/maculosa, *Ikke nok til C14
P658	Nej	Nej	Evt.			XXX	
P659	Nej	Nej	Nej			XXX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P660	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	*1 muligt daterbart stykke
P661	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	Plantago lanceolata, *1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P662	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P663	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P664	Nej	Nej	Evt.			XX	
P665	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P666	Nej	Nej	Ja	1	1	XX	Plantago lanceolata, Persicaria lapathifolia/maculosa, *1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P667	Nej	Nej	Nej			X	

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P668	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P669	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P670	Nej	Nej	Nej			X	
P671	Nej	Nej	Nej		<5	X	Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae + klumper af organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P672	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P673	Nej	Nej	Nej			X	Rod
P674	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P675	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P676	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P677	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P678	Nej	Ja	Evt.			XXXX	
P679	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	Persicaria lapathifolia/maculosa, *1 muligt daterbart stykke
P680	Nej	Nej	Evt.		<5	XX*	Fabaceae, *1 muligt daterbart stykke
P692	Nej	Nej	Ja	2 + 1f	<10	XX	Emmer/Spelt, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae + mineralsk slagge
P693	Evt.	Nej	Ja	34 + f	<30	XX	Nøgen byg, Emmer/Spelt, cf. Havre, Avnklædt byg, Poaceae, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Linum usitatissimum + mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale/klump af organisk materiale
P694	Nej	Nej	Ja	40 + f	<10	X	Emmer/Spelt, Nøgen byg, Havre, Persicaria lapathifolia/maculosa, Linum usitatissimum
P695	Nej	Nej	Ja	7 + f	<5	XX*	Nøgen byg, cf. Havre, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., *1 muligt daterbart stykke
P696	Nej	Nej	Ja	2 + 1f	<5	X	Nøgenbyg, Persicaria lapathifolia/maculosa
P697	Ja	Nej	Ja	<130 + f + 1 (2)*	<50	XX	Emmer/Spelt, Nøgen byg, Havre, Avnklædt byg, *Avnbase, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Linum usitatissimum + klump af organisk materiale + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P698	Nej	Nej	Evt.	1f*	<5	XX**	*(5 mg.) - muligvis ikke nok grundet lidt sediment (en alternativ prøve i form af trækul anbefales), Spargula arvensis, **1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P699	Nej	Nej	Evt.		<5	XX*	Empetrum nigrum, *1 muligt daterbart stykke +

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
							varmedeformeret organisk materiale + mineralsk slagge
P700	Nej	Nej	Evt.	1* + 1f	<10	XX	*(6 mg.) - muligvis ikke nok til C14 grundet sediment, Poaceae, Rumex acetosella, Chenopodium sp. (indmad) + varmedeformeret organisk materiale/klumper af organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P701	Nej	Nej	Evt.			XX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P702	Nej	Nej	Ja	2*	1	XX	*Vejer over (10 mg.), men meget sediment, burde være nok til C14, Chenopodium sp. + cf. Rod + klump af organisk materiale
P703	Nej	Nej	Evt.	cf. 1*		XX**	*Kan ikke bruges til C14, **1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P704	-	-	-	-	-	-	Prøve ej modtaget??
P705	Nej	Nej	Evt.		<5	XX	Plantago lanceolata, Fallopia convolvulus + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P706	Nej	Nej	Evt.	1f*	<5	XX	*Ikke nok til C14, Persicaria lapathifolia/maculosa, Fallopia convolvulus
P707	Nej	Nej	Evt.		<5	XX*	Fabaceae, Poaceae, *1 muligt daterbart stykke
P708	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + klump af organisk materiale
P709	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P710	Nej	Nej	Nej			X	
P711	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	
P712	Nej	Ja	Evt.			XXXXX	
P713	Nej	Nej	Evt.			XX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P714	Nej	Nej	Evt.		<6	XX*	Persicaria lapathifolia/maculosa, *1 muligt daterbart stykke
P715	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker
P716	Nej	Nej	Evt.		<5	XX*	Polygonum aviculare, Chenopodium sp., *1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P717	Nej	Nej	Evt.		<5	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + klump af organisk materiale
P718	Nej	Nej	Evt.	1f*	<5 + 1**	XX***	*(3,1 mg.) - ikke nok til C14, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., **hassel nøddeskal (Corylus avellana), ***1 muligt daterbart stykke + mineralsk slagge
P719	Nej	Nej	Nej			X	
P720	Nej	Nej	Nej			X	
P721	Nej	Nej	Nej			X	
P722	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P723	Nej	Nej	Nej			X	
P724	Nej	Nej	Nej			X	
P725	Nej	Nej	Ja	1	<5	X	Byg + mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + knoglefragment
P726	Nej	Nej	Ja	<15*	<10	XXXX	Rug, Byg - nogle mineraliseret, Rumex acetosella, Carex sp. + mineralsk slagge (grønligt) + rod + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + strå af muligt halm/hø + klump af organisk materiale
P727	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P728	Nej	Nej	Ja	<15 + f	<5	XX	Havre, Carex sp. + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + klump af organisk materiale + strå af muligt halm/hø
P729	Nej	Nej	Nej	1*	<5	X	cf. Rug - ikke nok til C14, Empetrum nigrum + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P730	Nej	Nej	Ja	2		X	Byg + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P731	Nej	Nej	Ja	2		X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P732	Nej	Nej	Evt.	2*		XX**	*muligvis ikke egnet grundet meget sediment på kornkernerne, **1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P733	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P734	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + rod
P735	Nej	Nej	Nej			X	
P736	Ja	Ja	Ja	<110 + f	<100	XXXX	Havre, Byg, Rug, Persicaria lapathifolia/maculosa, Spargula arvensis + rod + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + strå af muligt halm/hø
P737	Nej	Nej	Ja	<20 + f	<10	X	Havre med avner bevaret - dyrket havre, cf. Rug, Poaceae, Spargula arvensis, Carex sp., Rumex acetosella + klump af organisk materiale + strå af halm/hø + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P738	Nej	Nej	Ja	2f	<10	XX	Spargula arvensis, cf. Linum usitatissimum, Scleranthus sp.
P739	Nej	Nej	Ja	<100 + f	<50	XX*	Havre, Rug, Carex sp., *1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + rødder (dårligt bevaret)
P740	Nej	Nej	Ja	<15 + f	<10	X	cf. Havre, Rug, Raphanus raphanistrum + rødder +

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
							stængel af mulig lyng (Ericaceae) + muligt brændt ler
P741	Nej	Nej	Ja	3	<10	XXX	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, Carex sp. + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P742	Nej	Nej	Ja	5	<15	XXX	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp. + klump af organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P743	Nej	Nej	Ja	3	<5	X	Byg, Chenopodium sp. + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P744	Nej	Nej	Ja	1f		XX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P745	Nej	Nej	Evt.	2*	<5	XX	*Ikke nok til C14 + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P746	Nej	Nej	Ja	4		XX	cf. Byg + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P747	Nej	Nej	Evt.			XX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P748	Nej	Nej	Ja	1 + 1f	<5	X	Poaceae + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P749	Evt.	Nej	Evt.		<200	XX	Chenopodium sp., Carex sp., Rumex acetosella, Empetrum nigrum + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + strå af halm/hø
P750	Nej	Nej	Evt.		<5	XXX*	cf. Chenopodium sp., *dårligt bevaret + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P751	Nej	Nej	Nej		<5	X	Persicaria lapathifolia/maculosa + varmedeformeret organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P752	Nej	Nej	Evt.			XX*	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P753	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P754	Nej	Nej	Nej		1	X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P755	Nej	Nej	Nej	1*		X	*(15 mg.) + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P756 A	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P756 B	Nej	Nej	Evt.		<10	XX	Carex sp., Rumex acetosella, Poaceae + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + varmedeformeret organisk materiale
P757	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P758	Nej	Nej	Ja	1	<5	XX*	cf. Byg, Chenopodium sp., Bromus sp./Havre, *1 muligt daterbart stykke + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P759	Nej	Nej	Nej	1*		X	*Ikke nok til C14 + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P760	Nej	Nej	Nej			X	Mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P761	Nej	Nej	Evt.		<5	XX	Persicaria lapathifolia/maculosa + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P762	Nej	Nej	Evt.	1 + 2 (3)*	<10	XXX	Byg (1,8 mg.) - ikke nok til C14, *Avnbase - ikke nok til C14, Carex sp., Persicaria lapathifolia/maculosa + varmedeformeret organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge
P763	Nej	Ja	Evt.		<5	XXXXX	Chenopodium sp.
P764	Nej	Nej	Nej			X	Mineralsk slagge
P765	Nej	Nej	Evt.		1	XX*	Persicaria lapathifolia/maculosa, *1-2 mulige daterbare stykker + mineralsk slagge
P766	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P767	Nej	Nej	Evt.			XXX	Mineralsk slagge
P768	Ja	Ja	Ja	36 ml. + <60* + <5**	<10 + 1f***	XXXX	Emmer/Spelt, Byg, Brødhvede/Durumhvede, cf. Nøgen byg, *Avnbase: Emmer, **Aksled: Byg, Plantago lanceolata, ***halv agernfragment (Quercus sp.) + varmedeformeret organisk materiale + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P769	Ja	Nej	Ja	<130 + f	<10	XX	Byg - meget fragmenteret og dårligt bevaret, Persicaria lapathifolia/maculosa + varmedeformeret organisk materiale + mineralsk slagge
P770	Nej	Ja	Evt.			XXXX*	*En del udfældning på det organiske materiale + mineralsk slagge
P771	Nej	Nej	Nej		<10	X	Persicaria lapathifolia/maculosa, Plantago lanceolata + mineralsk slagge + klump af organisk materiale
P772	Nej	Nej	Ja	4 + 3f	<30	XX*	cf. Havre, cf. Emmer/Spelt, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Fallopia convolvulus, Spergula arvensis, Plantago lanceolata + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P773	Evt.	Nej	Ja	<70 + f + <10*	<130	XX	Havre/Bromus sp., Emmer/Spelt, Byg, *Avnbase: Emmer, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Carex sp., Fallopia convolvulus, Polygonum aviculare + mineralsk slagge
P774	Nej	Nej	Ja	<30 + f	<170	XXX	Emmer/Spelt, Nøgen byg, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Scleranthus sp., Poaceae, Spergula arvensis + varmedeformeret organisk materiale + mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P775	Nej	Nej	Ja	30 + f	<150	XX*	Emmer/Spelt, Byg, cf. Havre, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, Chenopodium sp., Plantago lanceolata + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge
P776	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker
P777	Nej	Nej	Ja	1 + 2f	<5	X	cf. Avnklædt byg + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P778	Nej	Nej	Ja	<10	<10	XX	Emmer/Spelt, Havre, Persicaria lapathifolia/maculosa, Chenopodium sp., Poaceae + rødder + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge
P779	Nej	Nej	Ja	4	<20	XXX	Byg, Persicaria lapathifolia/maculosa, Poaceae, Chenopodium sp., Plantago lanceolata + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P780	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P781	Nej	Nej	Nej		<5	X	Persicaria lapathifolia/maculosa + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P782	Nej	Nej	Ja	1	1	XX*	Byg, Poaceae, *1 muligt daterbart stykke
P783	Nej	Nej	Ja	1		X	Byg
P784	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P784 B	Nej	Nej	Evt.			XX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P785	Nej	Nej	Ja	1	<5	XX	Byg + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P785 B	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke
P786 A	Nej	Nej	Evt.		<5	XX	Stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge
P786 B	Nej	Nej	Ja	2		XX	Byg + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge
P787	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker + rod + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P787 B	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P788	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P788 B	Nej	Nej	Nej			X	
P789	Nej	Nej	Ja	1		XX	cf. Byg (10,3 mg.) + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P789 B	Nej	Nej	Nej	1*		X	*Avnbase: cf. Emmer + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P790	Nej	Nej	Evt.			XX	Fabaceae (stor) + stængel af mulig lyng (Ericaceae) - en det udfældning på det organiske materiale
P791	Nej	Nej	Evt.	1*		XX**	*(3,6 mg.) - ikke nok til C14, **1-3 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)

P-NR	EGNET TIL			ANTAL		TRÆKUL	ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE?	VEDANALYSE?	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ		
P792	Nej	Nej	Evt.			XXX	Mineralsk slagge + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P793	Nej	Nej	Evt.			XX	Mineralsk slagge + varmedeformeret organisk materiale + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P794	Nej	Nej	Nej			X	
P795	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P796	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-3 mulige daterbare stykker
P797	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1-2 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P798	Nej	Nej	Evt.	1f*		XX	*Ikke nok til C14 + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge
P799	Nej	Nej	Ja	6	<5	XXX	Rug + rod + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mineralsk slagge
P800	Nej	Nej	Evt.		<5	XX*	Chenopodium sp., *1-3 mulige daterbare stykker + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P801	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P802	Nej	Nej	Nej			X	Stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P803	Nej	Nej	Ja	5-30		X	Byg + stængel af mulig lyng (Ericaceae)
P804	Nej	Nej	Evt.			XX*	*1 muligt daterbart stykke + stængel af mulig lyng (Ericaceae) + mange små brændte knoglefragmenter
P805	Nej	Nej	Nej			X	

Tabel 2 – den arkæobotaniske analyse af K2, SJM 979 Veldbæk Industri III

Hus (K-nr)	K2	K2	K2	K2	Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A4360	A4444	A4452	A4432	Anlæg (A-nr)
P-nr	P41	P42	P43	P44	P-nr
Prøvestørrelse (ml)	38	100	217/203	28	Prøvestørrelse (ml)
Avena sp.	5+2f.	1	4+1f.		Havre sp.
Camelina sativa			8		Sæddodder
Cerealia indet.	3	3f.	5+1f.		Uidentificeret korn
Cerealia indet. (aksled)	1				Uidentificeret korn (aksled)
Hordeum vulgare var. nudum	7	1	2		Nøgen byg
Hordeum vulgare cf. var. nudum			1		Byg cf. Nøgen byg
Hordeum vulgare var. vulgare	10+1f.	1	6		Avnklædt byg
Hordeum vulgare cf. var. vulgare			1		Byg, cf. Avnklædt byg
Hordeum vulgare	6			1	Byg
Hordeum vulgare (aksled)	1		2		Byg (aksled)
Linum usitatissimum			1		Almindelig hør
Cf. Linum sp.				2	Cf. hør
Triticum cf. turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)				1	Hvede cf. Emmer (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta	2+1f.				Emmer/Spelt
Triticum sp.			1f.		Hvede
Bromus cf. secalinus	3		3		Højre cf. rughejre
Carex sp.			2		Star
Chenopodium album	1				Hvidmelet gåsefod

Chenopodium sp.	2			10	Gåsefod
Eleocharis sp.		1			Sumpstrå
Fallopia convolvulus			1		Snerlepileurt
Galeopsis sp.			1		Hanekro
Persicaria maculosa		1			Ferskenpileurt
Persicaria maculosa/lapathifolia		1	18+4f.	13	Fersken-/Bleg pileurt
Plantago cf. lanceolata			1		Vejbred cf. lancet-vejbred
Cf. Plantago sp.			1		Cf. vejbred
Poaceae		1	16	4	Græs-familien
Cf. Poaceae			3		Cf. Græs-familien
Polygonum aviculare			3	1	Vejpileurt
Cf. Polygonum aviculare			3		Cf. Vejpileurt
Polygonaceae				1	Syre-familien
Ranunculus sp.			1		Ranunkel
Rumex acetosella				1	Rødknæ
Spergula arvensis		2	30	2	Almindelig spergel
Frø indet.			4	6	Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XXXX	XXXX	XXXXX	XXXX	Trækul
Varmedefomeret organisk materiale		X	XXXXX	X	Varmedefomeret organisk materiale
Mineralsk slagge			XX	X	Mineralsk slagge
Brændt ler	XXX				Brændt ler
Brændt ler/konglomerater		X	XXX		Brændt ler/konglomerater
Forkullede cf. Ericaceae stængler			X		Forkullede cf. lyng-familie stængler
Cf. halm			XX		Cf. halm
Forkullet dyrelort (hare/får/ged?)			X		Forkullet dyrelort (hare/får/ged?)
Forkullede indet. stængler				X	Forkullede uidentificerede stængler

Snoet forkullet plantemateriale (snor?)	XX				Snoet forkullet plantemateriale (snor?)
Hus (K-nr)	2	2	2	2	Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A4362	A4363	A4451	A4453	Anlæg (A-nr)
P-nr	45	46	47	48	P-nr
Prøvestørrelse (ml)	33	13	21	10	Prøvestørrelse (ml)
Avena cf. sativa (korn i avne)	1				Havre cf. dyrket havre (korn i avne)
Avena sp.	1				Havre sp.
Cerealia indet.	2+2f.				Uidentificeret korn
Hordeum vulgare var. nudum	8		1		Nøgen byg
Hordeum vulgare cf. var. nudum	2				Byg cf. Nøgen byg
Hordeum vulgare	4				Byg
Cf. Linum sp.	1				Cf. hør
Bromus cf. secalinus	1				Hejre cf. rughejre
Chenopodium sp.		5	1		Gåsefod
Cyperaceae		1			Halvgræsfamilien
Persicaria maculosa/lapathifolia	2				Fersken-/Bleg pileurt
Trækul	XXXX	XXX	XXX	XX	Trækul
Varmedefomeret organisk materiale			X		Varmedefomeret organisk materiale
Forkullede Ericaceae stængler	X				Forkullede lyng-familie stængler
Hus (K-nr)	2	2	2	2	Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A4454	A4450	A4445	A4447	Anlæg (A-nr)
P-nr	50	51	52	53	P-nr

Prøvestørrelse (ml)	5	15	103	44	Prøvestørrelse (ml)
Cerealia indet.		1f.			Uidentificeret korn
Hordeum vulgare		1f.			Byg
Cf. Fallopia convolvulus				1	Cf. Snerlepileurt
Persicaria maculosa			2		Ferskenpileurt
Cf. Plantago sp.			1		Cf. vejbred
Frø indet.		1			Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XX	XX	XXXX	XXX	Trækul
Varmedefomeret organisk materiale	X				Varmedefomeret organisk materiale
Uidentificeret forkullet organisk materiale		X			Uidentificeret forkullet organisk materiale
Hus (K-nr)	2	2	2	2	Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A4488	A4488	A4488	A4488	Anlæg (A-nr)
P-nr	57	58	59	64	P-nr
Prøvestørrelse (ml)	210/185	793/35	176	2080/45	Prøvestørrelse (ml)
Avena sativa (korn i avne)		1 (13)			Dyrket havre (korn i avne)
Avena sp.	3	2 (73)	1	2 (124)	Havre sp.
Camelina sativa	780 (1039)	183 (5289)*		44 (891)	Sæddodder
Cf. Camelina sativa		70 (875)*			Cf. sæddodder
Cerealia indet.	6+1f.	5 (253)	1	3+2f. (168+124f.)	Uidentificeret korn
Cerealia indet. (aksled)				1 (39)	Uidentificeret korn (aksled)
Cerealia indet. (avnbase/aksled)		1 (13)			Uidentificeret korn (avnbase/aksled)
Hordeum vulgare var. nudum	3+1f.			1 (62)	Nøgen byg
Hordeum vulgare cf. var. nudum	1+1f.			1 (39)	Byg cf. Nøgen byg
Hordeum vulgare var. vulgare	2 (3)			1 (62)	Avnklædt byg

Hordeum vulgare cf. var. vulgare				1 (62)	Byg, cf. Avnklædt byg
Hordeum vulgare	1				Byg
Linum usitatissimum	52 (87)	197+6f. (6025+75f.)*	1	282+8f. (11964+312f.)	Almindelig hør
Cf. Linum sp.	7 (13)	13 (151)		94 (1866)	Cf. hør
Triticum aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum	2	1 (13)			Brødhvede/Durumhvede
Triticum cf. aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum		1 (60)			Hvede cf. brødhvede/durumhvede
Triticum aestivum ssp. spelta (avnbasehalvdele)	5 (10)	7 (88)		18 (748)	Spelt (avnbasehalvdele)
Triticum cf. aestivum ssp. spelta (avnbasehalvdele)		10 (125)			Hvede cf. Spelt (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon		12 (720)		2 (124)	Emmer
Triticum turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)	10(18)	110 (3679)	6	122 (5185)	Emmer (avnbasehalvdele)
Triticum cf. turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)		30 (613)		2 (78)	Hvede cf. Emmer (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta	46+7f. (47+7f.)	88+3f. (5043+38f.)	14	153+2f. (8905+124f.)	Emmer/Spelt
Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta (avnbasehalvdele)	4 (8)			30 (936)	Emmer/Spelt (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon/monococcum ssp. monococcum	3+3f.	5 (300)		10 (620)	Emmer/enkorn
Triticum speltoid (avnbasehalvdele)		2 (25)		2 (28)	Dækket hvede (avnbasehalvdele)
Triticum sp.	5	12 (720)		13 (783)	Hvede
Cf. Triticum sp.					cf. Hvede
Amaranthaceae/Caryophyllaceae	8			1 (14)	Amarantfamilien/Nellikefamilien
Bromus cf. secalinus	6	17+5f. (545+63f.)	3	13 (668)	Hejre cf. rughejre

Bromus sp.				4+4f. (139+139f.)	Hejre
Calluna vulgaris (frøkapsel)				2 (78)	Hedelyng (frøkapsel)
Chenopodium album	2	2 (17)		1 (14)	Hvidmelet gåsefod
Chenopodium sp.	22 (24)	8+1f. (69+9f.)		8+8f. (112+112f.)	Gåsefod
Fallopia convolvulus	8+1f. (16+2f.)	1 (13)		2 (78)	Snerlepileurt
Galeopsis sp.	1 (2)			1 (39)	Hanekro
Persicaria maculosa/lapathifolia	30+3f. (59+6f.)	14+4f. (164+47)	1	11+10f. (429+290f.)	Fersken-/Bleg pileurt
Cf. Persicaria maculosa/lapathifolia				1 (39)	Cf. Fersken-/Bleg pileurt
Poaceae	3	1 (9)			Græs-familien
Polygonum aviculare				2 (28)	Vejpileurt
Cf. Polygonum aviculare	1				Cf. Vejpileurt
Rumex acetosella	10	2 (9)			Rødknæ
Scleranthus sp.	1				Knavel
Spergula arvensis	33+2f. (64+4f.)	18 (159)		11 (154)	Almindelig spergel
Thlaspi arvense	1 (2)				Almindelig pengeurt
Frø indet.	2 (4)	8 (77)		3 (67)	Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XXXXX	XXXX	XXX	XXXX	Trækul
Varmedefomeret organisk materiale	XXXX	XXXXX		XXXXX	Varmedefomeret organisk materiale
Mineralsk slagge	X	XXXX			Mineralsk slagge
Klumper af cf. sammenbrændte oliefrø	XX		X	XXXXX	Klumper af cf. sammenbrændte oliefrø
Forkullede cf. Ericaceae stængler	X				Forkullede cf. lyng-familie stængler
Cf. halm	X				Cf. halm
Halm/aksdele		XXXXX			Halm/aksdele
Hus (K-nr)	2	2	2	2	Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A4488	A4488	A4489	A4488	Anlæg (A-nr)

P-nr	65	66	72	80/1	P-nr
Prøvestørrelse (ml)	2345/35	5020/35	84	34560/8810/30*****	Prøvestørrelse (ml)
Avena sp.	4 (256)	6 (1370)		4 (1080)	Havre sp.
Cf. Avena sp.		1 (180)		5 (1350)	Cf. havre
Camelina sativa	29 (334)	26 (1040)	2	62 (8228)	Sæddodder
Cerealia indet.	4f. (720f.)	4+4f. (1155+1300f.)	2	2+19f. (1320+12540)	Uidentificeret korn
Cerealia indet. (aksled)	1 (64)				Uidentificeret korn (aksled)
Cerealia indet. (avnbase/aksled)		9 (780)		6 (1706)	Uidentificeret korn (avnbase/aksled)
Corylus avellana (nøddeskal)			1f.		Hassel (nøddeskal)
Hordeum vulgare var. nudum		2 (650)	1		Nøgen byg
Hordeum vulgare cf. var. vulgare			2		Byg, cf. Avnklædt byg
Hordeum vulgare		1 (325)			Byg
Linum usitatissimum	133 (10600)	184+9f. (37035+1480f.)	3	515 (187800)*	Almindelig hør
Cf. Linum sp.		12 (2160)			Cf. hør
Triticum aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum	2 (360)	2 (650)		5 (3300)	Brødhvede/Durumhvede
Triticum cf. aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum	2 (360)	2 (650)			Hvede cf. brødhvede/durumhvede
Triticum aestivum ssp. spelta (avnbasehalvdele)	8 (749)	14 (3245)		47 (18930)	Spelt (avnbasehalvdele)
Triticum cf. aestivum ssp. spelta (avnbasehalvdele)		1 (180)			Hvede cf. Spelt (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon		2 (650)			Emmer
Triticum turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)	104 (10984)	134 (28110)		130 (47970)	Emmer (avnbasehalvdele)
Triticum cf. turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)		3 (540)			Hvede cf. Emmer (avnbasehalvdele)

Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta	87+1f. (15070+64f.)	121 (38020)	1	125 (82110)	Emmer/Spelt
Triticum cf. monococcum ssp. monococcum	1 (180)				Hvede cf. enkorn
Triticum turgidum ssp. dicoccon/monococcum ssp. monococcum	5 (900)	3 (975)		3 (1980)	Emmer/enkorn
Triticum speltoid (avnbasehalvdele)	14 (896)	23 (6620)		59 (17378)	Dækket hvede (avnbasehalvdele)
Triticum sp.	9+6f. (1620+1080f.)	16+1f. (5200+325f.)		17+6f. (10440+3960f.)	Hvede
Bromus cf. secalinus	9+1f. (924+64f.)	19+4f. (4580+720f.)		22+1f. (9840+660f.)	Hejre cf. rughejre
Chenopodium album	3 (35)	1 (180)		3 (896)	Hvidmelet gåsefod
Chenopodium sp.	29 (334)	22+3f. (880+120f.)	2	11 (1298)	Gåsefod
Cyperaceae	1 (12)				Halvgræsfamilien
Fallopia convolvulus		3 (540)			Snerlepileurt
Galeopsis sp.	3 (192)		1		Hanekro
Persicaria maculosa/lapathifolia	11 (547)	12+4f. (1600+300f.)	17	2 (388)	Fersken-/Bleg pileurt
Poaceae	4 (99)		4	1 (660)	Græs-familien
Polygonum aviculare	2 (23)	2 (80)	1		Vejpileurt
Cf. Polygonum aviculare	1 (12)				Cf. Vejpileurt
Rumex acetosella		2+1f. (80+40f.)	1	1 (118)	Rødknæ
Spergula arvensis	11 (295)	19 (760)	7	6 (708)	Almindelig spergel
Frø indet.	2 (23)	3 (540)	1		Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XXX	XXX	XXXX	XX	Trækul
Varmedefomeret organisk materiale	XXXXX	XXXXX	XXXX		Varmedefomeret organisk materiale
Klumper af cf. sammenbrændte oliefrø				XXXXX	Klumper af cf. sammenbrændte oliefrø
Forkullede indet. stængler			XXX		Forkullede uidentificerede stængler

Hus (K-nr)	2	2	2	2	Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A4488	A4488	A4488	A4875	Anlæg (A-nr)
P-nr	80/2	81	82	84	P-nr
Prøvestørrelse (ml)	**	6250*****/200/75	1750****/15	28	Prøvestørrelse (ml)
Avena sativa (korn i avne)		1			Dyrket havre (korn i avne)
Avena cf. sativa (korn i avne)		1			Havre cf. dyrket havre (korn i avne)
Avena sp.		3			Havre sp.
Camelina sativa	2***	65 (124)	3 (350)	1	Sæddodder
Cerealìa indet.		2+4f.			Uidentificeret korn
Linum usitatissimum	11+2f.+3***	422+13f.	434 (50648)*	25	Almindelig hør
Cf. Linum sp.		2	122 (14237)		Cf. hør
Triticum aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum		1		1	Brødhvede/Durumhvede
Triticum aestivum ssp. spelta (avnbasehalvdele)		11			Spelt (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon		4			Emmer
Triticum turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)		99 (101)		1	Emmer (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta		122	6 (700)	14	Emmer/Spelt
Triticum turgidum ssp. dicoccon/monococcum ssp. monococcum (avnbasehalvdele)		6			Emmer/enkorn (avnbasehalvdele)
Triticum speltoid		8			Dækket hvede
Triticum speltoid (avnbasehalvdele)		43			Dækket hvede (avnbasehalvdele)
Triticum sp.		14+4f.		1f.	Hvede
Brassica sp.			4 (467)		Kål
Bromus cf. secalinus		6+3f.			Hejre cf. rughejre

Cf. Bromus sp.		3			Cf. Hejre
Chenopodium sp.		6 (12)	1 (117)	25+5f.	Gåsefod
Fallopia convolvulus		3			Snerlepileurt
Galeopsis sp.				1	Hanekro
Persicaria maculosa/lapathifolia		13+8f.		4+1f.	Fersken-/Bleg pileurt
Poaceae		2 (3)			Græs-familien
Polygonum aviculare		2 (3)		1	Vejpileurt
Polygonaceae		1			Syre-familien
Rumex acetosella		1 (2)		1	Rødknæ
Rumex sp.		1			Skræppe
Solanaceae				1	Natskygge-familien
Spergula arvensis	1	1 (2)		4	Almindelig spergel
Frø indet.		3			Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XXXX**	XXXXX	XX*****	XXXX	Trækul
Varmedefomeret organisk materiale		XXX		X	Varmedefomeret organisk materiale
Mineralsk slagge				X	Mineralsk slagge
Brændt ler		XXXX			Brændt ler
Forkullede cf. Ericaceae stængler		X			Forkullede cf. lyng-familie stængler
Hus (K-nr)	2	2			Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A4874	A4428			Anlæg (A-nr)
P-nr	89	130			P-nr
Prøvestørrelse (ml)	29	126			Prøvestørrelse (ml)
Avena sp.		9			Havre sp.
Cf. Avena sp.		2			Cf. havre
Camelina sativa	56				Sæddodder
Cf. Camelina sativa	2				Cf. sæddodder

Cerealia indet.	1	4+1f.		Uidentificeret korn
Hordeum vulgare var. nudum	1	2		Nøgen byg
Hordeum vulgare var. vulgare		10		Avnklædt byg
Hordeum vulgare cf. var. vulgare		1		Byg, cf. Avnklædt byg
Hordeum vulgare		4		Byg
Linum usitatissimum	1	3		Almindelig hør
Triticum cf. aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum		1		Hvede cf. brødhvede/durumhvede
Triticum turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)	8			Emmer (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta	13	3		Emmer/Spelt
Bromus cf. secalinus	3	1f.		Hejre cf. rughejre
Carex sp.		2		Star
Chenopodium sp.	3	4		Gåsefod
Fallopia convolvulus		1		Snerlepileurt
Persicaria maculosa/lapathifolia		6		Fersken-/Bleg pileurt
Poaceae		2		Græs-familien
Polygonum aviculare	2			Vejpileurt
Spergula arvensis		16		Almindelig spergel
Frø indet.		1		Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XXX	XXXX		Trækul
Varmedefomeret organisk materiale		XX		Varmedefomeret organisk materiale
Mineralsk slagge		X		Mineralsk slagge
Cf. halm		X		Cf. halm

Tabel 2. Resultatet af den arkæobotaniske analyse af hus K2. I tabellen er trækul og visse andre elementer subjektivt vurderet med 1-5 X'er. X=meget lille forekomst og XXXXX=rigtig stor. "f"=fragmenter, "sp."=bestemmelse til slægt, men ikke nærmere til art, "cf." markerer sandsynlige identifikationer. Planterester, hvor der både er mængdeangivelser indenfor og udenfor parentes, markerer prøver, der var så store, at det var for tidsmæssigt krævende at gennemse hele prøven. I stedet blev der her analyseret en repræsentativ delprøve. Tallene udenfor parentes markerer i disse tilfælde det reelle antal analyserede planterester i delprøven, mens tallene indenfor parentes markerer den totale mængde planterester i hele prøven anslået ud fra den analyserede delprøve. I forbindelse med opdelingen af delprøver blev prøverne fra K2 underinddelt inden analysen i >2 mm, >1mm, > 0,5mm og <0,5mm fraktioner. Hver af disse fraktioner blev separat underinddelt i delprøver for at dække indholdet i prøven så godt som muligt. Ved >2mm fraktionen, hvor de fleste kornkerner fandtes, blev der eksempelvis typisk analyseret en mindre procentdel end ved delprøve >0,5mm hvor mange ukrudtsfrø og aksdele fandtes, for at få så mange ukrudtsarter og aksdele analyseret som muligt. Følgende noter gælder ifbm. læsningen af tabel 2:

*En del frø var sammenbrændt i klumper. Antal frø er her så vidt muligt anslået ud fra klumpernes størrelser.

**Prøve bestod stort set udelukkende af flade "barkstykker", der ikke blev volumenmålt, hvoraf en del havde fastbrændte klumper af forkullede oliefrø.

***tallet her angiver antallet klumper af tilsyneladende ren henholdsvis *Linum usitatissimum* og *Camelina sativa*.

****Prøven indeholdt mange klumper tilsyneladende af oliefrø, muligvis fra hør.

*****Trækul især flade "barklignende" stykker.

*****Denne prøve bestod af flere kasser fyldt med forkullet plantemateriale. Det første tal angiver her volumen på indholdet i samtlige kasser, det andet tal volumen på indholdet i den analyserede kasse og det tredje tal volumen på den analyserede prøvemængde.

*****Prøven bestod af ufloteret materiale.

Tabel 3 – den arkæobotaniske analyse af A4800, SJM 979 Veldbæk Industri III

Hus (K-nr)			Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A4800	A4800	Anlæg (A-nr)
P-nr	P112	P113	P-nr
Prøvestørrelse (ml)	307/40	293/37	Prøvestørrelse (ml)
Avena sativa (korn i avne)	1 (18)		Dyrket havre (korn i avne)
Avena sativa (avne)	2 (27)		Dyrket havre (avne)
Avena sp.	30+11f (334+104f)	9 (76)	Havre sp.
Cf. Avena sp.		1 (7)	Cf. havre
Camelina sativa		1 (2)	Sæddodder
Cerealia indet.	56+137f (867+2466f)	173+118f (2329+2360f)	Uidentificeret korn
Hordeum vulgare var. nudum	50 (665)	161+1f* (2622+20f)	Nøgen byg
Hordeum vulgare var. vulgare	3 (36)	6 (94)	Avnklædt byg
Hordeum vulgare	59 (818)	231 (3424)	Byg
Panicum miliaceum	6 (52)		Almindelig hirse
Cf. Panicum miliaceum	1 (9)		Cf. Almindelig hirse
Triticum cf. aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum	1 (18)	1 (20)	Hvede cf. brødhvede/durumhvede
Triticum aestivum ssp. spelta (avnbasehalvdele)	31 (164)	18 (126)	Spelt (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)	129(890)	62 (365)	Emmer (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta	174+50f (2935+543f)	39 (728)	Emmer/Spelt
Triticum cf. monococcum ssp. monococcum	6 (80)	2 (27)	Hvede cf. enkorn
Triticum speltoid (avnbasehalvdele)	44 (319)	47 (276)	Dækket hvede (avnbasehalvdele)
Triticum sp.	17+12f (306+188f)	27+47f (540+394f)	Hvede
Bromus sp.	2 (27)	2 (14)	Hejre
Cf. Bromus sp.	3 (26)		Cf. Hejre
Carex sp.	2 (5)		Star
Chenopodium album	5 (13)	5 (14)	Hvidmelet gåsefod
Chenopodium sp.	98 (245)	35+2f (56+4f)	Gåsefod
Cyperaceae	3 (8)		Halvgræsfamilien
Fallopia convolvulus	2 (18)	4+2f (23+14f)	Snerlepileurt
Persicaria maculosa/lapathifolia	19+2f (115+5f)	9+1f (42+7f)	Fersken-/Bleg pileurt
Plantago lanceolata	1 (3)		Lancet-vejbred
Poaceae	15 (38)	7 (12)	Græs-familien
Potentilla sp.		1 (2)	Potentil
Rumex acetosella	5 (13)	1 (2)	Rødknæ
Spergula arvensis	72 (180)	15 (24)	Almindelig spergel

Stellaria graminea	1 (3)		Græsbladet fladstjerne
Stellaria media	1 (3)		Almindelig fuglegræs
Frø indet.	8 (20)	5 (8)	Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XXX	XXX	Trækul
Mineralsk slagge	XX*****	XX	Mineralsk slagge
Cf. halm	XXXX		Cf. halm

Tabel 3. Resultatet af den arkæobotaniske analyse af grube A4800. I tabellen er trækul og visse andre elementer subjektivt vurderet med 1-5 X'er. X=meget lille forekomst og XXXXX=rigtig stor. "f"=fragmenter, "sp."=bestemmelse til slægt, men ikke nærmere til art, "cf." markerer sandsynlige identifikationer. Planterester, hvor der både er mængdeangivelser indenfor og udenfor parentes, markerer prøver, der var så store, at det var for tidsmæssigt krævende at gennemse hele prøven. I stedet blev der her analyseret en repræsentativ delprøve. Tallene udenfor parentes markerer i disse tilfælde det reelle antal analyserede planterester i delprøven, mens tallene indenfor parentes markerer den totale mængde planterester i hele prøven anslået ud fra den analyserede delprøve. I forbindelse med opdelingen af delprøver blev prøverne fra A4800 underinddelt inden analysen i >2 mm, >1mm, >0,5mm og <0,5mm fraktioner. Hver af disse fraktioner blev separat underinddelt i delprøver for at dække indholdet i prøven så godt som muligt. Ved >2mm fraktionen, hvor de fleste kornkerner fandtes, blev der eksempelvis typisk analyseret en mindre procentdel end ved delprøve >0,5mm hvor mange ukrudtsfrø og aksdele fandtes, for at få så mange ukrudtsarter og aksdele analyseret som muligt. Følgende noter gælder ifbm. læsningen af tabel 3:

*****Mineralsk slagge var hvid/grøn glas.

Tabel 4 – den arkæobotaniske analyse af A6001, SJM 979 Veldbæk Industri III

Hus (K-nr)			Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A6001	A6001	Anlæg (A-nr)
P-nr	P365	P366	P-nr
Prøvestørrelse (ml)	96	45	Prøvestørrelse (ml)
Avena sp.	7		Havre sp.
Camelina sativa	4		Sæddodder
Cerealia indet.	7+4f	1	Uidentificeret korn
Hordeum vulgare var. nudum	4		Nøgen byg
Hordeum vulgare	5		Byg
Linum usitatissimum	1		Almindelig hør
Cf. Linum sp.	2		Cf. hør
Triticum aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum	1		Brødhvede/Durumhvede
Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta	3		Emmer/Spelt
Triticum speltoid (avnbasehalvdele)	2		Dækket hvede (avnbasehalvdele)
Triticum sp.	2+1f		Hvede
Bromus sp.	1+2f	1f	Hejre
Cf. Bromus sp.	3f		Cf. Hejre
Carex sp.	13		Star
Chenopodium sp.	50+6f		Gåsefod
Cyperaceae	1		Halvgræsfamilien
Galeopsis sp.	1		Hanekro
Persicaria maculosa/lapathifolia	40+11f		Fersken-/Bleg pileurt
Poaceae	11	1	Græs-familien
Polygonum aviculare	1		Vejpileurt
Rumex acetosella	2		Rødknæ
Scleranthus sp.	2		Knavel
Spergula arvensis	12		Almindelig spergel
Frø indet.	12+7f	1+1f	Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XXX	XX	Trækul
Mineralsk slagge	XXX	XXX*****	Mineralsk slagge
Brændt ler	XXXX		Brændt ler
Forkullede Ericaceae stængler	XX		Forkullede lyng-familie stængler
Forkullede cf. Ericaceae stængler		XX	Forkullede cf. lyng-familie stængler

Tabel 4. Resultatet af den arkæobotaniske analyse af ovnanlæg A6001. I tabellen er trækul og visse andre elementer subjektivt vurderet med 1-5 X'er. X=meget lille forekomst og XXXXX=rigtig stor. "f"=fragmenter, "sp."=bestemmelse til slægt, men ikke nærmere til art, "cf." markerer sandsynlige identifikationer. Følgende noter gælder ifbm. læsningen af tabel 4:

*****Mineralsk slagge med jern (magnetisk).

Tabel 5 – den arkæobotaniske analyse af K148, SJM 979 Veldbæk Industri III

Hus (K-nr)	K148	K148	K148	K148	K148	K148	K148	Hus (K-nr)
Anlæg (A-nr)	A25027	A25028	A25035	A25060	A25059	A25054	A20188	Anlæg (A-nr)
P-nr	P764	P765	P766	P767	P768	P769	P770	P-nr
Prøvestørrelse (ml)	3	3	2	27,5	57,5	20,5	48	Prøvestørrelse (ml)
Cerealia indet.					73+24f.	93+89f.		Uidentificeret korn
Cerealia indet. (avnbase/aksled)					1			Uidentificeret korn (avnbase/aksled)
Hordeum vulgare var. nudum					3			Nøgen byg
Hordeum vulgare cf. var. nudum					2			Byg cf. Nøgen byg
Hordeum vulgare					65	8		Byg
Hordeum vulgare (aksled)					2			Byg (aksled)
Quercus sp. (nød)					1f.			Agern (nød)
Triticum aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum					3			Brødhvede/Durumhvede
Triticum cf. aestivum ssp. aestivum/turgidum ssp. durum					2			Hvede cf. brødhvede/durumhvede
Triticum turgidum ssp. dicoccon (avnbasehalvdele)					28			Emmer (avnbasehalvdele)
Triticum turgidum ssp. dicoccon/aestivum ssp. spelta					11	1		Emmer/Spelt
Triticum speltoid (avnbasehalvdele)					55			Dækket hvede (avnbasehalvdele)
Triticum sp.					16+1f.			Hvede
Chenopodium sp.				1		4		Gåsefod
Persicaria maculosa/lapathifolia		1			2	3		Fersken-/Bleg pileurt

Plantago lanceolata					2			Lancet-vejbred
Frø indet.					1			Uidentificerede ukrudtsfrø
Trækul	XX	XX	XX	XXXX	XXXX	XXX	XXXX	Trækul
Varmedefomeret organisk materiale					X			Varmedefomeret organisk materiale
Mineralsk slagge	X	X			X			Mineralsk slagge

Tabel 5. Resultatet af den arkæobotaniske analyse af hus K148. I tabellen er trækul og visse andre elementer subjektivt vurderet med 1-5 X'er. X=meget lille forekomst og XXXXX=rigtig stor. "f"=fragmenter, "sp."=bestemmelse til slægt, men ikke nærmere til art, "cf." markerer sandsynlige identifikationer.

MOMU

MOESGAARD MUSEUM

Rapporterne fra Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum fremlægger resultater i forbindelse med specialundersøgelser af arkæologisk genstandsmateriale.

Hovedvægten er lagt på undersøgelser med en naturvidenskabelig tilgangsvinkel. Heriblandt kan nævnes arkæobotaniske undersøgelser, vedanatomiske undersøgelser, antropologiske undersøgelser af skeletter samt zooarkæologiske undersøgelser.

Der optræder også andre typer dokumentationsfremlæggelser, som f.eks. besigtigelse af marinarkæologiske lokaliteter og metodebeskrivelser af konserveringsteknisk karakter.

Alle rapporterne kan downloades fra Moesgaard Museums hjemmeside.

Eftertryk med kildeangivelse tilladt.